

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3131078	van de peppel, erik	SOC-BEL	Bas van Wakeren
ONDERWERP			
3131078 - Besluitvorming kunst- en cultuurnota 2021-2024			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Aanleiding: bestuursopdracht actualisatie Kunst- en cultuurnota

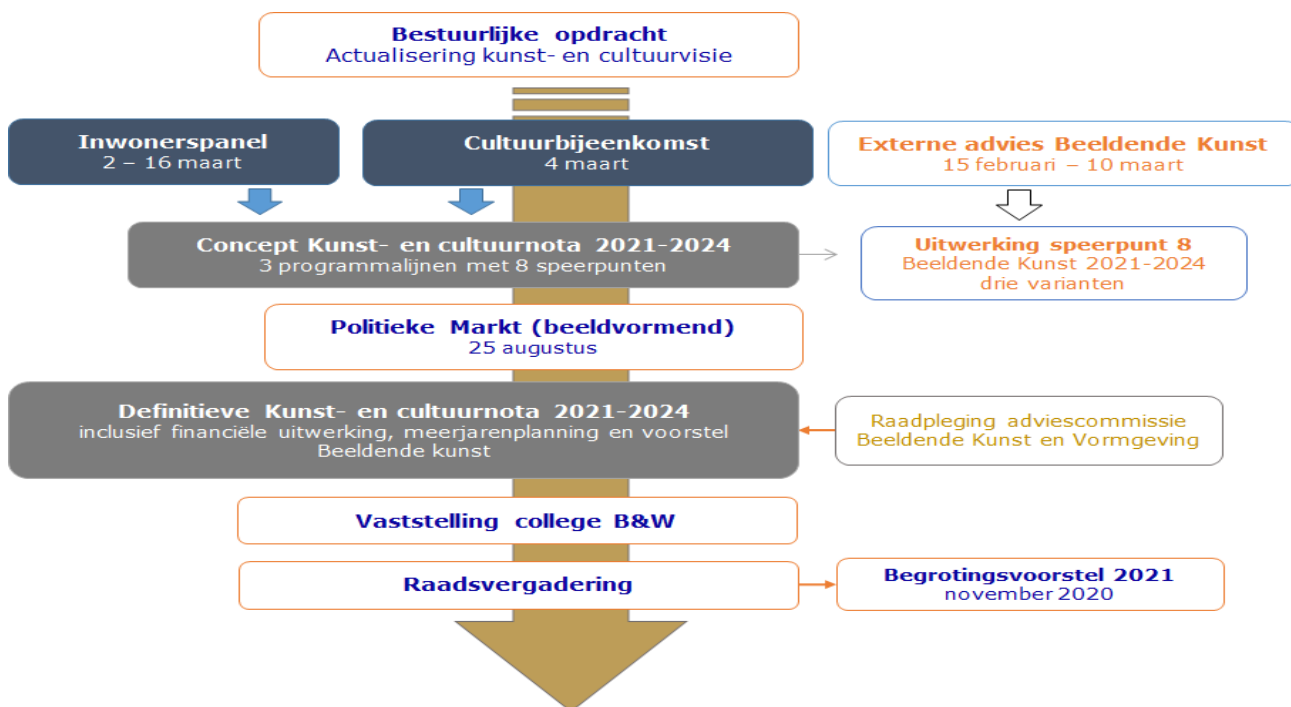
Na de evaluatie van de huidige kunst- en cultuurnota (2014-2020) is de bestuurlijke opdracht 'actualisering cultuurvisie' (bijlage 1) geformuleerd. Hierin is de insteek van de nieuwe kunst- en cultuurnota vastgesteld en zijn de kaders en aanbevelingen uit de evaluatie en van de raad opgenomen

Doel

Met dit advies wordt de raad de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 ter vaststelling aan de Raad voorgelegd. De Kunst- en cultuurnota 2021-2024 is opgenomen in bijlage 2.

Totstandkoming en participatie kunst- en cultuurnota

De totstandkoming van de kunst- en cultuurnota is een participatief proces geweest. Nadat met input van de raad en de adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving de bestuurlijke opdracht voor actualisering van de beleidsnota en aandachtspunten is geformuleerd, is er in verschillende ontwikkelfases samen met andere partijen de nota uitgewerkt. In de ophaalfase is op 4 maart 2020 een cultuurbijeenkomst georganiseerd, waarin met het culturele veld en andere geïnteresseerden gesproken is. Voor de cultuurbijeenkomst zijn culturele instellingen, verenigingen, de koepelorganisaties van amateurkunstverenigingen, de adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving, de adviescommissie Erfgoed, beeldend kunstenaars, raadsleden en inwoners uitgenodigd. De uitnodiging is direct vanuit de gemeente verstuurd en heeft ook in het gemeentenieuws gestaan. De opbrengst van de cultuurbijeenkomst zijn samengebracht met het onderzoek van de gebruikers (raadpleging van het HengeloPanel in maart 2020) en hebben geleid tot de keuzes voor de programmalijnen en uitwerking in activiteiten in deze nota. Het volgende proces met bijhorende inspraakprocedure is hierbij in acht genomen.

Figuur: Proces in beeld

Op 25 augustus 2020 in de Politieke Markt zijn de conceptversie van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 en de drie varianten voor beleid beeldende kunst als concept besproken door de fracties. Ook zijn er

verschillende inspraakreacties geweest, ook voor de politieke markt is een brede uitnodiging verstuurd. Daarnaast is de adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op 5 juni ambtelijk en 18 september bestuurlijk geraadpleegd. Deze besprekingen waren erg waardevol en hebben voldoende informatie opgeleverd om de drie programmalijnen en acht speerpunten verder uit te werken. Onderdeel van deze uitwerking is het verwerken van de ramingen van de verwachte kosten van nieuwe beleidsactiviteiten uit de conceptversie tot een meerjarenbegroting.

Van conceptversie Politieke Markt naar definitieve versie

In de bespreking in de Politieke Markt kwam naar voren dat op hoofdlijnen de kunst- en cultuurnota geen vraagstukken opleverde: conform de actualisering is men achter de geformuleerde visie, missie en kernwaarden gaan staan. Ten aanzien van de speerpunten zijn voornamelijk op activiteitsniveau opmerkingen geplaatst en suggesties gedaan. Wanneer deze inhoudelijk aansloten bij de geformuleerde programmalijnen en speerpunten hebben die geleid tot een verscherpte of gewijzigde formulering van de activiteit, betrokken organisatie(s), rol van de gemeente en/of beoogde effecten. Zo breed als het politieke spectrum is, zo divers zijn ook sommige meningen. In de afweging om specifieke inbreng wel of niet mee te nemen is naast de toetsing op visie, missie en kernwaarden ook gekeken naar de financiële middelen die er voor uitvoering van deze nota beschikbaar zijn. Naast de inhoudelijke reacties van insprekers en fracties op de Politieke Markt van 25 augustus is bij de totstandkoming van de definitieve versies van de varianten voor speerpunt Beeldende Kunst gebruik gemaakt van de raadpleging van de Adviescommissie Beeldende kunst en vorming. Een overzicht van de inspraakreacties in de politieke markt van 25 augustus en de raadpleging van de Adviescommissie Beeldende Kunst is bijgevoegd in bijlage 4. Eveneens is per reactie kort aangegeven in hoeverre de reactie heeft geleid tot aanpassing van beleid.

Voor nieuw beleid is beperkt budget en dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. Na de bespreking in de Politieke Markt van 25 augustus zijn de definitieve versie van de varianten A, B en C financieel verder uitgewerkt en in lijn gebracht met de beleidsbegroting 2021; de eerder gepresenteerde bedragen waren ramingen en zijn nu financieel onderbouwd met een begroting. In bijlage 3 Advies Beeldende kunst wordt de totstandkoming en achtergrond van dit voorstel toegelicht, omdat hierin de grootste wijzigingen ten opzichte van het huidige beleid zijn. In de bijgevoegde versie van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 is het advies aan het college voor het beeldend kunstbeleid verwerkt.

Definitieve versie Kunst- en cultuurnota 2021-2024

De huidige versie van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 is de definitieve versie die de Raad ter vaststelling aangeboden wordt. Ten opzichte van de versie die de raad voor de zomer is aangeboden is het volgende verwerkt:

- de input van de beeldvormende Politieke Markt van 25 augustus en raadpleging adviescommissie Beeldende kunst en vormgeving op 5 juni en 18 september
- het advies Beeldende Kunst
- de meerjarenbegroting 2021-2024
- de meerjarenplanning 2021-2024

Coronavirus heeft grote impact op de Hengelose kunst- en cultuursector

In het voorjaar van 2020 werden alle culturele instellingen in Hengelo diep getroffen door de intelligente lockdown. Culturele instellingen moesten plots hun activiteiten stopzetten en gedurende het jaar konden ze deze langzaam weer (gedeeltelijk) hervatten. In een in juli uitgezette inventarisatie lieten de culturele instellingen weten dat de verwachting was dat er in september nog niet veel culturele activiteiten echt opgepakt zouden kunnen worden. In de praktijk bleek dat ook zo. Formeel werd die ruimte wel geboden, maar de maatregelen zijn voor het organiseren van kunst- en cultuuractiviteiten te beperkend. Culturele instellingen zijn nu gedeeltelijk of zeer beperkt open; dit geldt voor zowel de culturele kernvoorzieningen als de amateurkunstverenigingen. De instellingen die hun activiteiten hebben kunnen oppakken doen dat in aangepaste vorm. Zo vinden activiteiten voor een besloten gezelschap (zoals repetities en lessen) aangepast wel plaats, maar worden de activiteiten die voor publiek toegankelijk zijn (zoals concerten, tentoonstellingen en exposities) niet of in sterk afgeslankte vorm aangeboden.

De culturele bedrijvigheid ligt eigenlijk nog steeds voor een belangrijk deel stil. Gezien de ontwikkelingen rond het virus en eventuele vaccins is het aannemelijk dat daar voorlopig weinig verandering in zal komen. Het niet of slechts gedeeltelijk open gaan (en veelal ook in een niet kostendekkende vorm) leidt tot de vraag wat het financiële effect is op de lange termijn, zowel voor de culturele instellingen als voor de verenigingen. Dit is beschreven en uiteengezet in de coronarapportage.

De impact van de coronamaatregelen en de financiële, organisatorische en maatschappelijke effecten hebben de zorg en aandacht van het college. Met de uitvoering van de motie Duurzame wederopbloei en Regeling ondersteuning lokale culturele voorzieningen worden culturele instellingen gecompenseerd voor de door corona veroorzaakt extra kosten en/of ontstane financiële tekorten in 2020. Met de voorliggende

beleidsnota wordt het meerjarenperspectief van kunst en cultuur in Hengelo geschetst waar bij de impact van corona op de sector is afgewogen en meegenomen.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

1. Kunst- en cultuurnota 2021-2024 (samenvatting)

In de kunst- en cultuurnota 2021-2024 wordt het beleid voor de komende vier jaar uitgewerkt. Uit de evaluatie van de vorige nota bleek dat het huidige beleid voortgezet kan worden en een actualisering van de nota voldoende is. De kunst- en cultuurnota 2021-2024 'Samen meer voor kunst en cultuur' werkt vanuit de volgende visie, missie en kernwaarden:

Visie: Kunst en cultuur versterken de culturele identiteit van Hengelo en maken het aantrekkelijk om hier te wonen en te verblijven.

Missie: Het faciliteren van een divers, toekomstbestendig en kwalitatief hoogstand kunst- en culturaanbod, het stimuleren van deelname aan culturele activiteiten van de Hengeloërs en verbinden van organisaties binnen en buiten de culturele sector ter verbetering van het cultuurklimaat over de volle breedte.

Kernwaarden: toetsen op artistiek inhoudelijke én maatschappelijk kwaliteit, aansluiten op vraag van inwoners, stimuleren en versterken van lokaal en regionale verbinding en DNA van Hengelo is herkenbaar.

Dit wordt gerealiseerd vanuit drie programmalijnen met in totaal acht speerpunten:

1. Versterken van culturele infrastructuur

Doelstelling

De culturele organisaties en instellingen zijn in staat om vanuit een eigen, uniek profiel een waardevolle bijdrage te leveren aan de kunst- en cultuursector van Hengelo.

Speerpunten

1. Doorontwikkeling culturele kernvoorzieningen.
2. Versterken van aanvullende culturele voorzieningen
3. Verbinden cultuursector met evenementen en Bruisende binnenstad.

Effecten

De toekomstbestendigheid van de culturele voorzieningen wordt verzekerd, de regionale samenwerking binnen het cultuurprofiel van Twente wordt bevorderd en de verbinding van de kunst- en cultuursector met evenementenbeleid en Bruisende Binnenstad leidt zichtbaar tot structurele samenwerkingen die de sector overstijgen.

2. Bevorderen deelname aan kunst en cultuur

Doelstelling

Meer inwoners van Hengelo gaan actief deelnemen aan kunst- en cultuuractiviteiten.

Speerpunten

4. Versterken programma cultuureducatie
5. Kunst en cultuur als middel voor sociale cohesie
6. Kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk en zichtbaar

Effecten

Het cultuuronderwijs in het basisonderwijs wordt voortgezet, het cultuuronderwijs wordt uitgebreid in het voorschools en voortgezet onderwijs, het cultuuronderwijs wordt verbonden met een kennismakingsprogramma voor in de vrije tijd, de verbinding van kunst- en cultuuractiviteiten met beleidsterreinen van het sociaal domein wordt versterkt met zichtbare resultaten en de bekendheid van en waardering voor kunst en cultuur in Hengelo door de Hengeloërs wordt vergroot.

3. Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

Doelstelling

Hengelo biedt ruimte aan (jonge) makers en kunstenaars om zich te vernieuwen en te ontwikkelen en het beeldend kunstbeleid sluit aan bij de mogelijkheden van de stad.

Speerpunten

7. Vernieuwen en verjongen
8. Beeldende Kunst

Effecten

Er ontstaan broedplaatsen voor jonge makers en kunstenaars om zich te ontwikkelen en beeldende kunstenaars krijgen verschillende mogelijkheden om te presenteren en dat vergroot de aandacht en de toegankelijkheid voor deze kunstvorm. Beeldend kunstenaars worden gestimuleerd om (innovatief) te produceren.

Financiën

Omdat er sprake is van een actualisering van de cultuurvisie geldt in principe dat er met de bestaande financiële budgetten uitvoering gegeven kan worden aan de kunst- en cultuurnota voor de periode 2021-2024. De meeste activiteiten houden vooral in dat taakstelling van ambtelijke inzet bijgesteld wordt en dat er geen extra financiële middelen benodigd zijn om ze te realiseren.

Voor de nieuwe beleidsactiviteiten is er jaarlijkse een structureel bedrag van €75.000,- en in de jaren 2021, 2022 en 2023 incidenteel een bedrag van €35.000,- benodigd. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 6 van bijlage 2a. Het structurele bedrag is reeds in de beleidsbegroting 2021 opgenomen, maar de incidentele bedragen niet. Ten opzichte van de conceptversie die de raad op 25 augustus is voorgelegd zijn de toen gepresenteerde ramingen nu onderdeel van de financiële begroting en is de dekking daarvoor uitgewerkt.

In de onderstaande tabel wordt een toelichting gegeven op de nieuwe beleidsactiviteiten waar geen extra financiële middelen voor benodigd zijn. Bij deze activiteiten is er sprake van voortzetting van huidig beleid en nuancering daarop (zie kolom toelichting). In de kolom budget staat het beschikbare budget, zoals opgenomen in de beleidsbegroting 2021.

Activiteiten	Toelichting	Budget
1. Subsiëren van culturele kernvoorzieningen en optimaliseren van subsidierelatie	Door het versterken van het accounthouderschap met de culturele voorzieningen wordt de subsidierelatie verbeterd en de implementatie van de subsidiëring middels het Culturele Waardemodel geoptimaliseerd.	€ 7.020.226
2. Uitvoeren actieplan Cultuurprofiel Twente	In 2018 is door de raden van de 14 Twentse gemeenten het Cultuurprofiel Twente 2021-2024 vastgesteld. Met de beschikbare regionale budgetten en ambtelijke inzet wordt daar uitvoering aan gegeven.	n.v.t.
4. Subsiëren van aanvullende culturele voorzieningen en optimaliseren van subsidierelatie	Door het versterken van het accounthouderschap met de culturele voorzieningen wordt de subsidierelatie verbeterd en de implementatie van de subsidiëring het Culturele Waardemodel opgezet en geïmplementeerd.	€ 88.025
6. Subsiëren van amateurkunstverenigingen en herijken verdeling/opbouw van de subsidie	Voortzetting van subsidiëring van amateurkunst, waarbij in lijn van de geactualiseerde visie de verdeling/opbouw van de subsidie wordt herijkt.	€ 135.867
7. Impuls geven aan de samenwerking met Bruisende Binnenstad	Inzet op verbinden van uitvoeringsbudgetten van project Bruisende Binnenstad met ambities/behoefte van organisaties in de kunst- en cultuursector.	n.v.t.
8. Verbinden kunst- en cultuursector met evenementenbeleid	Inzet op verbinden van uitvoeringsbudgetten van project Evenementenbeleid met ambities/behoefte van organisaties in de kunst- en cultuursector.	n.v.t.
9. Actief promoten aanbod kunst en cultuur	Inzet op proactieve verbinding van het netwerk van instellingen in de kunst- en cultuursector met Hengelo Promotie, waar mogelijk of nodig gefinancierd door de instellingen zelf of derde partijen.	n.v.t.
10. Stimuleren van (kleinschalige) kunst- en cultuurevenementen in de stad	Inzet op verbinden van uitvoeringsbudgetten van project Bruisende Binnenstad met ambities/behoefte van organisaties in de kunst- en cultuursector.	n.v.t.
11. Verbinden kunst- en cultuursector met team Bruisende Binnenstad en Hengelo Promotie	Inzet op verbinden van netwerk van instellingen in de kunst- en cultuursector met het project Bruisende Binnenstad en Hengelo Promotie.	€ 40.149
12. Continueren van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit	Het landelijke Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) voert het Rijksbeleid ten aanzien van cultuureducatie uit. Het FCP heeft daartoe het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) verlengd voor de periode 2021-2024 en de gemeente Hengelo neemt hier weer aan deel. Stichting OYFO is penvoerder voor de partijen in de stad (waaronder ook schoolbesturen). In een adhesieverklaring heeft het college van B en Q zich inhoudelijk en financieel verbonden aan CmK, waar cofinanciering door provincie plaatsvindt. Geen wijzigingen ten opzichte van bestaande budgetten.	€ 22.634
13. Verboden programma Cultuureducatie met Kwaliteit met voortgezet onderwijs en voorschoolse opvang		
14. Ontwikkelen van laagdrempelig kennismakingsaanbod in vrije tijd voor kinderen tot 18 jaar		

15. Inzetten van een cultuurmakelaar cultuurparticipatieprogramma's en binnen sociaal domein.	De functiebeschrijving van de cultuurmakelaar wordt aangepast aan de geactualiseerde cultuurvisie.	n.v.t.
17. Zichtbaar maken van aanbod van kunst en cultuur voor inwoners en bezoekers van Hengelo	Personele aandacht voor verbinden van de ambitie om meer inwoners in de stad kennis te laten nemen van het kunst- en cultuuraanbod van Hengelose instellingen door gebruik te maken van Hengelo Promotie	n.v.t.

Planning

Alle activiteiten worden gefaseerd uitgevoerd, het merendeel wordt gestart in 2021 en enkele in 2022 en 2023. Na vaststelling van de nota worden, indien noodzakelijk, er met de desbetreffende partners en/of stakeholders gesprekken gevoerd over de uitvoering van de activiteiten en hun bijdrage aan de uitvoering daarvan.

Monitoring

In de periode 2021-2024 wordt jaarlijks gepeild wat de voortgang van het ingezette beleid is. Hierbij wordt gekeken vanuit zowel kwalitatief als kwantitatief perspectief. In de beginjaren worden programmalijnen (deels) opgestart en zal er voornamelijk aandacht zijn voor processen en organisatie.

2. Voorstel Beeldende Kunst

In bijlage 3 Advies Beeldende kunst' wordt de totstandkoming en achtergrond van speerpunt 8 Beeldende Kunst nader uitgelicht, omdat hierin de grootste wijzigingen ten opzichte van het huidige beleid zijn.

Ten aanzien van Beeldende kunst wordt zowel inhoudelijk als financieel een ruimhartiger beleid in de geactualiseerde versie van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 voorgesteld en opgenomen. In deze versie is het advies voor variant B (zie onder) verwerkt.

Advies

In de bestuurlijke opdracht van januari 2020 heeft het college gevraagd om de kunst- en cultuurvisie van de gemeente Hengelo voor 2021 en verder te actualiseren en daarbij aandacht te hebben onder andere 'de aanbevelingen van de evaluatie van cultuurbeleid 2014-2019' en 'een actieve participatie van alle relevante partners in Hengelo bij het vaststellen van de visie en de relevante kunst- en cultuurdomeinen en de uitvoering in de praktijk'. Ten aanzien van beeldende kunst was een van de aanbevelingen uit de evaluatie om '(de uitvoering van) het gemeentelijk beeldende kunstbeleid opnieuw te bezien'.

In de cultuurbijeenkomst van 4 maart 2020 en in de Politieke Markt van 25 augustus is er met de instellingen in de culturele sector van Hengelo en de fracties van de raad actief gesproken over de actualisering van de kunst- en cultuurvisie en zijn ideeën ten aanzien van beeldende kunst opgehaald en getoetst. In aanvulling daarop heeft een onafhankelijk adviseur de gemeente geadviseerd over wat voor beeldend kunstbeleid passend is voor een gemeente als Hengelo. Het is ook van belang dat de invulling van speerpunt 8 Beeldende kunst consistent is met de actualisering van de kunst- en cultuurvisie en dat de daarin geformuleerde rol van de gemeente en kernwaarden voor uitvoering van beleid aansluiten bij de overige speerpunten. Tot slot is er door het culturele veld, specifiek de beeldend kunstenaars, en de fracties van de politieke partijen in de bijeenkomsten op 4 maart en 25 augustus expliciet de behoefte geuit aan een ruimhartiger beleid ten aanzien van beeldende kunst. Nadat in de Politieke Markt drie conceptvarianten ter bespreking zijn voorgelegd is de adviescommissie Beeldende Kunst en vorming geraadpleegd en is de opgehaalde informatie verwerkt, tot definitieve versies van drie varianten beleid beeldende kunst. Deze varianten zijn financieel doorgerekend.

Met in achtneming van bovenstaande is het advies om variant B op te nemen als speerpunt 8 in de Kunst- en cultuurnota 2021-2024. Dit betekent een basisbeleid met grotere inzet op innoveren en verschillende podia om te presenteren.

In bijlage 3 Advies Beeldende kunst wordt bij de uitwerking van variant B specifiek aandacht gevraagd voor het realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars te laten exposeren. De intentie is om in 2021 te starten met het subsidiëren van de presentatie van professioneel beeldende kunst in Hengelo en dat dit een structurele plaats in het kunst- en cultuurbeleid krijgt. Ten aanzien van het realiseren van activiteiten om beeldende kunstenaars te laten exposeren zijn vijf kritische succesfactoren geformuleerd, te weten

De investeringen in activiteiten (w.o. huisvesting) en personeel moeten in balans zijn.

1. De projectleider Beeldende Kunst is cruciaal
2. De vorm van uitvoering van de activiteiten om op (wisselende) podia te exposeren dient goed

uitgewerkt te worden

3. Er moet een betrouwbare partner gevonden worden die de activiteiten om beeldende kunstenaars te laten exposeren wil en kan uitvoeren en de projectleider in dienst wil en kan nemen
4. De bijdrage van betrokken vrijwilligers is noodzakelijk.

Er wordt geconcludeerd dat het niet reëel is om te veronderstellen dat er per 1 januari 2021 meteen aangevangen kan worden met de activiteiten waarmee professioneel beeldend kunstenaars kunnen exposeren. Enerzijds omdat de voorbereidingstijd tussen raadsbesluit en die datum te kort is en anderzijds omdat de bovenstaande punten laten zien dat diverse vraagstukken ten aanzien van presentatie van beeldende kunst in de stad nog nadere uitwerking behoeven. Aanvullend op het advies om variant B op te nemen in de Kunst- en cultuurnota wordt geadviseerd om een externe partij de opdracht te geven om de richting en het kader van het realisatie van presentatie van professioneel beeldende kunst verder vorm te geven. Dit houdt het volgende in:

- Er wordt een partner gezocht die uitvoering kan geven aan de activiteit. Vanuit de visie van de kunst- en cultuurnota wordt een helder profiel van de instelling die de activiteit 'realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars te laten exposeren' opgesteld. Er worden prestatie-indicatoren aan de instelling en de activiteiten verbonden zodat vanaf de start de artistiek-inhoudelijk en maatschappelijke waarde van de activiteit gemonitord kan worden;
- inventariseren van huisvestingsmogelijkheden in de binnenstad (binnen het beschikbare budget) met kostenplaatje;
- beschrijven van de functie van de projectleider Beeldende Kunst en de werving en selectie hiervan, waarbij het vertrekpunt is dat deze persoon de activiteit op wisselende podia realiseert en een verbindende rol heeft;
- uitwerken van het businessplan waarin de vorm waarop de presentatie van beeldende kunst wordt beschreven en de meerjarige financiering wordt toegelicht (w.o. huisvestingsmogelijkheden in de binnenstad);
- bekijken welke organisaties in aanmerking willen komen om de activiteit om beeldend kunstenaars te laten exposeren te exploiteren en een voorselectie te doen.

Het voorstel is om het college en de raad in juni 2021 te informeren over de uitkomsten van het onderzoek.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Het raad wordt gevraagd om:

1. kennis te nemen van de inspraaknotitie op de concept Kunst- en cultuurnota 2021-2024 en af te zien van verdere inspraak.
2. de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 vast te stellen als kader voor het gemeentelijk cultuurbeleid.
3. het budget van €35.000 voor de jaren 2021, 2022 en 2023 middels eerste begrotingswijziging 2021 beschikbaar te stellen.
4. te besluiten om een externe partij begin 2021 de richting en het kader van de activiteit 'realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars laten exposeren' verder vorm te geven en daarover college en raad in juni 2021 te informeren.

FINANCIËLE ASPECTEN

Het voorstel voor de Kunst en cultuurnota 2021-2024 heeft zowel structurele als incidentele lasten tot gevolg. Zowel incidentele als structurele effecten dienen normaliter meegenomen te worden bij de jaarlijkse integrale afweging van de Kadernota. Bij de beleidsbegroting 2021 is rekening houdende met het financieel perspectief €75.000 opgenomen als stelpost nota kunst en cultuurbeleid. Voorgesteld wordt nu om voor de jaren 2021, 2022 en 2023 budget beschikbaar te stellen van €35.000 per jaar. Deze beoogde activiteiten zijn van structurele aard, mits ze de gewenste effecten bereiken. Hierover vindt vóór 2024 een evaluatie plaats, waarna tot structurele dekking vanaf 2024 kan worden besloten. Daarom worden deze activiteiten vooralsnog gefinancierd met incidentele middelen. Door dit voorstel nu te doen, wordt een voorschot genomen op de Kadernota 2022 – 2025 waarin deze beleidsintensivering meegenomen zou moeten worden als nieuw beleid. Er zijn in deze jaren echter géén structurele middelen beschikbaar om dit voorstel te dekken. Zoals in de raadsbrief 'Juni- en septembercirculaire 2020 gemeentefonds' (zaaknummer 3127882) is aangegeven, bestaat de volgende begrotingsruimte/krapte:

- 2021: €157.000
- 2022: €734.000
- 2023: €39.000
- 2024: **-€629.000**

Ook bestaat er nog geen helder zicht op de autonome ontwikkelingen in het sociaal domein, de structurele gevolgen van de Coronapandemie en de herverdeling van het gemeentefonds. Structurele activiteiten worden in principe niet gefinancierd met incidentele middelen. Structureel zijn geen additionele middelen beschikbaar, echter is voor 2021, 2022 en 2023 wel incidenteel €35.000 beschikbaar. Casus specifiek mogen incidentele middelen gebruikt worden omdat per 2023 gekeken wordt wat de werkelijke kosten en bijdragen zijn. Gebaseerd hierop kan de beslissing genomen worden voor toevoeging of versoering van middelen.

De parel van Kunst en cultuurnota 2021-2024 zal het subsidiëren van activiteiten om professioneel beeldende kunstenaars te laten exposeren zijn. In de Politieke Markt is nadrukkelijk naar voren gekomen dat dit het belangrijkste onderdeel is. Financieel gezien gaat in de herziening Kunst- en cultuurnota 2021-2024 ook het merendeel van de extra gevraagde middelen naar het realiseren van deze activiteit en heeft dit de meeste financiële onzekerheden. Graag willen wij de volgende risico's nader benoemen:

- In het verleden hebben meerdere partijen geprobeerd een vergelijkbaar initiatief van de grond te krijgen. Deze partijen bestaan niet meer, omdat het exploiteren van een dergelijk initiatief niet levensvatbaar is zonder gemeentelijke subsidies.
- Momenteel is onbekend welke partij de opdracht om de realisatie van activiteiten professioneel beeldend kunstenaars te laten exposeren zal uitvoeren. Kijkend naar de eerdere initiatieven zullen met deze partij zeer heldere en concrete afspraken gemaakt moeten worden.
- Het activiteitenbudget is in het voorstel tot en met 2023 uitgewerkt, maar vanaf 2024 is de gemeentelijke bijdrage aan dit budget substantieel minder (-/- € 35.000). De intentie is echter om deze activiteit na 2024 succesvol voort te zetten.
- Het budget voor de activiteit is opgesteld op basis van schattingen van een aantal variabelen (personeelslasten, huisvestingslasten, exploitatielasten enz.). Geprobeerd is om de werkelijkheid te benaderen met deze variabelen, echter bestaat de kans dat de geschikte expositieruimte(s) (aanzienlijk) duurder zijn dan verwacht. Daarnaast brengt het organiseren van activiteiten altijd lasten met zich mee in de vorm van een locatie, inrichting en promotie. Uiteindelijk worden lastenoverschrijdingen gekort op het activiteitenbudget. Zonder toereikend budget kan het beoogde doel niet gediend worden.
- De taakstelling van de benodigde projectleider voor het organiseren van activiteiten is substantieel. Deze persoon dient een gedegen netwerk en organisatorische kennis te hebben. Met de insteek van wisselende locaties voor activiteiten achten wij de kans aanwezig dat deze persoon meer tijd nodig heeft dan de beoogde 0,6 FTE, daarnaast is het gevraagde ervaringspakket aan de hoge kant voor de maandelijkse vergoeding.
- In de begroting van deze activiteit is geen rekening gehouden met variabele lasten (gas, water, elektra, verzekeringen, etc.) en opbrengsten (verkoop toegangskaarten). De veronderstelling is dat deze in balans zullen zijn, echter is dit momenteel een onzekerheid.

Voor alle genoemde activiteiten in de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 geldt dat de budgetten kaderstellend zijn. Enige verschuiving binnen een activiteit is acceptabel zolang deze het totaalbudget niet overstijgt. Indien dit het geval is zullen beslissingen genomen moeten worden en zal het college de raad kunnen vragen om additionele middelen beschikbaar te stellen.

Gezien de onzekerheden en risico's in het zeer verstandig om een evaluatie moment in te lassen zoals het evaluatiemoment van het onderzoek. Aanvullend hierop raden wij aan om rekening te houden met de volgende punten:

- In het budget is een post van €20.201 opgenomen voor extern onderzoek naar randvoorwaarden voor de realisatie van de activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars te laten exposeren. Na afloop van dit onderzoek stellen wij voor een go/no-go in te stellen omtrent de levensvatbaarheid van de activiteiten. Wij zijn van mening dat in dit moment minimaal de volgende punten behandeld dienen te worden:
 - Geschiktheid van de partner die uitvoering gaat geven aan de opdracht
 - Geschiktheid van projectleider beeldende kunst
 - Het overleggen van een sluitende en reële meerjarenbegroting
 - Opties op een geschikte locatie of locaties die binnen budget en activiteiten passen
- Wij stellen voor de middelen voor de activiteit (nummer 21) te reserveren, maar pas beschikbaar te stellen zodra een positief advies is gegeven op alle punten van het go/no-go moment.

Indien verkozen wordt om dit beleid door te zetten, verwachten wij een evaluatie moment voorafgaand aan jaar 2024 om te evalueren of de activiteit het beoogde effect kan realiseren. Dit dient een harde afspraak te zijn met de partner die uitvoering gaat geven aan de opdracht, waarbij de gemeente op basis van de behaalde prestaties de financiering van de activiteiten kan beëindigen.

--

BIJLAGE(N)
1. Bestuurlijke opdracht actualisering cultuurvisie 2a. Kunst- en cultuurnota 2021-2024 2b. Factsheet Inwonerspanel 3. Advies Beeldende Kunst 4. Inspraaknotitie concept Kunst- en cultuurnota 2021-2024

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
3131078	van de peppel, erik	SOC-BEL	Bas van Wakeren
ONDERWERP			
3131078 - Besluitvorming kunst- en cultuurnota 2021-2024			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGELO BESLUIT:

1. Kennisnemen van de inspraaknotitie op de concept Kunst- en cultuurnota 2021-2024 en af te zien van verdere inspraak.
2. Vaststellen van de de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 als kader voor het gemeentelijk cultuurbeleid.
3. Beschikbaar stellen van budget van 3x €35.000,- (voor de jaren 2021, 2022 en 2023) middels eerste begrotingswijziging 2021, aanvullend aan de €75.000,- die structureel ter beschikking is gesteld.
4. Besluiten een externe partij begin 2021 de richting en het kader van de activiteit 'realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars laten exposeren' verder vorm te geven en daarover college en raad in juni 2021 te informeren.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

In de kunst- en cultuurnota 2021-2024 wordt het beleid voor de komende vier jaar uitgewerkt. Uit de evaluatie van de vorige nota bleek dat het huidige beleid voortgezet kan worden en een actualisering van de nota voldoende is. De kunst- en cultuurnota 2021-2024 'Samen meer voor kunst en cultuur' werkt vanuit de volgende visie, missie en kernwaarden:

Visie: Kunst en cultuur versterken de culturele identiteit van Hengelo en maken het aantrekkelijk om hier te wonen en te verblijven.

Missie: Het faciliteren van een divers, toekomstbestendig en kwalitatief hoogstand kunst- en cultuuraanbod, het stimuleren van deelname aan culturele activiteiten van de Hengeloërs en verbinden van organisaties binnen en buiten de culturele sector ter verbetering van het cultuurklimaat over de volle breedte.

Kernwaarden: toetsen op artistiek inhoudelijke én maatschappelijk kwaliteit, aansluiten op vraag van inwoners, stimuleren en versterken van lokaal en regionale verbinding en DNA van Hengelo is herkenbaar.

Dit wordt gerealiseerd vanuit drie programmalijnen met in totaal acht speerpunten:

- I. Versterken van culturele infrastructuur
 1. Doorontwikkeling culturele kernvoorzieningen.
 2. Verstevenigen van aanvullende culturele voorzieningen
 3. Verbinden cultuursector met evenementen en Bruisende binnenstad.

- II. Bevorderen deelname aan kunst en cultuur
 4. Versterken programma cultuureducatie
 5. Kunst en cultuur als middel voor sociale cohesie
 6. Kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk en zichtbaar

- III. Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

7. Vernieuwen en verjongen
 8. Beeldende Kunst

De griffier

De voorzitter

Bestuurlijke opdracht 'Actualiseren Kunst- en cultuurvisie 2021+'

Zaaknummer 2473488
Portefeuillehouder Bas van Wakeren
Sector/afdeling Sociaal/Beleid

Aanleiding

In januari 2014 is de kunst- en cultuurvisie 2014-2020 en in oktober 2019 is de evaluatie van het lopende kunst- en cultuurbeleid vastgesteld door de gemeenteraad. De huidige beleidsperiode van de visie loopt tot en met 2020. Het is van belang om tijdig met de recent opgehaalde aanbevelingen uit de evaluatie de visie te bevestigen dan wel te actualiseren, zodat er invulling gegeven kan worden aan nieuw kunst- en cultuurbeleid.

In de visie op kunst en cultuur voor de stad Hengelo wordt het organisatorische en inhoudelijke kader van kunst en cultuur in de gemeente omschreven. Enerzijds biedt het organisatorisch inzicht in de beoogde lokale situatie, de positie van de culturele kernvoorzieningen en de rol van de gemeente. Anderzijds is het een overzicht van de pijlers van het kunst- en cultuurbeleid en de daarbij horende partners en doelstellingen en de aansluiting met regionale initiatieven en provinciaal en landelijk kunst- en cultuurbeleid. De visie biedt het kader waarbinnen de uitvoering van specifieke kunst- en cultuuractiviteiten in de praktijk kan worden beschreven in meerjarenbeleidsnota's.

I. Opdracht

Actualiseer de kunst- en cultuurvisie 2021+ voor de gemeente Hengelo.

Bij het uitvoeren van de opdracht is er aandacht voor:

1. de aanbevelingen van de evaluatie van het cultuurbeleid 2014-2019;
2. aansluiting op de regionale samenwerkingen en provinciaal en landelijk kunst- en cultuurbeleid;
3. overzicht van relevante kunst- en cultuurdomeinen, waar met meerjarige beleidsnota's uitvoering gegeven kan worden aan de visie;
4. een actieve participatie van alle relevante partners in Hengelo bij het vaststellen van de visie en de relevante kunst- en cultuurdomeinen en de uitvoering in de praktijk;
5. de rol en bijdrage van de gemeente;
6. de maatschappelijke waarde voor aanbieders (culturele kernvoorzieningen, verenigingen, kunstenaars etc.) en inwoners en bezoekers van de gemeente Hengelo.

In bijlage 1 worden de aandachtspunten toegelicht.

II. Procesvoorstel

Bij de evaluatie van het huidige cultuurbeleid is geconstateerd dat veel uitgangspunten in de huidige visie nog steeds van kracht zijn. Er worden wel een aantal aandachtspunten naar voren gehaald waar de huidige visie nadere uitwerking of aanscherping op behoeft. Daarnaast wordt er belang aan gehecht dat de kwaliteit van het kunst- en cultuurbeleid wordt gewaarborgd en in dat kader dienen belangrijke stakeholders te worden geconsulteerd bij het op- en vaststellen van de kunst- en cultuurvisie. Deze stakeholders zijn gemeenteraadsleden, de adviescommissies en werkgroepen en de culturele kernvoorzieningen. Na deze consultatie wordt de kunst- en cultuurvisie 2021+ ter besluitvorming aangeboden aan het college en de gemeenteraad.

Planning (concept)

2019	
December	- Bestuurlijke opdracht vaststellen in college (uiterlijk 17 december) - Ambtelijke analyse maken door team Cultuur: 1) kapstok kunst- en cultuurvisie 2021+ uitwerken en 2) tekstvoorstel geactualiseerde versie kunst- en cultuurvisie 2021+. - uitnodigen van stakeholders voor twee sessies in februari 2020: Eén sessie voor alle culturele instellingen/betrokkenen, inclusief inwoners en één sessie specifiek gericht op belanghebbenden beeldende kunst. Eén van de belangrijkste aanbevelingen van de evaluatie is 'het opnieuw bezien van (de uitvoering van) het gemeentelijk beeldende kunstbeleid', wat aanleiding is om dit in een aparte bijeenkomst met de doelgroep en belanghebbenden uit te diepen. De raad wordt voor beide sessies ook uitgenodigd.
2020	
Januari	- Conceptvoorstel kunst- en cultuurvisie 2021+ uitwerken (o.b.v. ambtelijke analyse) - Bespreking conceptvoorstel + opzet stakeholders sessies in PHO
Februari	- Twee sessies stakeholders Doelen: meenemen in geactualiseerde visie, verhouding visie vs. beleidsnota's en toetsen inhoudelijke richting geactualiseerde visie in relatie tot toekomstwensen van stakeholders - Reacties verwerken in conceptvoorstel kunst- en cultuurvisie 2021+ - Bespreken conceptvoorstel kunst- en cultuurvisie 2021+ met team Cultuur en aanpassen in nieuwe versie - Bespreken en vaststellen conceptvoorstel kunst- en cultuurvisie 2021+ om PHO
Maart	- Indienen definitief conceptvoorstel kunst- en cultuurvisie 2021+ ter vaststelling door college en raad
17 maart	Vaststellen kunst- en cultuurvisie 2021+ door college
4 april	Presidium
22 april	Vaststellen Kunst- en cultuurvisie 2021+ door gemeenteraad

Na het vaststellen van de Kunst- en cultuurvisie 2021+ kan het volgende worden uitgewerkt:

2020	
Mei	- Voorstel kadernota 2022 - Ontwikkelplannen specifieke beleidsnota's (bijv. Podiumkunsten, Beeldende Kunst, Cultureel Erfgoed /Collectie, Media en letteren, Amateurkunst en Cultuureducatie)
Juni - December	- Uitvoeren ontwikkelplannen specifieke beleidsnota's - Vaststellen van specifieke beleidsnota's

Bijlage:

1. Toelichting op aandachtspunten

Bijlage 1 Toelichting op aandachtspunten

1. Aanbevelingen evaluatie cultuurbeleid 2014-2019

In de evaluatie cultuurbeleid, vastgesteld op 1 oktober 2019, wordt uitgebreid teruggeblikt op de beleidsperiode en worden adviezen en aanbevelingen uit de culturele sector opgesomd. Op basis van de input, adviezen en aanbevelingen is geconstateerd dat veel uitgangspunten uit de huidige visie nog steeds van kracht zijn. Er komen uit deze evaluatie wel een aantal aandachtspunten naar voren waar de huidige visie nadere uitwerking of aanscherping behoeft.

- Het opnieuw bezien van (de uitvoering van) het gemeentelijk beeldende kunstbeleid.
- Het onderzoeken en waar mogelijk realiseren van samenhang met het evenementenbeleid.
- De samenwerking tussen de culturele instellingen in de stad en met andere gemeenten in de regio optimaliseren in de praktijk effecten te zien als schaalvoordelen, gezamenlijke uitvoering van overlappende taken, eenduidige aansturing en programmering die leiden tot sterke organisaties.
- Monitoring en evaluatie van de werking van het beleid, conform het Culturele Waarde Model, opnemen in de nieuwe kunst- en cultuurvisie.
- De verhouding tussen het lokale en regionale kunst- en cultuurbeleid toetsen aan wat Hengelo lokaal belangrijk vindt en daarbij ook aansluiting vinden met programma Bruisende Binnenstad.

2. Regionale, provinciale en landelijke aansluiting

In de volgende tabel een overzicht van relevante samenwerkingen, initiatieven en beleidsdocumenten.

Regionaal	- Regio Deal Twente (Creatieve Broedplaatsen) - Cultuurprofiel Regio Twente (Ruimte voor Verbeelding 2021-2024)
Provinciaal	- Cultuurnota 2017-2020 - Landsdeel Oost
Landelijk	- Cultuurbeleid 2021-2024 - Raad van Cultuur

3. Overzicht kunst- en cultuurdomeinen

- Amateurkunst
- Beeldende kunst
- Educatie (cultuureducatie en kunsteducatie)
- Cultureel erfgoed
- Evenementen
- Media en letteren
- Musea en gemeentelijke collectie
- Podiumkunsten

4. Belanghebbende partijen kunst en cultuur in Hengelo

In willekeurige volgorde wordt een overzicht gegeven van de lokale partners die belang hebben bij de kunst- en cultuurvisie 2021+ en actief bijdragen aan de uitvoering ervan. Zij zullen actief worden benaderd om mee te denken en te praten over de kunst- en cultuurvisie 2021+.

Gemeenteraadsleden	Ambtenaren Hengelo (sociaal domein, Bruisende Binnenstad, Hengelo Promotie)
Adviescommissie BKV	Hengelo Promotie
Erfgoedcommissie Hengelo	Stadsdichter
Bibliotheek Hengelo	Hengelo Leest

Metropool poppodia van Twente	Federatie van Hengelose Muziekverenigingen
Oyfo Kunst en Techniek	Hengelose Korenkoepel
Schouwburg Hengelo	Podiumkunsten overleg
Ateliers '93	Platform amateur beeldend kunstenaars
Stichting Woon- en Werkrumten Hengelose kunstenaars (SWWK)	Hengelose Oranjevereniging
Stichting HeArtpool	Stichting Herdenking 4 mei
virtueel Museum voor Hedendaagse Hengelose Kunst	Cultuurpodium Houtmaat
Stichting In Wording	Stichting Kamermuziek Hengelo
Individuele beeldend kunstenaars	Jazzclub Hengelo
Federatie van Hengelose Muziekverenigingen	Theater Kamak
Hengelose Korenkoepel	Stichting Volkskerstzang
Podiumkunsten overleg	Barst theaterproducties
Platform amateur beeldend kunstenaars	Filmhuis Hengelo
Museum Hengelo	BAM! Festival
Historisch Archief Beckum	Vocaal Festival Amusing Hengelo
Historie Brandweer Hengelo	Kunsten op Straat Hengelo
RTV Hengelo	Krangfestival
	WAK organisatie

Bij de uitwerking van de specifieke beleidsnota's wordt de uitvoering concreter op activiteitsniveau opgepakt en zullen ook culturele instellingen zonder subsidierelatie met de gemeente, inwoners, ondernemers en overige geïnteresseerden uitgenodigd worden en actief betrokken worden.

5. Rol van de gemeente

De gemeente van vandaag is in beweging. Ontwikkelingen in de samenleving, decentralisatie van overheidstaken én bezuinigingen vragen om een andere manier van werken. Het effectief organiseren van oplossingen zijn daarbij de nieuwe werkelijkheid en dat vraagt om een groot verbindend vermogen van de gemeente. Ook in de culturele sector is het van belang dat alle stakeholders (instellingen, individuen, inwoners) zich betrokken voelen en betrokken worden als partner in de uitvoering. Dat vraagt om een nieuwe benadering van de rol van de gemeente. De gemeente is anno 2019 niet eendimensionaal de beleidsmaker en/of de financier. De gemeente kan, afwisselend van het onderwerp of de context, verschillende rollen oppakken:

- **Beheerder:** gemeente is vooral uitvoerend bezig en gebruikt een juridisch instrumentarium. Het eigen beleid wordt uitgevoerd en er zijn beperkte vormen van inwonersparticipatie.
- **Leider:** gemeente is gericht op resultaten. Op verschillende terreinen is beleid geformuleerd. Hierbij heeft de gemeente de leidende rol en is zij in de uitvoering ook de trekker.
- **Regisseur:** gemeente stuurt vooral op inhoud en processen. In plaats van beleid op verschillende terreinen is er sprake van een integraal beleid, waarbij er wordt gewerkt met programma's en projecten. Er ligt een sterke nadruk op inwonersparticipatie, omdat deze in de uitvoering ook actief bijdragen.
- **Facilitator:** de gemeente is onderdeel van een netwerk van actoren met veel ambitie. Er wordt vooral verbindend opgetreden. De gemeente faciliteert het proces en laat de uitvoering over aan partners. Inwonersparticipatie wordt een belangrijke rol toegekend.

6. Maatschappelijke waarde voor aanbieders en inwoners/bezoekers

De culturele sector kent veel aanbieders met een eigen achtergrond en dito bereik. In Hengelo is het een sector met de kernvoorzieningen bibliotheek, Oyfo, Metropool en de schouwburg, maar ook een waaraan veel amateurverenigingen, musea en beeldend kunstenaars (individueel/collectieven, professioneel/amateur) kleur geven. Alle initiatieven kunnen bijdragen aan de leefbaarheid en

uitstraling van de gemeente Hengelo. Zowel inwoners als bezoekers kunnen daar in potentie van genieten.

Met het aanbod van kunst en cultuur worden mogelijk ook doelstellingen van andere sectoren, waar gemeentelijk beleid op geformuleerd, worden behaald. Hierbij valt te denken aan economie, binnenstad, onderwijs, participatie, armoede/schulden, inburgering en werk en inkomen. Sinds 2018 wordt met het Culturele Waarde Model de culturele kernvoorzieningen getoetst op de artistiek-inhoudelijke en maatschappelijk kwaliteit. Ook ten aanzien van de kunst- en cultuurvisie en daaraan verbonden beleid is het monitoren van de maatschappelijke toegevoegde waarde een belangrijke toets. Dit kan door middel van een klantpanel of inwonersenquête.

SAMEN MEER VOOR KUNST EN CULTUUR

KUNST- EN CULTUURNOTA 2021-2024

SAMENVATTING

Deze kunst- en cultuurnota is een actualisatie van de nota 'KenT u Hengelo?' uit 2013. Op basis van de actuele ontwikkelingen is de cultuurvisie voor de komende beleidsperiode aangescherpt en uitgewerkt in een compacte beleidsnota met drie programmalijnen. Met deze nota wordt beoogd om de samenwerking tussen culturele instellingen en met andere sectoren in Hengelo en omgeving te versterken met als doel meer kunst en cultuur te bieden aan de inwoners van Hengelo.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4	5. Opbrengsten	23
Voorwoord.....	7	6. Financiën	24
1. Inleiding	8	7. Planning	25
1.1 Aanleiding.....	8	8. Monitoring en evaluatie.....	27
1.2 Kunst en cultuur in Hengelo	9	8.1 Inleiding	27
1.3 Coronacrisis	9	8.2 Planning.....	27
1.4 Verbinding andere beleidsterreinen	10	8.3 Uitvoering	27
1.5 Leeswijzer	10	Gebruikte documentatie.....	28
2. Strategie	11	Bijlagen	29
2.1 Visie.....	11	Bijlage 1 Culturele instellingen/belanghebbenden Hengelo	29
2.2 Missie.....	11	Bijlage 2 Factsheet Cultuurpeiling Hengelo 2020	29
2.3 Kernwaarden.....	12	Bijlage 3 Verhaal van Hengelo	30
2.4 Creatieve Keten.....	13	Bijlage 4 Cultuurprofiel Twente (samenvatting).....	31
3. Gemeente en partners	14		
3.1 Samenwerking	14		
3.2 Gemeente.....	14		
3.3 Partners	14		
4. Programmalijnen	16		
4.1 Inleiding	16		
4.2 Versterken van culturele infrastructuur.....	16		
4.3 Bevorderen van deelname aan kunst en cultuur.....	19		
4.4 Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling	21		

Samenvatting

Visie

Kunst en cultuur versterken de culturele identiteit van Hengelo en maken het aantrekkelijk om hier te wonen en te verblijven.

Missie

Het faciliteren van een divers, toekomstbestendig en kwalitatief hoogstaand kunst- en cultuuraanbod,

het stimuleren van deelname aan culturele activiteiten van de Hengeloërs en

het verbinden van organisaties binnen en buiten de culturele sector ter verbetering van het cultuurklimaat over de volle breedte.

Kernwaarden

- Toetsen op artistiek inhoudelijke én maatschappelijk kwaliteit
- Aansluiten op vraag van inwoners
- Stimuleren en versterken van lokaal en regionale verbinding
- DNA van Hengelo is herkenbaar

BIJDRAGE GEMEENTE

Gemeente is een samenwerkende partner die kunst- en cultuurorganisaties:

- subsidieert en faciliteert in de randvoorwaarden om hun doelstellingen te bereiken en
- verbindt met andere sectoren.

MIDDELEN

Vanuit een duidelijke visie wordt een samenhangend aanbod van beleid, subsidies en regelingen ingezet om als gemeente de bijdrage te kunnen leveren.

De bijdrage wordt gemonitord met de inwoners, de uitvoerende partners en de gemeenteraad.

UITVOERENDE PARTNERS

- Culturele kernvoorzieningen
- Aanvullende culturele voorzieningen
- Adviescommissies en werkgroepen
- Belangenorganisaties
- Individuele belanghebbenden
- Overheden/ publieke samenwerkingen

DOMEINEN

1. Amateurkunst
2. Beeldende kunst
3. Cultuureducatie
4. Cultuurparticipatie
5. Cultureel erfgoed
6. Evenementen
7. Media en letteren
8. Musea en gemeentelijke collectie
9. Podiumkunsten

PROGRAMMALIJNEN

1

Versterken van culturele infrastructuur

Doelstelling

De culturele organisaties en instellingen zijn in staat om vanuit een eigen, uniek profiel een waardevolle bijdrage te leveren aan de kunst- en cultuursector van Hengelo.

Speerpunten

1. Doorontwikkeling culturele kernvoorzieningen.
2. Versterken van aanvullende culturele voorzieningen
3. Verbinden cultuursector met evenementen en Bruisende binnenstad.

Effecten

- de toekomstbestendigheid van de culturele voorzieningen wordt verzekerd
- de regionale samenwerking binnen het cultuurprofiel van Twente wordt bevorderd en
- de verbinding van de kunst- en cultuursector met evenementenbeleid en Bruisende Binnenstad leidt zichtbaar tot structurele samenwerkingen die de sector overstijgen.

2

Bevorderen deelname aan kunst en cultuur

Doelstelling

Meer inwoners van Hengelo gaan actief deelnemen aan kunst- en cultuuractiviteiten.

Speerpunten

4. Versterken programma cultuureducatie
5. Kunst en cultuur als middel voor sociale cohesie
6. Kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk en zichtbaar

Effecten

- het cultuuronderwijs in het basisonderwijs wordt voortgezet
- het cultuuronderwijs wordt uitgebreid in het voorschools en voortgezet onderwijs
- het cultuuronderwijs wordt verbonden met een laagdrempelig kennismakingsprogramma in de vrije tijd
- de verbinding van kunst- en cultuuractiviteiten met beleidsterreinen van het sociaal domein wordt met zichtbare resultaten versterkt
- de bekendheid van en waardering voor kunst en cultuur in Hengelo door de Hengeloërs gaat omhoog.

3

Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

Doelstelling

Hengelo biedt ruimte aan (jonge) makers en kunstenaars om zich te vernieuwen en te ontwikkelen en het beeldend kunstbeleid sluit aan bij de mogelijkheden van de stad.

Speerpunten

7. Vernieuwen en verjongen
8. Beeldende Kunst

Effecten

- er ontstaan broedplaatsen voor jonge makers en kunstenaars om zich te ontwikkelen
- er zijn verschillende presentatieplekken voor (professionele) beeldend kunstenaars, waardoor de aandacht en de toegankelijkheid voor beeldende kunst wordt vergroot
- professionele beeldend kunstenaars worden gestimuleerd om (innovatief) te produceren.

Voorwoord

Hengelo kent een veelzijdig cultureel leven en een rijke cultuurhistorie. Daar zijn wij trots op en wij koesteren de inzet van alle professionals en vrijwilligers die in de sector actief zijn om te zorgen voor een breed en divers cultureel aanbod voor de inwoners en bezoekers van onze stad.

In de afgelopen maanden is gebleken dat het culturele aanbod geen vanzelfsprekendheid is. De invloed van het Coronavirus was enorm; van de ene op de andere dag moesten instellingen sluiten en verenigingen hun activiteiten stopzetten. Wij hebben echter ook de veerkracht van ons culturele bestel gezien: daar waar mogelijk werden (publieks-)activiteiten weer opgestart en kon er weer genoten worden van het diverse Hengelose kunst en cultuuraanbod. Wij hebben ons hierbij gerealiseerd dat de culturele infrastructuur continu om aandacht en onderhoud vraagt. Dat is een verantwoordelijkheid van de gemeente, maar ook van het culturele veld en de inwoners.

Hierbij past dat wij periodiek ons cultuurbeleid actualiseren. Ruim voor het verstrijken van de vorige beleidsperiode hebben wij de resultaten van de vorige beleidsnota 'KenT u Hengelo' geëvalueerd. Zo konden wij tijdig in gesprek gaan met de partners in het culturele veld over hun ambities en hun behoeften in de nabije toekomst.

Ik prijs me gelukkig met de grote betrokkenheid en kundigheid van de partners in de culturele sector van onze stad. Met elkaar is concreet gesproken over hoe wij vanuit een gedeelde visie samen meer kunnen betekenen voor de Hengeloërs.

Samen betekent dat de culturele instellingen worden gefaciliteerd om proactief met lokale en regionale partners activiteiten op te pakken, maar samen betekent ook dat vanuit de gemeente de culturele sector wordt verbonden met prachtige initiatieven vanuit de Bruisende Binnenstad, evenementenbeleid en de diverse beleidsterreinen van het sociaal domein. Want kunst- en cultuur levert prachtige producties, tentoonstellingen, exposities en concerten op, maar draagt ook bij aan de leefbaarheid van de stad en de persoonlijke ontwikkeling van inwoners. Door samen te werken is er meer mogelijk en dat vergroot de maatschappelijke waarde van kunst en cultuur.

De totstandkoming van het voorliggende beleidsplan is een participatief proces geweest, waarin veel enthousiasme is gedeeld en waarin scherpe discussies zijn gevoerd. Beiden zijn noodzakelijk om met elkaar te komen tot ambitieuze plannen, maar zijn ook onontbeerlijk bij de uitvoering daarvan. Ik hoop dat de getoonde veerkracht en positiviteit, zoals wij die in de recente crisis zien, bij zal dragen aan een succesvolle uitvoering van dit beleidsplan.

Wij dragen kunst en cultuur een warm hart toe en streven ernaar dat alle inwoners optimaal kunnen genieten van al het moois wat Hengelo op gebied van kunst en cultuur te bieden heeft. In deze nota worden de mogelijkheden daartoe gecreëerd en wij gaan er graag met u mee aan de slag.

Bas van Wakeren
Wethouder Cultuur

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De beleidsperiode van de huidige kunst- en cultuurvisie *KenT u Hengelo?* loopt tot en met het jaar 2020. Vooruitlopend daarop is in 2019 de huidige kunst- en cultuurvisie geëvalueerd. De aanbevelingen uit de evaluatie en de bespreking ervan in de politieke markt eind 2019 hebben geleid tot de opdracht om met een voorstel voor een geactualiseerde cultuurvisie te komen.

Bij de actualisering van de cultuurvisie zijn de visie, missie en kernwaarden van de huidige beleidsnota in actueel perspectief geplaatst en herijkt. Bij deze herijking is een toetsing gedaan met het lokale culturele veld en met landelijk, provinciaal en regionaal kunst- en cultuurbeleid (zie kader hiernaast). Met stakeholders in de Hengelose kunst- en cultuursector is gesproken over de kaders van het gemeentelijke beleid en hun ideeën voor daarbij passende activiteiten. Om de inhoud van het beleid aan te sluiten bij de vraag van de inwoners ten aanzien van het Hengelose kunst- en culturaanbod is het Inwonerspanel bevraagd op hun huidige cultuurbeleving, de wijze waarop dat zich in de praktijk uit en welke behoeften daarin zijn (zie bijlage 2).

De uitkomsten van de aanbieders in de sector (cultuurbijeenkomst 4 maart 2020), de resultaten van het onderzoek van de gebruikers (Inwonerspanel, maart 2020), de raadpleging van de adviescommissie Beeldende Kunst en Vorming (juni 2020) en de toetsing van de conceptnota in de beeldvormende Politieke Markt (25 juni 2020) zijn samengebracht en resulteren in deze kunst- en cultuurnota voor de beleidsperiode 2021-2024.

¹ Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, juni 2019

² Cultuur in de schijnwerpers (2016), Cultuurnota Overijssel 2017-2020

Rijksbeleid 2021-2024 ¹

1. Verbreiding en vernieuwing: meer ruimte voor andere genres, spelers, kunstvormen en nieuw generatie
2. Sterke cultuursector: stimuleren van eerlijke beloning en goede arbeidsvoorwaarden, impuls voor podiumkunsten en het filmfonds
3. Cultuurparticipatie: bevorderen cultuurdeelname van verschillende groepen en het opzetten van een vervolgprogramma op Cultuureducatie met kwaliteit
4. Cultuur over de grenzen heen: versterken internationaal profiel van Nederland

Provinciaal beleid 2017-2020 ²

Het provinciale beleid wordt momenteel herzien. De kernpunten van het huidige beleid zijn:

1. Behouden, ontwikkelen en beleefbaar maken van cultureel erfgoed
2. In stand houden en versterken van duurzame infrastructuur en een aanbod van hoge kwaliteit
3. Vergroten van toegankelijkheid van cultuureducatie, toekomstbestendig maken van aanbod van cultuurparticipatie en investeren in talentontwikkeling
4. Toekomstbestendig maken van Overijsselse Bibliotheeknetwerk

Landsdeel Oost ³

Als onderdeel van de samenwerking met de provincies Overijssel en Gelderland en de stedelijke regio's in deze provincies, heeft de gemeente Hengelo Route Oost vastgesteld, waarin zij samen beogen:

- te investeren in talentontwikkeling
- te zorgen voor (het behoud van) een krachtige en complete infrastructuur
- te sturen op meer regionale crossovers tussen disciplines binnen cultuur en daarbuiten

Cultuurregio Twente ⁴

In 2018 hebben alle Twentse gemeenten het cultuurprofiel vastgesteld. Hierin staan drie speerpunten centraal, namelijk: 1. Tijd & Ruimte, 2. Traditie & Innovatie en 3. Grenzeloos Twente. Met dit cultuurprofiel wordt samenwerking bevorderd om zowel de toegevoegde waarde van de instellingen afzonderlijk als de cultuursector in deze regio als geheel te versterken en aantrekkelijker te maken. Vanuit deze samenwerking ontstond ook de proeftuinen creatieve broedplaatsen (zie bijlage 4)

³ Cultuurmanifest Oost-Nederland 2017-2020 (2016), Landsdeel Oost

⁴ Ruimte voor Verbeelding (2018), Cultuurprofiel van de regio Twente

1.2 Kunst- en cultuurbeleid van Hengelo

Kunst en cultuur inspireren, verbreden je horizon en maken je een rijker mens. De gemeente zet zich in om die ervaring toegankelijk te maken voor haar inwoners en bezoekers. Dat levert plezier en creativiteit op, maar ook samenwerking en nieuwsgierigheid. Daarnaast zorgen kunst en cultuur er voor dat Hengelo een aantrekkelijke gemeente is om te wonen.

Het kunst- en cultuuraanbod van Hengelo is divers. In het inwonerspanel van maart 2020⁵ zijn inwoners hierover bevraagd en geven ze aan dit aanbod te waarderen en dat kunst en cultuur een belangrijk onderdeel uitmaakt van hun dagelijks leven (46%). Ook vinden inwoners het belangrijk dat de gemeente kunst en cultuur financieel ondersteunt (75%).

Hengeloërs zijn actief in en betrokken bij het verenigingsleven. Dit levert een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van Hengelo. Daarnaast wordt er breed ingezet op cultuureducatie op het primair onderwijs, waarmee culturele vorming en cultureel bewustzijn al op jonge leeftijd worden gestimuleerd.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente ingezet op een toekomstbestendige culturele basisinfrastructuur voor Hengelo die past bij de opgaven waar Hengelo als stad voor staat in sociaal en economisch opzicht. Samen met de kernvoorzieningen Metropool, Oyfo, Schouwburg en Bibliotheek, zijn hierin grote stappen gezet. De fusie van de muziekschool, CREA en techniekmuseum HEIM tot Oyfo en de oprichting van het bovenstedelijk Metropool - Poppodium van Twente met de gemeente Enschede hebben hieraan bijgedragen. Tevens is het Culturele Waardemodel⁶ geïmplementeerd als middel om de (subsidie)relatie met de kernvoorzieningen beter vorm te kunnen

geven. De profielen van de kernvoorzieningen zijn daarmee bepaald en er wordt in de subsidierelatie gestuurd op artistiek-inhoudelijke en maatschappelijke kwaliteit.

Beeldende Kunst

Uit de evaluatie van de cultuurnota 2014-2020⁷ bleek dat met name de invulling van het beeldende kunstbeleid opnieuw bekeken moest worden. De opdracht was om te onderzoeken of een herziening van het beeldende kunstbeleid mogelijk was. Daarvoor heeft de gemeente een onafhankelijk deskundige om advies gevraagd. Dat advies⁸ is de basis geweest om drie varianten te formuleren, waarop de uitwerking van speerpunt 8 is gebaseerd.

Verbinding met sociaal domein, Bruisende binnenstad en evenementen

Uit de evaluatie van de cultuurnota 2014-2020 bleek ook dat het cultuurbeleid onlosmakelijk verbonden is met andere gemeentelijke terreinen, waaronder het sociaal domein, de binnenstad en het evenementenbeleid. Verbindingen met deze terreinen bieden kansen en worden de komende beleidsperiode nadrukkelijker gelegd. Initiatieven en activiteiten op deze terreinen leveren een waardevolle bijdrage aan het cultuurbeleid en andersom.

1.3 Coronacrisis

In 2020 werd de wereld beheerst door het de verspreiding van het Coronavirus. Nadat in Nederland eind februari de eerste besmettingen werden gemeld, kondigde het Rijk in maart diverse maatregelen af om verspreiding van het virus te controleren. Hierdoor kwam de bedrijvigheid van de culturele sector van de een op de andere dag tot stilstand, ook in Hengelo

⁵ Kennispunt Twente, Cultuurpeiling Hengelo 2020 (zie bijlage 2)

⁶ C. Bunnik (2016), Naar waarde gewogen

⁷ Gemeente Hengelo (2019), Evaluatie cultuurnota 2014-2020

⁸ C. Reinders (2020), Beeldende Kunst in Hengelo

De afgekondigde maatregelen hebben een behoorlijke impact op zowel de korte als lange termijn. Inmiddels is duidelijk geworden dat, ondanks financiële steun vanuit het rijk, de provincie en de gemeente zelf, de Coronacrisis een zware wissel trekt op de financiële gezondheid en weerstand van alle culturele organisaties, instellingen, verenigingen en (professionele) kunstenaars in Hengelo. Hiermee heeft de coronacrisis ook invloed op de uitvoering van het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid in de komende periode.

In deze kunst- en cultuurnota is geprobeerd om zoveel mogelijk recht te doen aan het vertrekpunt: het actualiseren van de cultuurvisie 2014-2020 op basis van de gedane evaluatie, aangevuld met de input vanuit de direct betrokkenen in de sector.

De crisis raakt echter de basis van de culturele infrastructuur van Hengelo en die zal eerst hersteld moeten worden. De culturele kernvoorzieningen en aanvullende culturele voorzieningen zijn essentieel om het basisaanbod te kunnen verzorgen, maar ook om nieuwe initiatieven en ideeën te kunnen laten ontstaan en te kunnen ontwikkelen. Hoeveel middelen daarvoor nodig zijn is nog niet bekend, maar dat er een prioriteit ligt om met een gezonde culturele infrastructuur uit de Coronacrisis te komen, is zeker.

1.4 Verbinding andere beleidsterreinen

In de voorliggende nota wordt expliciet de kunst- en cultuuractiviteiten en de bijhorende maatschappelijke effecten gepresenteerd, aansluitend op de geformuleerde cultuurvisie. Het domein kunst- en cultuur kent automatisch veel verbindingen met andere gemeentelijke beleidsterreinen, zoals cultureel erfgoed, monumenten, huisvesting en onderwijs en opgaven in het sociaal domein thema's als laaggeletterdheid, eenzaamheid, participatie en werk en inkomen. Deze worden allen in het licht van de geformuleerde cultuurvisie benoemd of aangehaald. De

beleidsontwikkelingen aangaande de genoemde beleidsterreinen en -thema's worden in specifieke beleidsdocumenten uitgewerkt.

1.5 Leeswijzer

Met deze nota is beoogd om het kunst- en cultuurbeleid ambitieus, duidelijk en actiegericht te formuleren. Het is de basis voor de uitwerkingsplannen van de specifieke programmalijnen en heeft tot doel om in hoofdlijnen de kaders van (nieuw) beleid te schetsen.

In hoofdstuk 2 wordt eerst de strategie van het kunst- en cultuurbeleid uiteengezet. Met de visie, missie en kernwaarden worden de pijlpalen van het nieuwe beleid geschetst. Hierin staat centraal waaraan alle activiteiten in abstracte zin bij moeten dragen en welke rode draad daarin we van belang achten.

Bij de realisatie van de activiteiten is het van belang om inzicht te hebben in de partijen die een actieve rol willen oppakken en een bijdrage gaan leveren en de rol die de gemeente erbij heeft. In hoofdstuk 3 wordt dit toegelicht.

In hoofdstuk 4 worden de programmalijnen van de nota beschreven in termen van doelstelling, speerpunten en actiepunten. Ook wordt beschreven welke partijen daaraan gaan samenwerken en welke maatschappelijke effecten er worden beoogd.

Vervolgens worden de beoogde opbrengsten (hoofdstuk 5), de financiën voor nieuw beleid (hoofdstuk 6) en de meerjarenplanning van beschreven activiteiten (hoofdstuk 7) gepresenteerd.

In hoofdstuk 8 wordt de monitoring van de resultaten en de evaluatie van het beleid toegelicht.

2. Strategie

De beleidsnota 'KenT u Hengelo' (2013) ging uit van een duidelijke en sterk geformuleerde visie. In de actualisatie van de cultuurvisie is ervoor gekozen om de bestaande visie aan te scherpen en aan te vullen op basis van de huidige inzichten en ontwikkelingen. De missie geeft de richting aan in datgene wat in het kunst- en cultuurbeleid de komende jaren belangrijk wordt gevonden en waar primair aan bijgedragen moet worden. De kernwaarden is de rode draad van de geformuleerde doelstellingen en resultaten.

2.1 Visie

Kunst en cultuur versterken de culturele identiteit van Hengelo en maken het aantrekkelijk om hier te wonen en te verblijven.

2.2 Missie

Het faciliteren van een divers, toekomstbestendig en kwalitatief hoogstaand kunst- en cultuuraanbod,

het stimuleren van deelname aan culturele activiteiten van de Hengeloërs en

verbinden van culturele organisaties binnen en buiten de culturele sector ter verbetering van het cultuurklimaat over de volle breedte.

Culturele identiteit van Hengelo

De culturele identiteit van Hengelo is in 2018 onderzocht en gepresenteerd in het Verhaal van Hengelo (zie bijlage 3). Het DNA van Hengelo is hieruit geformuleerd en is het fundament waarop beleid en besluitvorming wordt gebaseerd, nieuwe initiatieven uit worden ontplooid en waaruit de stad zich verder kan ontwikkelen. De kernwaarden van Hengelo zijn Leefbaar en Betrokken, Vaardig en Vindingrijk en Praktisch en Idealistisch en worden ook verweven in het kunst- en cultuurbeleid.

Divers, toekomstbestendig en kwalitatief hoogstaand aanbod

Het aantal inwoners en de samenstelling daarvan, maar ook de geschiedenis van de stad bepalen het aanbod van culturele voorzieningen in Hengelo. Er wordt gestreefd naar een divers aanbod, waarin er plaats is voor kunst en cultuur als doel en als middel. Er wordt ingezet op een sector die toekomstbestendig is en waarbij investeringen en ondersteuning voor de langere termijn houdbaar zijn. De samenwerking in het Cultuurprofiel Twente zorgt voor een stevig fundament waar Hengelose instellingen op lange termijn van profiteren. De gemeente streeft ernaar om de randvoorwaarden te creëren waarin een zo hoog mogelijk niveau van kunst en cultuur gerealiseerd kan worden.

Deelname aan cultuur

Er is in Hengelo een grote variëteit aan kunst- en cultuuractiviteiten, maar het inwonerpanel liet zien dat de sector niet goed in staat zijn om het aanbod bekend te maken. Wanneer de inwoners van Hengelo en de regio het kunst- en cultuuraanbod beter leren kennen gaan er meer Hengeloërs actief deelnemen aan het aanbod in de stad en de regio.

Verbinden binnen en buiten de culturele sector

De waarde van kunst en cultuur als doel wordt niet alleen binnen, maar ook buiten de sector erkend. Zo dragen kunst en cultuur bij aan persoonlijke ontwikkeling, aan een bruisende binnenstad, is het van betekenis bij integratie en kan het een toeristische trekpleister zijn. Door kunst en cultuur als middel meer centraal te stellen kunnen binnen de culturele sector organisaties elkaar versterken en worden culturele organisaties ook interessant voor organisaties uit andere sectoren.

2.3 Kernwaarden

1. Toetsen op inhoudelijk én maatschappelijke kwaliteit

Het aanbod van kunst en cultuur moet uitnodigend zijn voor iedereen die eraan mee wil doen. Van oudsher werden subsidies getoetst op 'hoe goed of uniek' de kunst of cultuur was (artistiek-inhoudelijke kwaliteit). Echter is het ook van belang wat de waarde van de activiteiten is voor de inwoners en/ of de samenleving: dat is wanneer het bijvoorbeeld bijdraagt aan de sociale cohesie of aan een prettigere stad om in te leven en te wonen of aan een samenwerking tussen verschillende sectoren en heet de maatschappelijke kwaliteit.

2. Aansluiten op vraag van inwoners

Het aanbod van kunst en cultuur moet ook aansluiten op de vraag van de inwoners van Hengelo. Keuzes die in deze nota worden gemaakt en ook toekomstige keuzes worden getoetst aan datgene wat inwoners belangrijk vinden. Uit de Cultuurpeiling onder het HengeloPanel blijkt dat 62% van de inwoners vindt dat kunst en cultuur het wonen in Hengelo aantrekkelijk maken, ook is 48% van de inwoners tevreden over het huidige aanbod van kunst en cultuur. Daarnaast worden de Bibliotheek, Schouwburg en Metropool in verhouding (zeer) belangrijke voorzieningen gevonden. Om te toetsen of het aanbod aansluit op de vraag van de inwoners wordt het HengeloPanel jaarlijks bevraagd onderzoek gedaan met behulp van het HengeloPanel op hun deelname aan kunst en cultuur en hun cultureel bewustzijn.

3. Lokale en regionale verbinding

Een culturele instelling werkt vanuit een eigen intrinsieke motivatie en kiest zelf haar rol in het culturele veld. In de gemeente Hengelo geloven wij in de kracht van samenwerking en zowel de lokale als de regionale infrastructuur biedt kansen voor de Hengelose culturele sector om zich te versterken. Lokaal zijn de culturele kernvoorzieningen een belangrijke en potentiële partner voor het realiseren van doelstellingen. Regionaal is de samenwerking van de 14 Twentse gemeenten in de Cultuurregio Twente de verbinding om de slagkracht en aantrekkingskracht van de culturele instellingen te vergroten.

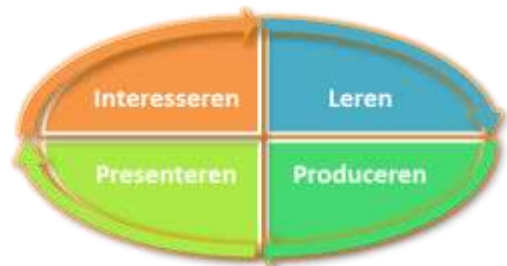
4. DNA van Hengelo is herkenbaar

De kernwaarden van het DNA van Hengelo zijn Leefbaar en Betrokken, Vaardig en Vindingrijk en Praktisch en Idealistisch. Binnen kunst en cultuur komt dit tot uitdrukking in een actief en betrokken verenigingsleven, ruimte voor vindingrijkheid en balans tussen idealisme en pragmatisch handelen (zie bijlage 3).

2.4 Creatieve Keten

Als leidraad voor het kunst- en cultuurbeleid wordt het concept van de 'creatieve keten' gehanteerd. Dit concept gaat uit van de functies die de culturele sector in een stad kan vervullen. De creatieve keten bestaat uit de schakels leren, produceren, presenteren en interesseren.

De schakels van de keten vertegenwoordigen onafhankelijk van elkaar een specifieke functie, maar zijn ook complementair aan elkaar omdat het ook een cyclisch proces is. In de praktijk overlappen de functies elkaar kan een organisatie meerdere functies vervullen of aanbieden.

Figuur 2: Creatieve Keten

Toegepast op de culturele infrastructuur van Hengelo ziet de functieverdeling van de creatieve keten er als volgt uit:

Leren	bibliotheek, kunst- en cultuureducatie, amateurkunst, erfgoed- en techniekeducatie
Produceren	professionele kunstproductie, amateurkunst
Presenteren	podia, tentoonstellingsruimten en musea
Interesseren	cultuurpromotie en -marketing, sponsoring

De overheid en de samenleving zijn beide actief in de creatieve cyclus en vervullen daarin hun rol. Niet alle schakels zijn in Hengelo even sterk ingevuld en de rol van de gemeente varieert daarin ook. Binnen de kunst- en cultuursector van Hengelo ligt de kracht in leren en presenteren en deze functies staan centraal in de (financiële) ondersteuning door de gemeente. De functies interesseren en produceren zijn onlosmakelijk verbonden aan leren en presenteren en daarvoor worden andere middelen dan subsidies ingezet, zoals het faciliteren van samenwerkingen en het verbinden van partijen en sectoren.

3. Gemeente en partners

3.1 Samenwerking

De afgelopen decennia heeft de overheid in de kunst- en cultuursector zich ten opzichte van de kunst- en cultuuraanbieders op verschillende manieren opgesteld. Waar in het verdere verleden het gebruikelijk was om al lokale overheid als opdrachtgever of zelfs als aanbieder op te treden, is er recent ook een tijd geweest dat de lokale overheid de kunst- en cultuursector en de activiteiten 'aan de markt overliet'.

De dynamiek van de kunst- en cultuursector van de dagelijkse praktijk en de stabiliserende factor van de overheid op de lange termijn kunnen elkaar versterken, zodat er enerzijds wordt ingespeeld op de behoeften van de sector en anderzijds het mogelijk wordt om te sturen op maatschappelijke verandering.

3.2 Gemeente

Bij de gemeente zijn meerdere afdelingen betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het kunst- en cultuurbeleid. De beleidsmedewerkers Cultuur staan het dichtst bij de uitvoering in de sector. De gemeente heeft geen actieve rol in de praktijk, want de uitvoering van het beleid zijn de activiteiten die gerealiseerd worden door de culturele organisaties, instellingen, professionals en inwoners. Dit betekent dat de gemeente hoofdzakelijk faciliteert door te subsidiëren en te verbinden.

Vanuit haar rol schept de gemeente met het kunst- en cultuurbeleid de kaders, bewaakt de hoofdlijnen, stuurt op maatschappelijke verandering, verbindt intern relevante beleidsdomeinen en brengt lokaal en regionaal initiatieven onder de aandacht van de uitvoerende partijen. Door middel van subsidies en regelingen worden de randvoorwaarden voor

organisaties, verenigingen en individuen om de activiteiten die bijdragen aan de visie te ontplooien optimaal geregeld. De missie en de kernwaarden vormen de rode draad voor gemaakte en te maken keuzes en uitvoering van de regisserende en faciliterende rol.

3.3 Partners

Vanuit de domeinen amateurkunst, beeldende kunst, cultuureducatie, cultuurparticipatie, cultureel erfgoed, evenementen, media en letteren, musea en gemeentelijke collectie en podiumkunsten worden veel activiteiten ontplooid. Zo divers als de activiteiten zijn ook de organisaties, instellingen en individuen die in de sector actief zijn. In de afgelopen jaren heeft de culturele infrastructuur zich ontwikkeld en goed georganiseerd.

Figuur 3: Culturele infrastructuur in Hengelo

Culturele kernvoorzieningen

De gemeente subsidieert vier culturele kernvoorzieningen: Bibliotheek, Metropool, Schouwburg en Oyfo. Zij bepalen voor een groot deel het culturele aanbod in de stad. De gemeente maakt met de kernvoorzieningen duidelijke afspraken over hun bijdrage en rol in en buiten Hengelo op basis van een gezamenlijk vastgesteld profiel.

Aanvullende culturele voorzieningen

De gemeente subsidieert ook een aantal aanvullende culturele voorzieningen, omdat die een specifieke bijdrage leveren aan het kunst- en cultuurklimaat van de stad. Hieronder vallen organisaties als RTV Hengelo, Museum Hengelo en het virtuele Museum voor Hedendaagse Hengelose Kunst.

Amateurkunstverenigingen

Hengelo kenmerkt zich door een groot aantal verenigingen waarbinnen inwoners van de stad en de omgeving diverse vormen van amateurkunst beoefenen. De verenigingen zijn actief dankzij betrokken, enthousiaste en gedreven vrijwilligers. Diverse kunst- en cultuurvormen hebben zich verenigd in een koepelorganisatie die als contactpersoon of klankbord voor de betreffende deelsector optreden.

Commissies

De commissie Beeldende Kunst en Vormgeving en de Erfgoedcommissie adviseren de gemeente Hengelo ten aanzien van het beleid op deze gebieden.

Beeldende kunst

Tot slot zijn er in Hengelo tientallen beeldend kunstenaars, vormgevers en creatieve ondernemers actief. Enkeligen hebben zich verenigd, zoals Ateliers '93 en 074 PK. Daarnaast organiseert HeArtpool, een initiatief van liefhebbers van beeldende kunst, activiteiten om beeldende kunst in het algemeen en die in Hengelo in het bijzonder te stimuleren.

De complete lijst van jaarlijks structureel gesubsidieerde instellingen/organisaties is te vinden in bijlage 1.

Uitvoerende partners

Vanuit de dagelijkse praktijk bepalen de betrokkenen in de sector wat zij willen doen om een bijdrage te leveren aan de sector. Wanneer daarbij sprake is van een substantiële bijdrage aan de visie van het kunst- en cultuurbeleid die past binnen het kader van missie en kernwaarden is de gemeente een mogelijke partner in de uitvoering. Hier worden immers belangen gedeeld en samenwerking om elkaar te versterken staat hierbij voorop. In de vorige beleidsperiode zijn er met de culturele kernvoorzieningen afspraken gemaakt over hun bijdrage aan het kunst- en cultuurbeleid door gezamenlijk hun profiel en indicatoren voor hun artistiek-inhoudelijke en maatschappelijke kwaliteit vast te stellen. Dit gebeurt door middel van het Culturele Waardemodel. Hierin is ook beschreven dat zij een inspirerende rol voor de sector in Hengelo vervullen en dat zij samen met de gemeente daar een faciliterende rol in oppakken.

4. Programmaliijnen

4.1 Inleiding

Vanuit de gemeentelijke visie op kunst en cultuur wordt het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan vormgegeven. Voor de komende beleidsperiode 2021-2024 is ervoor gekozen om de elementen van de lokale organisatie, de inwoners en de toekomst in aparte programmaliijnen uit te werken. Vanuit specifieke doelstellingen per programmaliijn zijn speerpunten geformuleerd die bijdragen aan de realisatie van de missie. De speerpunten worden concreet gemaakt met activiteiten waarin de uitvoerende partijen worden beschreven als ook de rol van de gemeente hierbij wordt gedeut. Tot slot wordt per speerpunt het beoogde effect gepresenteerd.

4.2 Versterken van culturele infrastructuur

De infrastructuur van Hengelo representeert een passend aanbod voor de stad en is van toegevoegde waarde voor de regio. De gemeente subsidieert vier culturele kernvoorzieningen die met behulp van het Culturele Waardemodel worden gestuurd aangaande hun toegevoegde waarde voor de stad. Daarnaast zijn er een aantal aanvullende culturele voorzieningen die zorgen voor een breed en divers aanbod voor de inwoners.

Doelstelling

De culturele organisaties en instellingen zijn in staat om vanuit een eigen, uniek profiel een waardevolle bijdrage te leveren aan de kunst- en cultuursector van Hengelo.

Speerpunt 1. Doorontwikkeling culturele kernvoorzieningen

Hengelo kent vier culturele kernvoorzieningen: Bibliotheek, Oyfo, Metropool en Schouwburg. De kernvoorzieningen bieden samen een sterk cultuuraanbod vanuit de functies presenteren en leren op domeinen waar Hengelo een waardevolle bijdrage voor de stad, maar ook voor de regio heeft. In de vorige beleidsperiode is de transitie van deze vier kernvoorzieningen in gang gezet, om te komen tot een toekomstbestendige culturele infrastructuur. Uitgangspunt daarbij was samenwerking, omdat die leidt tot afstemming van aanbod en programmering, tot collegialiteit en tot winst voor alle betrokkenen.

Bij de podia is daarbij gekeken naar hun bovenlokale functie, wat heeft geleid tot een intensieve samenwerking met buurgemeente Enschede. Het bovenstedelijk poppodium Metropool is daar een uniek resultaat van. Daarnaast is Bibliotheek Hengelo gefuseerd met de bibliotheken van Hof van Twente en Oldenzaal. Tot slot

heeft de fusie van CREA centrum voor kunsteducatie met Techniekmuseum HEIM en Muziekschool Hengelo geleid tot een instelling met een uniek profiel voor Hengelo en de regio. De komende jaren zal Oyfo verder invulling geven aan dat profiel vanuit de nieuwe huisvesting op het Hazemeijerterrein. Op het gebied van theaters en musea liggen de kansen voor samenwerking op regionaal niveau er ook (nog steeds).

De implementatie van de het Culturele Waardemodel toont de kwalitatieve meerwaarde van samenwerking. In de praktijk worden bij de subsidiëring de culturele kernvoorzieningen getoetst op zowel hun artistiek inhoudelijke kwaliteit als hun maatschappelijke kwaliteit. Inhoudelijk verandert de cyclus van aanvraag, verantwoording en vaststelling van de subsidie en dat versterkt de relatie tussen de gemeente en de instellingen.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
1. Subsidiëren van culturele kernvoorzieningen en optimaliseren van subsidierelatie met behulp van Culturele Waardemodel	Bibliotheek, Metropool, Oyfo en Schouwburg	Subsidiënt
2. Uitvoeren van het actieplan Cultuurprofiel Twente	Cultuurregio Twente	Penvoerder en trekker (samen met Enschede)
3. Oriëntatie regionale samenwerking	Cultuurregio Twente en o.a. Oyfo, Museum Hengelo	Verbinder
Effecten De toekomstbestendigheid van de culturele kernvoorzieningen wordt verzekerd (mede door regionale samenwerking) en zij kunnen hun artistiek inhoudelijke en maatschappelijke kwaliteit duidelijker laten zien. Door een versterkt accounthouderschap wordt de relatie tussen gemeente en instellingen verbeterd.		

Culturele kernvoorzieningen

De Bibliotheek, Metropool, OYFO en Schouwburg zijn individueel en gezamenlijk de spil van de Hengelose culturele infrastructuur. Vanuit hun profiel dragen zij afzonderlijk bij vanuit hun specifieke culturele functie en zijn daarbij expliciet en sterk verbonden met het amateurveld. In de komende periode groeien de culturele kernvoorzieningen uit tot toonaangevende instellingen met innovatieve en ondernemende samenwerkingen en toenemende lokale en regionale bekendheid.

Speerpunt 2. Versterken van aanvullende culturele voorzieningen

De aanvullende culturele voorzieningen in Hengelo zorgen er samen voor dat er een compleet cultureel aanbod in de stad aanwezig is. De activiteiten bestrijken veel verschillende terreinen en dragen bij aan de diversiteit. Zowel organisatorisch als financieel kennen de, veelal van vrijwilligers afhankelijke, instellingen uitdagingen om van toegevoegde waarde te kunnen zijn en te blijven.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
4. Subsidiëren van aanvullende culturele voorzieningen, optimaliseren van subsidierelatie door herijken profielen, formuleren prestatie indicatoren en/of stimulering samenwerking met kernvoorzieningen	Aanvullende culturele voorzieningen w.o. RTV Hengelo, Museum Hengelo amateurkunst-verenigingen,	Subsidiënt
5. Formuleren maatschappelijke waarde Museum Hengelo en toekomstprofiel (eenmalig) en van daaruit formuleren gerichte taakstelling op bijvoorbeeld immaterieel Erfgoed. Kansen	Museum Hengelo en uitvoering nieuw profiel mogelijk met Oyfo, Piet Blom-museum, Historie Brandweer Hengelo, Historisch Archief Beckum, Erfgoed-	Subsidiënt en verbinder

inzake: collectie Hengelo, educatieprogramma	commissie, Stichting Erfgoed	
6. Subsidieren van amateurkunstverenigingen en herijken verdeling/opbouw van de Basissubsidie Amateurkunst	Amateurkunstverenigingen	Subsidiënt
Effect Aanvullende culturele voorzieningen worden gestuurd op artistiek-inhoudelijke en maatschappelijke kwaliteit, waardoor hun toegevoegde waarde voor de inwoners beter inzichtelijk worden gemaakt.		

Amateurkunstverenigingen

De verenigingen die amateurkunst organiseren zijn een onmisbare schakel in de culturele infrastructuur. Zowel kleine als grote verenigingen weten elk op hun eigen niveau inwoners te binden en te boeien. Met hun activiteiten dragen zij direct bij aan het realiseren van de cultuurvisie en indirect hebben ze een aandeel in het realiseren van ambities op sociaal domein thema's.

Speerpunt 3. Realiseren van samenwerking evenementen in de stad en verbinding met Bruisende Binnenstad

De zichtbaarheid van kunst en cultuur in de stad wordt vergroot door kunst- en cultuuractiviteiten te verbinden met ambities die zijn gesteld in het evenementenbeleid en het project Bruisende Binnenstad. Onderzoek⁹ heeft uitgewezen dat partijen buiten de cultuursector kansen zien om samen te werken met de cultuursector ten einde de eigen ambities te realiseren.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
7. Impuls geven aan de samenwerking van kunst- en cultuurinstellingen die actief bij willen dragen aan de	Team Bruisende Binnenstad, culturele kernvoorzieningen	Verbinden met team Bruisende Binnenstad

ambities van de Bruisende Binnenstad.		
8. Verbinden van de kunst- en cultuursector met partijen die uitvoering geven aan evenementenbeleid in de stad door jaarlijks een netwerkbijeenkomst te organiseren.	Hengelo Promotie	Verbinder
9. Actief promoten aanbod kunst en cultuur	Culturele kernvoorzieningen, aanvullende culturele voorzieningen en amateurverenigingen, Hengelo Promotie	Geen
10. Stimuleren van (kleinschalige) kunst- en cultuurevenementen in de stad (binnenstad en wijken)	Hengelo Promotie	Verbinder
11. Verbinden kunst- en cultuursector met team Bruisende Binnenstad en Hengelo Promotie	-	Bijstellen profiel cultuurmakelaar
Effect De verbinding van de kunst- en cultuursector met evenementen en programma Bruisende Binnenstad is zichtbaar en leidt tot structurele samenwerkingen die de sector overstijgen.		

⁹ Kennispunt Twente (2020), Resultaten binnenstadpeiling 2019

4.3 Bevorderen van deelname aan kunst en cultuur

De diversiteit aan kunst- en cultuuractiviteiten is in Hengelo groot; er is een groot palet aan activiteiten die over alle functies van de creatieve keten zijn verspreid. Sommige voorzieningen zijn zeer bekend en gewaardeerd door de inwoners, andere voorzieningen zijn minder bekend en/of bemind. Vanuit het perspectief dat kunst en cultuur ieders leven verrijken en bij kunnen dragen aan persoonlijke ontwikkeling, is bewustwording van cultuur en bekendheid van wat er binnen de gemeente aangeboden wordt aan de inwoners een belangrijke graadmeter. Het aanwakken van het cultureel bewustzijn van de inwoner is een taak voor Hengelo Promotie. Hierbij wordt aangesloten bij de thema's Leefbaar en Betrokken uit het DNA van Hengelo. Het omzetten van cultureel bewustzijn naar deelname aan kunst en cultuur is een taak van de culturele instellingen.

Doelstelling

Meer inwoners van Hengelo gaan actief deelnemen aan kunst- en cultuuractiviteiten.

Speerpunt 4. Versterken programma cultuureducatie

Kennismaking en actieve deelname zijn cruciaal bij het vergroten van cultureel bewustzijn. Daarom wordt er ingezet op verstevigen van leven-lang-leren-lijn: van cultuureducatie op jonge leeftijd via kennismakingsaanbod in vrije tijd naar verdiepingsmogelijkheden om jezelf te blijven verbeteren bij Oyfo of bij een van de vele verenigingen in de stad.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
12. Continueren van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit op alle scholen voor primair onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs met alle cultuurdisciplines (muziek, dans, drama, cultureel erfgoed, literatuur,	Oyfo, PO, (V)SO en amateur-verenigingen	Subsidiënt en verbinder

beeldende kunst, multimedia en ook techniek)		
13. Verboden programma Cultuureducatie met Kwaliteit door verbinding te zoeken met voortgezet onderwijs en voorschoolse opvang.	Oyfo	Subsidiënt en verbinder
14. Ontwikkelen van laagdrempelig kennismakingsaanbod in vrije tijd voor kinderen tot 18 jaar	Oyfo i.s.m. muziek-verenigingen	Subsidiënt en verbinder
Effecten Voortzetten van cultuuronderwijs in het Basisonderwijs (inclusief (v)so) en uitbreiding van naar voorschools en voortgezet onderwijs en een laagdrempelig kennismakingsprogramma in de vrijetijd.		

Cultuureducatie met Kwaliteit

Het landelijke Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) voert het Rijksbeleid ten aanzien van cultuureducatie uit. Het FCP heeft daartoe het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) verlengd voor de periode 2021-2024. Gemeente Hengelo neemt hier weer aan deel, waarbij stichting Oyfo Kunst en Techniek optreedt als penvoerder voor de partijen in de stad. In een adhesieverklaring heeft het college van B en Q zich inhoudelijk en financieel verbonden aan CmK. Ook de schoolbesturen hebben zich inhoudelijk en financieel aan het programma gecommitteerd.

OYFO

Voor het cultuureducatieprogramma is OYFO de penvoerder in Hengelo, omdat zij zowel lokaal als regionaal de partner zijn om de verbinding met het onderwijs te organiseren. Hierdoor kunnen onder schoolse en naschoolse activiteiten worden aangeboden. Het is de ontwikkel- en innovatieplek waar techniek, kunst, muziek, dans en theater samen komen en 21^e eeuwse vaardigheden kunnen worden ontwikkeld.

Speerpunt 5. Kunst en cultuur als middel voor sociale cohesie

Kunst en cultuur kunnen ook ingezet worden voor onderzoek, voor het aanzetten van (nieuwe) processen en/of voor ondersteuning bij maatschappelijke vraagstukken. Een sterk voorbeeld is community art. Dit is een vorm van actieve cultuur- en maatschappelijke participatie waarbij professionals en amateurkunstenaars samenwerken met inwoners aan sociaal-maatschappelijke vraagstukken. Het doel is een hoogwaardig product tot stand brengen, waaraan alle deelnemers inhoudelijk en artistiek bijdragen.

Activiteit	Betreft/ samen met	Rol gemeente
15. Inzetten van een cultuurmakelaar, die functioneert als gids, verbinder en aanjager m.b.t. cultuurparticipatieprogramma's en de inzet van cultuur binnen het sociaal domein.	Beweegmakelaar en Sociale Activeringsmakelaar	Bijstellen profiel cultuur-makelaar
Effecten Sterkere verbinding van kunst- en cultuuractiviteiten met beleidsterreinen van sociaal domein met zichtbare resultaten.		

Speerpunt 6. Kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk en zichtbaar

De openbare ruimte is vrij toegankelijk voor alle Hengeloërs. Door kunst in de openbare ruimte te plaatsen en deze te duiden komt kunst dichterbij de inwoners. Kunst- en cultuuractiviteiten in de binnenstad en de wijken brengen het aanbod laagdrempelig naar de inwoner toe.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
16. Herijken vergoeding stadsdichter: promotie van poëzie als kunstvorm door vergoeding van max. 4 gerichte aanvragen van de gemeente en na afsluiting periode met bundel	HengeloLeest	Subsidiënt
17. Zichtbaar maken van aanbod van kunst en cultuur voor inwoners en bezoekers van Hengelo	Hengelo Promotie (HengeloCultuur.nl)	Verbinder
Effect Hogere bekendheid van en waardering voor kunst en cultuur in Hengelo door de Hengeloërs.		

4.4 Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

Hengelo is een stad waar ondernemende mensen en bedrijven hun ideeën weten te realiseren. Dat past bij deze innovatieve industrie- en techniekstad. De wereld verandert voortdurend en daarin hoort ruimte te zijn voor vernieuwing en ontwikkeling. Met respect en gevoel voor het verleden, wordt er gewerkt aan de toekomst.

Doelstelling

Hengelo stimuleert (jonge) makers en kunstenaars om zich te vernieuwen en te ontwikkelen. De gemeente verbindt de netwerken creatieve ondernemers en kunstenaars met elkaar en faciliteert ruimte en activiteiten in de (binnen)stad voor beeldend kunstenaars om te presenteren.

Speerpunt 7. Vernieuwen en verjongen

In de samenleving leven de ideeën waar inwoners, creatieve ondernemers en (beeldend) kunstenaars de praktijk ervaren en de trends en ontwikkelingen het beste kennen. Ook de kunst- en cultuursector verandert continu. Het is noodzakelijk om daarop in te blijven spelen om te blijven toetsen wat bij een stad als Hengelo past. Vernieuwing en verjonging horen onmiskenbaar bij de stad.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
18. Creatieve ondernemers interesseren en binden aan de stad Hengelo door het creëren van broedplaatsen (ruimte voor jonge makers) en het atelierbeleid zo in te richten dat er meer doorstroming is	Cultuurregio Twente, Adviescommissie BKV	Informeren en verbinden
19. Instellen van werkgroep of klankbordgroep waarmee jonge makers/kunstenaars/ creatieve ondernemers bij kunst en cultuur in de stad worden betrokken	Adviescommissie BKV, Stichting In Wording	Organiseren en faciliteren

Effecten

Jonge makers en kunstenaars krijgen ruimte in de stad om zich te ontwikkelen en vanuit de praktijk en vanuit het perspectief van de nieuwe generatie makers komt zicht op ontwikkelingen en uitdagingen in de sector en de toekomstige behoeften.

Speerpunt 8. Beeldende Kunst

Hengelo heeft aangaande beeldende kunst in de stad een mooie geschiedenis. In het verleden vervulde AkkuH als door de gemeente gesubsidieerde voorziening een centrale rol in dit domein en in de afgelopen beleidsperiode is die rol onder meer opgepakt door particuliere initiatieven als HeArtGallery en 074PK. De gemeente heeft in de laatste periode ingezet op het faciliteren van mogelijkheden aan professionele kunstenaars om te produceren en zich te presenteren in Hengelo. Hierbij werd het initiatief bij het werkveld gelaten. Het bieden van mogelijkheden om te produceren en te presenteren is ook binnen deze nota het uitgangspunt. De keuze voor de specifieke activiteiten binnen dit speerpunt is gemaakt op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van de Kunst- en Cultuurvisie 2014-2020, de thema's van het Cultuurprofiel Twente, het in 2020 opgeleverde advies 'Beeldende Kunst in Hengelo', de resultaten van de peiling onder het HengeloPanel en input op Politieke Markt van 25 augustus en de raadpleging van de adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving. Naast deze activiteiten blijft het beheer en onderhoud van het gemeentelijk kunstbezit aandacht behoeven.

Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente
20. Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op basis van veranderende situatie	-	Organiseren
21. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldende kunstenaars op	Nog nader te bepalen	Subsidiënt en verbinder

wisselende podia te laten exposeren		
22. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen	OYFO, Museum Hengelo	Verbinder
23 Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst	Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool en Museum voor Hedendaagse Hengelose Kunst (MHHK)	Subsidiënt
24. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	-	Subsidiënt
Effecten Professionele beeldende kunstenaars krijgen verschillende podia om te presenteren en dat vergroot de aandacht en de toegankelijkheid voor deze kunstvorm. Professionele beeldend kunstenaars worden gestimuleerd om (innovatief) te produceren.		

Personele gevolgen

Om bovenstaande te realiseren is een ambtelijke uitbreiding van 0,2 FTE benodigd.

5. Opbrengsten

De opbrengsten van het kunst- en cultuurbeleid vertaald zich in de effecten die de verschillende programmalijnen beogen.

Programmalijn 1. Versterken van culturele infrastructuur

1. De toekomstbestendigheid van de culturele kernvoorzieningen wordt verzekerd (mede door regionale samenwerking) en zij kunnen hun artistiek inhoudelijke en maatschappelijke kwaliteit duidelijker laten zien. Door een versterkt accounthouderschap wordt de relatie tussen gemeente en instellingen verbeterd.
2. Aanvullende culturele voorzieningen worden gestuurd op artistiek-inhoudelijke en maatschappelijke kwaliteit, waardoor hun toegevoegde waarde voor de inwoners beter inzichtelijk worden gemaakt.
3. De verbinding van de kunst- en cultuursector met evenementen en programma Bruisende Binnenstad is zichtbaar en leidt tot structurele samenwerkingen die de sector overstijgen.

Programmalijn 2. Bevorderen van deelname aan kunst en cultuur

1. Basisonderwijs (inclusief (v)so) en uitbreiding van naar voorschools en voortgezet onderwijs en een laagdrempelig kennismakingsprogramma in de vrijetijd.
2. Sterkere verbinding van kunst- en cultuuractiviteiten met beleidsterreinen van sociaal domein met zichtbare resultaten.
3. Hogere bekendheid van en waardering voor kunst en cultuur in Hengelo.

Programmalijn 3. Ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling

1. Jonge makers en kunstenaars krijgen ruimte in de stad om zich te ontwikkelen en vanuit de praktijk en vanuit het perspectief van de nieuwe generatie makers komt zicht op ontwikkelingen en uitdagingen in de sector en de toekomstige behoeften.
2. Professionele beeldende kunstenaars krijgen verschillende podia om te presenteren en dat vergroot de aandacht en de toegankelijkheid voor deze kunstvorm. Professionele beeldende kunstenaars worden gestimuleerd om (innovatief) te produceren.

6. Financiën

Omdat er sprake is van een actualisering van de cultuurvisie geldt in principe dat er met de bestaande financiële budgetten uitvoering gegeven kan worden aan de kunst- en cultuurnota voor de periode 2021-2024. De meeste activiteiten houden vooral in dat taakstelling van ambtelijke inzet bijgesteld wordt en dat er geen extra financiële middelen benodigd zijn om ze te realiseren. Voor enkele nieuwe beleidsactiviteiten geldt dat wel en die worden hieronder gepresenteerd.

Activiteiten	2021	2022	2023	2024
3. Oriëntatie regionale samenwerking	€ 0	€ 5.000	€ 0	€ 0
5. Formuleren maatschappelijke waarde Museum Hengelo en toekomstprofiel (eenmalig)	€ 5.000	€ 0	€ 0	€ 0
7. Impuls geven aan de samenwerking met Bruisende Binnenstad	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
8. Verbinden kunst- en cultuursector met evenementenbeleid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
9. Actief promoten aanbod kunst en cultuur	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
16. Herijken (financiering) stadsdichter	€ 750	€ 750	€ 750	€ 750
18. Creatieve ondernemers boeien en binden aan de stad Hengelo	€ 500	€ 500	€ 500	€ 500
19. Instellen van werkgroep of klankbordgroep met jonge makers/kunstenaars/ creatieve ondernemers	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
21. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldende kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren	€ 70.747	€ 95.948	€ 95.948	€ 60.948
22. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen als OYFO (Zaal Zuid) en Museum Hengelo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Extra personeelslasten ambtelijk beleidsmedewerker (0,2 FTE) t.b.v. verruiming beleid beeldende kunst	€ 9.302	€ 9.302	€ 9.302	€ 9.302
Onderzoek Uitvoering realisatie activiteiten tbv presentatie beeldend kunst	€ 20.201	€ 0	€ 0	€ 0
Monitoringsbudget	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500	€ 3.500
Huidig beleid cultuur	€ 7.306.901	€ 7.306.901	€ 7.306.901	€ 7.306.901
Totaal cultuur beleid	€ 7.416.901	€ 7.421.901	€ 7.416.901	€ 7.381.901
waarvan nieuw beleid	€ 110.000	€ 115.000	€ 110.000	€ 75.000
waarvan jaarlijks 2021-2024	€ 84.799	€ 110.000	€ 110.000	€ 75.000
waarvan eenmalig	€ 25.201	€ 0	€ 0	€ 0
waarvan eenmalig en gedekt door regiobudget	€ 0	€ 5.000	€ 0	€ 0

7. Planning

Activiteiten	2021	2022	2023	2024
1. Subsidiëren van culturele kernvoorzieningen en optimaliseren van subsidierelatie	continu			
2. Uitvoeren actieplan Cultuurprofiel Twente	start in 2021			
3. Oriëntatie regionale samenwerking				
4. Subsidiëren van aanvullende culturele voorzieningen en optimaliseren van subsidierelatie	continu			
5. Formuleren maatschappelijke waarde Museum Hengelo en toekomstprofiel (eenmalig)				
6. Subsidiëren van amateurkunstverenigingen en herijken verdeling/opbouw van de subsidie		start in 2022		
7. Impuls geven aan de samenwerking met Bruisende Binnenstad	continu			
8. Verbinden kunst- en cultuursector met evenementenbeleid	continu			
9. Actief promoten aanbod kunst en cultuur	start in 2021			
10. Stimuleren van (kleinschalige) kunst- en cultuurevenementen in de stad	continu			
11. Verbinden kunst- en cultuursector met team Bruisende Binnenstad en Hengelo Promotie	continu			
12. Continueren van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit	continu			
13. Verbreden programma Cultuureducatie met Kwaliteit met voortgezet onderwijs en voorschoolse opvang	start CMK+			
14. Ontwikkelen van laagdrempelig kennismakingsaanbod in vrije tijd voor kinderen tot 18 jaar	start CMK+			

Activiteiten	2021	2022	2023	2024
15. Inzetten van een cultuurmakelaar cultuurparticipatieprogramma's en binnen sociaal domein.				
16. Herijken (financiering) stadsdichter	start in 2021			
17. Zichtbaar maken van aanbod van kunst en cultuur voor inwoners en bezoekers van Hengelo			start in 2023	
18. Creatieve ondernemers boeien en binden aan de stad Hengelo		start in 2022		
19. Instellen van werkgroep of klankbordgroep met jonge makers/kunstenaars/ creatieve ondernemers	start in 2021			
20. Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving				
21. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren	start in 2021			
22. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen	start in 2021			
23 Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst	continu			
24. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	continu			
Onderzoek Uitvoering realisatie activiteiten tbv presentatie beeldend kunst				
Monitoringsbudget	start in 2020			

8. Monitoring en evaluatie

8.1 Inleiding

De P&C cyclus is het belangrijkste sturingsinstrument. In het Jaarverslag en de Jaarrekening blikt het college inhoudelijk en financieel terug op de programmaliijnen en de ontwikkeling daarvan. Door de voortgang van de activiteiten en de beoogde effecten van het kunst- en cultuurbeleid te monitoren is het mogelijk om tijdig bij te sturen wanneer de gewenste resultaten uitblijven of niet voldoen aan de verwachtingen.

Om de monitoring tussentijds en de evaluatie op het einde van waarde te laten zijn is het belangrijk om vooraf goed vast te stellen wat er gemonitord en geëvalueerd gaat worden. Dit kunst- en cultuurbeleid wordt geregistreerd door de gemeente en die faciliteert de partners in de uitvoering (door te subsidiëren en te verbinden). In het kader van verwachtingsmanagement is het belang om vooraf te bepalen welke informatie relevant is en wie dat verzamelt.

In de periode 2021-2024 wordt jaarlijks gepeild wat de voortgang van het ingezette beleid is. Hierbij wordt gekeken vanuit zowel kwalitatief als kwantitatief perspectief. In de beginjaren worden programmaliijnen (deels) opgestart en zal er voornamelijk aandacht zijn voor processen en organisatie.

8.2 Planning

Fase 1 Voorbereiding

Uitvoering: december 2020 – februari 2021

Acties

1. Vaststellen prestatie-indicatoren kunst- en cultuurbeleid (per programmaliijn) (*wanneer zijn we tevreden?*)
- 2a. Bepalen 'profielen' en prestatie-indicatoren aanvullende kernvoorzieningen etc.

2b. Opnemen opstellen profiel en prestatie-indicatoren Culturele Waarde Model in relevante subsidieregelingen

Fase 2 Tussentijdse peilingen

Uitvoering: 2021, 2022 en 2023

Acties

1. Inwonerpanel: jaarlijkse monitoring van de cultureel bewustzijn en cultuurdeelname
2. Partners
 - Culturele kernvoorzieningen
 - Onderwerp van jaarlijkse gesprek (kwalitatief)
 - Verantwoording subsidie (kwantitatief)
 - Aanvullende culturele kernvoorzieningen
 - Tussenevaluatie medio 2022 (digitaal)
 - Subsidieverantwoording
 - Commissies
 - Jaarlijkse terugblik en vooruitblik (kwalitatief)
 - Belangenverenigingen
 - Tussenevaluatie medio 2022 (digitaal)
 - Raad
 - Jaarlijks memo met beknopt overzicht voortgang en informatieve raadsbijeenkomst

Fase 3 Evaluatie

Uitvoering: juni – oktober 2024

Acties

1. Inwonerpanel: monitoring van de cultureel bewustzijn en cultuurdeelname
 2. Partners
 - Digitaal
 - Interviews ervaringen, tips/tops
 3. Politiek
 - Digitaal
 - Inspraakronde toelichting digitaal
- Het resultaat is een evaluatierapport voor raad in oktober 2024

8.3 Uitvoering

De monitoring en evaluatie wordt opgezet en uitgevoerd door de gemeente, in samenwerking met Kennispunt Twente.

Gebruikte documentatie

In deze kunst- en cultuurnota wordt er verwezen naar diverse beleidsdocumenten, rapporten en onderzoeken van de gemeente Hengelo en van derde partijen.

- Cultuurnota 2014-2020: KenT u Hengelo
- Evaluatie_kunst-en_cultuurvisie_2014-2020
- Verhaal van Hengelo
<https://www.hengelo.nu/dit-is-het-verhaal-van-hengelo/>
- Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024
- Cultuurnota Overijssel 2017-2020
- Landsdeel Oost Convenant 2017-2020
- Cultuurprofiel regio Twente
- LaGroup (2018), Gemeenten Enschede, Hengelo, Almelo: plannen voor een stedelijke cultuur regio Twente - het verschil maken
- C. Bunnik (2016), Naar waarde gewogen
- Kennispunt Twente (2020), Inwonerspanel, 2 – 16 maart
- Kennispunt Twente (2020), Rapportage Resultaten binnenstadpeiling 2019

Bijlagen

Bijlage 1 Culturele instellingen/belanghebbenden Hengelo

- Culturele kernvoorzieningen
 - Bibliotheek Hengelo, Schouwburg Hengelo, Metropool en Oyfo
- Aanvullende culturele voorzieningen, w.o.
 - Historisch Museum Hengelo, RTV Hengelo, Hengelose Oranjevereniging, Museum voor Hedendaagse Hengelose Kunst, Stichting Kamermuziek Hengelo
- Adviescommissies en werkgroepen
 - Adviescommissie Beeldende kunst en vormgeving
 - Monumentencommissie
 - Commissie Educatie
 - Werkgroep Collectie Hengelo
 - Werkgroep Cultuur in de wijk
 - Werkgroep WAK
- Belangenorganisaties
 - Hengeloos Korenkoepel
 - Federatie van Hengelose Muziekverenigingen
 - Theater en Dansoverleg
- Individuele belanghebbenden
 - Beeldend kunstenaars
 - Creatieve ondernemers
 - Inwoners
- Overheden/samenwerkingen
 - Cultuurregio Twente
 - Provincie Overijssel
 - Cultuuroverleg Landsdeel Oost
 - Hengelo Promotie

Bijlage 2 Factsheet Cultuurpeiling Hengelo 2020

Van 2 tot en met 15 maart 2020 is via het HengeloPanel en sociale media aan Hengeloërs gevraagd mee te praten over het kunst- en cultuuraanbod in hun stad. 907 inwoners van 18 jaar en ouder vulden de vragenlijst in. De antwoorden van de Cultuurpeiling zijn door de gemeente Hengelo gebruikt bij het opstellen van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024.

Het onderzoek is uitgevoerd door KennisPunt Twente en heeft geresulteerd in de factsheet Cultuurpeiling Hengelo 2020 (als aparte bijlage bijgevoegd).

Bijlage 3 Verhaal van Hengelo

Een stad is vaak aantrekkelijk om te bezoeken als het een herkenbaar karakter heeft. Dat willen we voor Hengelo ook en daarom is er in 2018 en 2019 het DNA van de stad onderzocht. Wat is nou kenmerkend voor Hengelo? Met het DNA kun je het verhaal van de stad vertellen en gebruiken bij alle plannen die je maakt om (nieuwe) inwoners, ondernemers, bezoekers en winkelend publiek naar onze stad te trekken. En het geeft richting aan hoe we onze stad willen promoten. Want zodra je dat DNA kent weet je ook wat daarbij past, hoe je je onderscheidt en waar je kracht ligt. Het DNA gaat uit van de kracht van Hengelo. Wat die kracht is, hebben we gevraagd aan Hengeloërs. Om het kort samen te vatten: Hengelo is betrokken en leefbaar, vindingrijk en vaardig, idealistisch en praktisch.

Het verhaal van Hengelo en de kunst- en cultuurvisie

- Betrokken en leefbaar

Hengelo heeft een sterke infrastructuur culturele kernvoorzieningen, aanvullende culturele voorzieningen en amateurverenigingen die uitvoering gaan geven aan de cultuurvisie. In deze visie draagt cultuur sterk bij aan het aantrekkelijk maken van het wonen en het verblijven in Hengelo.

- Vaardig en Vindingrijk

In de cultuurnota staat faciliteren van divers, toekomstbestendig en kwalitatief hoogstaande kunst- en cultuuraanbod de missie. Dit heeft direct betrekking op de vaardigheid van de kunst- en cultuursector in al haar verschijningsvormen en vraagt om vindingrijkheid om de ambitieuze doelstellingen met elkaar te realiseren.

- Praktisch en Idealistisch.

De kunst- en cultuurnota is concreet, want vanuit drie duidelijke programmalijnen zijn speerpunten met doelstellingen geformuleerd, welke door specifieke activiteiten dienen te worden gerealiseerd. En de ambities van de nota zijn ambitieus, want de beoogde effecten voor het versterken van de infrastructuur, bevorderen van de cultuurdeelnemers en het creëren van ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling zijn allen zeer positief. In de nota is hierin een balans gezocht tussen idealisme en pragmatisch handelen.

Bijlage 4 Cultuurprofiel Twente (samenvatting)

In 2018 hebben alle Twentse gemeenten het cultuurprofiel 'Ruimte voor verbeelding' vastgesteld. Het cultuurprofiel is een gemeenschappelijke visie op kunst, erfgoed en media in Twente voor de periode 2021-2024. Twente heeft een rijk cultureel ecosysteem, maar de kracht en de aanwezigheid van cultuur en media in onze regio kunnen nog beter worden benut. De beste manier om dit aan te pakken is vanuit een regionale blik, met een regionale visie. Een krachtenbundeling tussen culturele partners en betrokken overheden is nodig om het culturele ecosysteem van Twente te versterken, zodat meer mensen in Twente kunnen deelnemen aan cultuur.

Totstandkoming Cultuurprofiel Twente

De minister van OCW heeft een aantal stedelijke regio's, waaronder Twente, gevraagd om voor 1 november 2018 een gezamenlijk profiel in te dienen. Zo kan de minister beter rekening houden met de samenstelling en de behoefte van de bevolking, de eigen culturele identiteit en het erfgoed van de regio bij de verdeling van rijkssubsidies. Door de Twentse gemeenten is in samenwerking met het culturele veld en de provincie Overijssel het cultuurprofiel opgesteld. Daarin staan drie thema's beschreven waar de cultuurregio Twente de komende jaren op in gaat zetten: tijd en ruimte, traditie en innovatie en grenzeloos Twente. Deze thema's omvatten het geheel van het culturele ecosysteem en geven richting aan de toekomst. Ze dienen als kader voor het regionale cultuurbeleid dat de komende jaren verder wordt ontwikkeld.

Beschrijving speerpunten

Het thema Tijd en Ruimte gaat over de letterlijke ruimte die er in Twente is, maar ook over de figuurlijke ruimte en tijd die er zijn en waar nog meer op ingezet zal worden. Tijd en ruimte om te bezinnen, te ervaren, je te ontwikkelen, te experimenteren en ook om fouten te maken.

Het thema Traditie en Innovatie gaat in op twee andere belangrijke kenmerken van de regio. Aan de ene kant speelt traditie een belangrijke rol, de aanwezigheid van talrijke verenigingen, het immateriële erfgoed, de folklore. Aan de andere kant richt de regio zich meer dan ooit op de toekomst, door zich als High Tech regio te profileren. De combinatie van beide factoren maakt Twente zo uniek en beide dienen dan ook gekoesterd te worden.

Het thema Grenzeloos Twente gaat over het beslechten van grenzen. Grenzen van instellingen, van gemeenten en van de regio in zijn geheel. Door over de eigen grenzen heen te kijken kan de gehele infrastructuur worden versterkt.

Uitvoering

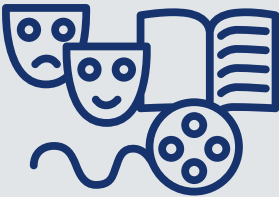
De gemeenten Hengelo en Enschede zijn kartrekker voor de verdere uitvoering van het cultuurprofiel. Voor de komende periode wordt een uitvoeringsagenda opgesteld. Daarnaast wordt met toegekende middelen van de Regiodeal ingezet op de realisatie van een regionaal netwerk van creatieve maak- en broedplaatsen.

Proeftuin Creatieve Broedplaatsen

In aanloop naar de start van de uitvoering van het Cultuurprofiel Twente zijn er proeftuinen gestart, waaronder Creatieve Broedplaatsen. Het doel van deze proeftuin is het stimuleren van een klimaat waarin creativiteit en innovatie voorop staan, zodat creatieve en technologische talenten zich thuis voelen in de regio Twente en zich daar willen vestigen en ontwikkelen. Er is €1,4 miljoen beschikbaar voor nieuwe initiatieven van bestaande culturele instellingen, het oprichten en doorontwikkelen van creatieve broedplaatsen en het inschakelen van bedrijven of personen uit de creatieve industrie door bedrijven die zich technologisch willen ontwikkelen. De eerste aanvraagronde was vanaf 1 september 2020 en de tweede is in juni 2021. De kunst- en cultuursector wordt in Hengelo hier tijdig over geïnformeerd.

Cultuurpeiling Hengelo

Van 2 tot en met 15 maart 2020 is via het HengeloPanel en sociale media aan Hengeloërs gevraagd mee te praten over het kunst- en culturaanbod in hun stad. 907 Inwoners vullen de vragenlijst in. De antwoorden van de Cultuurpeiling worden door de gemeente Hengelo gebruikt bij het opstellen van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024

46%

Van de Hengeloërs vindt zichzelf cultureel actief *

Deze mensen zijn vooral actief in

- 55% Muziek
- 47% Culturele evenementen
- 28% Theater

* Onder cultureel actief wordt de deelname aan kunst- en cultuuractiviteiten bedoeld of het zelf maken van kunst of artistieke producties, zoals dans- en toneelvoorstellingen.

Top 4 bezochte voorzieningen en activiteiten

Schouwburg
(86%)

Bibliotheek
(65%)

Cultureel
evenement
(80%)

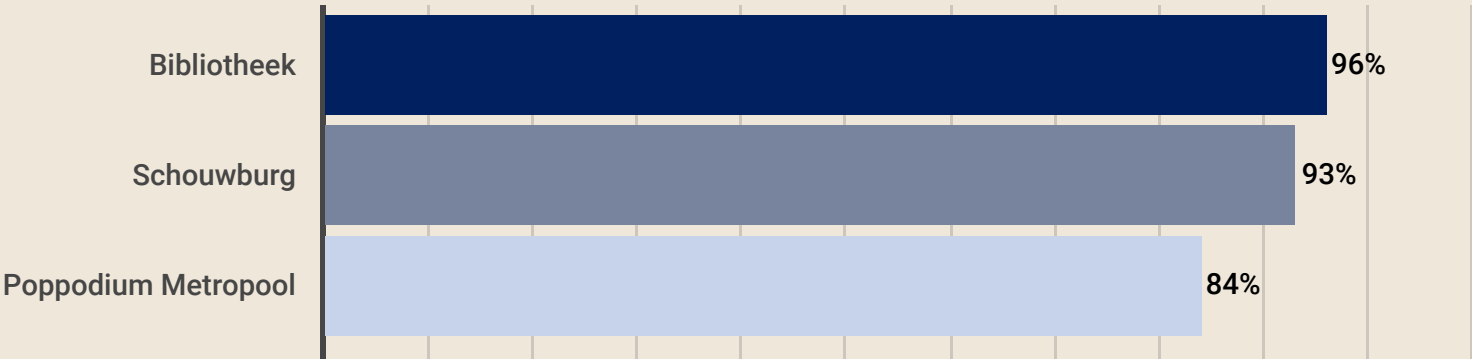

Metropool
(63%)

Inwoners van 18 tot 45 jaar vinden culturele evenementen en Metropool belangrijk

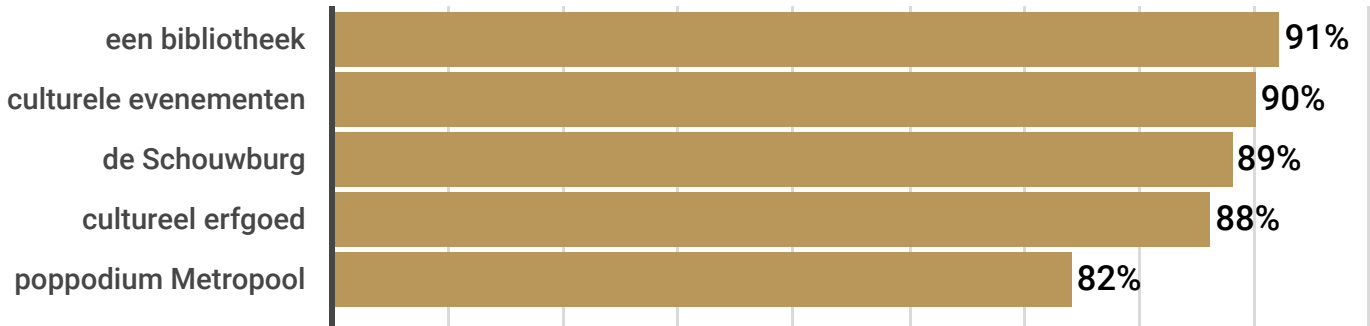
Hengeloërs vinden vooral de volgende culturele instellingen belangrijk voor Hengelo...

Inwoners van boven de 60 plus hechten waarde aan beeldende kunst, amateurkunst, een historisch museum en podiumkunst

Cultuurpeiling Hengelo

Voor de aantrekkelijkheid van de stad vinden inwoners de aanwezigheid belangrijk van ...
(de top 5)

Waar moet de gemeente volgens de inwoners financiële ondersteuning geven?

Belangrijk	87%	van de inwoners vindt ondersteuning voor het culturele erfgoed en evenementen van belang	
	75%	van de inwoners vindt ondersteuning voor kunst en cultuur in het algemeen van belang	
Minder Belangrijk*	42%	van de inwoners vindt ondersteuning voor expositieruimten voor professioneel kunstenaars van belang	
	36%	van de inwoners vindt ondersteuning voor atelierruimten voor professioneel kunstenaars van belang	

82%

Is het (helemaal) eens dat kinderen op scholen met kunst- en cultuur kennis moeten kunnen maken

76%

Vindt dat de gemeente moet stimuleren dat kwetsbare doelgroepen betere toegang hebben tot kunst- en cultuuractiviteiten

55%

van de inwoners tot 45 jaar zijn tevreden over het huidige kunst- en cultuuraanbod in Hengelo

51%

van de inwoners tussen de 45 en 59 jaar zijn tevreden over het huidige kunst- en cultuuraanbod in Hengelo

* Dit is vooral de mening van de jongere leeftijdsgroep (18 tot 45 jaar)

Colofon

Bijlage 3 Advies Beeldende kunst

Hengelo heeft aangaande beeldende kunst in de stad een mooie geschiedenis. In het verleden vervulde AkkuH als gemeentelijke voorziening een centrale rol in dit domein en in de afgelopen beleidsperiode is die rol onder meer opgepakt door particuliere initiatieven als HeArtGallery en 074PK. De gemeente heeft in de laatste beleidsperiode ingezet op het faciliteren van mogelijkheden aan professionele kunstenaars om te produceren en zich te presenteren in Hengelo. Hierbij werd het initiatief bij het werkveld gelaten.

Het bieden van mogelijkheden om te produceren en te presenteren is ook binnen deze nota het uitgangspunt. De keuze voor de specifieke activiteiten binnen dit speerpunt is gemaakt op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van de Kunst- en Cultuurvisie 2014-2020, de thema's van het Cultuurprofiel Twente, het in 2020 opgeleverde advies *'Beeldende Kunst in Hengelo'* en de resultaten van de peiling onder het HengeloPanel. Deze punten hebben geleid tot een uitwerking van drie varianten die variëren in omvang. Elke variant heeft een unieke doelstelling met daarbij passende activiteiten en een raming van de benodigde financiële en personele middelen.

1. Evaluatie Kunst- en Cultuurvisie 2014-2020

De evaluatie wees uit dat de gewijzigde financiële bijdrage aan de beeldende kunst en de aanpassing van beleid niet geheel hebben geleid tot het gewenste effect. De voornaamste oorzaak hiervan is dat de subsidieregeling om projecten en initiatieven van (groepen) professionele beeldende kunstenaars mede mogelijk te maken met wisselend succes is aangevraagd. Het aantal aanvragen liep met de loop der jaren terug en daarmee automatisch ook de toekenning van de beschikbare financiële middelen. Tevens is in de afgelopen periode de relatie tussen beeldend kunstenaars en de gemeente door diverse incidenten verslechterd en wordt vanuit het veld met name het gemis van een aanspreekpunt met kennis van beeldende kunst bij de gemeente sterk gevoeld. Er is aanbevelen om voor de komende beleidsperiode te komen tot een herijking van de invulling van het Beeldende Kunstbeleid.

2. Extern, onafhankelijk, advies Beeldende Kunst

Als gevolg van de aanbeveling uit de evaluatie is ervoor gekozen om de herijking van de invulling van het Beeldende Kunstbeleid breder te bekijken. De herijking van dit specifieke speerpunt dient aan te sluiten binnen de actualisatie van de cultuurnota, maar het beleid Beeldende Kunst dient ook te passen bij de stad Hengelo. Daarom is voor dit speerpunt onafhankelijk advies gevraagd aan een externe expert. Dit heeft geresulteerd in een rapportage¹, waarin antwoord wordt gegeven op de vraag: 'Welk beeldend kunstbeleid past bij een stad als Hengelo?'. Het bevat de volgende elementen:

- resultaten van de consultatie van de stakeholders in Hengelo;
- onderzoek aansluiting op Hengelose en regionale culturele infrastructuur en
- benchmark met andere, vergelijkbare, gemeenten.

Uit het advies komt het volgende naar voren:

- Het huidige Hengelose beeldende kunstbeleid is een basisvariant. In vergelijking met andere gemeenten zet Hengelo in op de basis, namelijk het stimuleren van mogelijkheden voor professionele kunstenaars om te produceren en presenteren.
- Er kan winst behaald worden door gebruik te maken van de aanwezige mogelijkheden in Hengelo, door de samenwerking te zoeken met de kernvoorzieningen voor het realiseren van (museale) ruimten voor exposities.
- De samenwerking met Concordia Enschede dient nader onderzocht te worden, omdat hier ook meer winst kan worden behaald.
- Doorstroming en verjonging in ateliers en het realiseren van gezamenlijke ateliers is een aandachtspunt.
- Samenwerking kan worden gestimuleerd door het instellen van een kunst- en cultuurnetwerk met ondersteuning van een aan te stellen cultuurverbinder / stadscurator.

3. Beeldende Kunst in regionaal perspectief - Cultuurprofiel Twente

Net als bij andere kunst- en cultuurterreinen overstijgt beeldende kunst de gemeentegrenzen. In 2018 is het Cultuurprofiel Twente *'Ruimte voor verbeelding'* vastgesteld en hiermee is ervoor gekozen om bij invulling van het lokaal kunst- en cultuurbeleid het regionaal perspectief te hanteren. De gedachte is dat een samenwerking tussen gemeenten en tussen culturele instellingen

¹ C. Reinders (2020), Beeldende Kunst in Hengelo

in Twente leidt tot een sterkere culturele infrastructuur dan wanneer ieder voor zich aan de slag gaat.

Op basis van een regionale analyse² is bekeken wat van elke gemeente de krachten zijn en waarin de verschillen zitten. Dit wees uit dat Enschede op het gebied van kunst en cultuur een centrumfunctie in Twente heeft. Zij beschikt over een bijna sluitende keten van educatieve, producerende, programmerende en presenterende instellingen in de pijlers muziek en beeldende kunst. Hengelo is hierin naar voren gekomen als een sterke speler op het gebied van cultuureducatie, muziek en amateurkunst.

Eén van de thema's in het cultuurprofiel is Grenzeloos Twente, waarin wordt beoogd om grenzen te beslechten en elkaar te versterken. Ten aanzien van Beeldende Kunst is daarbij het uitgangspunt het geven van kansen aan kunstenaars om in Hengelo te werken en hun werk te presenteren.

4. Resultaten cultuurpeiling HengeloPanel

Het HengeloPanel is in maart 2020 ook specifiek bevraagd over Beeldende Kunst:

1. 22% van de respondenten bezoekt jaarlijks een expositie of tentoonstelling van professionele kunstenaars;
2. 8% van de respondenten bezoekt 3 keer of vaker een expositie of tentoonstelling;
3. Expositieruimten en ateliers voor professionele kunstenaars wordt ten opzichte van andere culturele voorzieningen het minst belangrijk gevonden, dit geldt met name voor de leeftijdsgroep 18 tot 45 jaar;
5. De leeftijdsgroep 60+ vindt het bieden en financieel ondersteunen van expositieruimte en atelierruimte gemiddeld belangrijker en bezoekt een expositie of tentoonstelling gemiddeld ook vaker dan de andere leeftijdsgroepen;
6. De respondenten zijn overwegend tevreden over het huidige kunst- en culturaanbod in Hengelo.

5. Politieke Markt 25 augustus 2020 en raadpleging adviescommissie BKV

Op de Politieke Markt van 25 augustus is beeldvormend de eerste versie van de drie varianten besproken. Daarnaast is ook de adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving geraadpleegd, want deze heeft een adviserende rol bij beleidsvoornemens over beeldende kunst. De conclusie uit de Politieke Markt en na het gesprek met de adviescommissie was dat de varianten aangescherpt kunnen worden met de vele suggesties. Om daarin duidelijk onderscheid te houden voor de visie op Beeldende Kunst in Hengelo en de beoogde effecten van het beleid is de verdeling A, B en C en het bijpassende profiel niet veranderd. Er zijn aanpassingen en aanvullingen gedaan in de formulering, de type en aantal activiteiten per variant.

Concreet betekent dit dat de variant B is uitgebreid met passende activiteiten, zodat deze voldoet aan de voorkeuren van een B+ of combinatie B+C variant en dat variant C is versterkt om het onderscheid met de nieuwe B-variant goed te duiden en tegemoet te komen aan de wens dat de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving altijd behouden moet blijven voor beeldend kunstenaars en andere makers. Ten opzichte van de varianten die besproken zijn in de Politieke Markt van 25 augustus zijn de activiteiten realiseren website Kunst Non Stop Hengelo, samenwerking Concordia en onderzoek haalbaarheid extra expositieruimte Schouwburg vanuit inhoudelijk oogpunt ook komen te vervallen.

Toelichting geschrapte activiteiten

1. Realiseren website Kunst Non Stop afdeling Hengelo, naar voorbeeld van Enschede door verbinden van vergelijkbare losse Hengelose activiteiten en initiatieven (á €5.000). In de cultuurbijeenkomst van 4 maart is dit idee opgehaald en in eerste instantie omarmt vanuit het perspectief dat promotie van beeldende kunst vanuit een goed werkend voorbeeld positief is. Na consultatie van het werkveld wordt echter zeer onzeker geacht wat deze activiteit als losstaand platform bij kan dragen aan de promotie van beeldende kunst en is er ook onzekerheid over de financiering op de lange termijn om de website up to date, vindbaar en bekend te houden. Het past niet bij de beoogde rol van de gemeente binnen de geactualiseerde visie om hierin zelf een actieve bijdrage te leveren. Er is voor gekozen om het effect van deze activiteit (promotie beeldende kunst) te integreren in de uitvoering van activiteit 17 'Zichtbaar maken van aanbod van kunst en cultuur voor inwoners en bezoekers van Hengelo' en daar expliciet te agenderen.

² LaGroup (2018), Gemeenten Enschede, Hengelo, Almelo: plannen voor een stedelijke cultuur regio Twente - het verschil maken

2. Opstarten samenwerking Concordia Enschede (€4.000).

In de Politieke Markt van 25 augustus kwam naar voren dat Stichting HeArtGallery en Concordia hierover al in gesprek zijn. In principe juicht de gemeente alle initiatieven die beeldende kunst dicht bij de inwoners brengen toe. Deze samenwerking is er op gericht om het beheer van een kunstcollectie van een particulier over te dragen van HeArtGallery naar Concordia, ten behoeve van kunstuitleen. In deze specifieke situatie is een actieve of stimulerende rol van de gemeente niet passend. Op 15 mei 2012 heeft het toenmalige college bij de Cultuurbezuinigingen 2012-2015 besloten dat de gemeente geen expliciete rol heeft ten aanzien van de kunstuitleen van de benoemde collectie. De gemeente is geen eigenaar of beheerder van deze collectie. Omdat er geen nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van dat besluit zijn, is een wijziging op dit besluit niet opportuun. In de praktijk zijn de eigenaar van de collectie en de mogelijke kunstuitleenorganisatie aan zet.

3. Onderzoek haalbaarheid extra expositieruimte Schouwburg (€7.500)

Het onderzoek was één van de ideeën om expositieruimten voor professioneel beeldende kunstenaars te realiseren in de binnenstad die is geopend in de cultuurbijeenkomst van 4 maart. In de nieuwe afweging is zwaarder getoetst op wanneer het laatste onderzoek naar de uitbreiding van de Schouwburg heeft plaatsgevonden (2016) en wat de financiële mogelijkheden zijn om na een positieve uitkomst om dit ook te realiseren. Een uitbreiding brengt een enorme investering met zich mee, waar geen financiële ruimte voor is. In de varianten zijn andere ideeën om professionele beeldende kunst de ruimte te geven om te exposeren reeds opgenomen, zoals het realiseren van activiteiten om professioneel beeldende kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren en op podia bij in bestaande ruimten van huidige culturele voorzieningen. Deze argumenten zijn de reden om dit voorstel te schrappen.

6. *Drie definitieve varianten speerpunt Beeldende kunst*

In de Politieke Markt van 25 augustus zijn de drie conceptvarianten van de Beeldende kunst besproken. De keuze voor specifieke activiteiten binnen deze conceptvarianten waren tot stand gekomen op basis van de aanbevelingen uit de evaluatie van de Kunst- en Cultuurvisie 2014-2020, de thema's van het Cultuurprofiel Twente, het in 2020 opgeleverde advies '*Beeldende Kunst in Hengelo*' en de resultaten van de peiling onder het HengeloPanel. Met de input genoemde Politieke Markt heeft het participatieve proces een vervolg gekregen door ook de adviescommissie Beeldende Kunst en vormgeving te raadplegen.

Ontwikkeling varianten van concept naar definitieve versies

De definitieve versies van de drie varianten wijken op drie punten af van de conceptversie die op de Politieke Markt van 25 augustus is voorgelegd:

1. Op basis van de inhoudelijke bespreking van de activiteiten tijdens en na de Politieke Markt zijn activiteiten geschrapt (zie toelichting boven in kader) of samengevoegd (omdat ze elkaar versterken).
2. Activiteiten zijn opnieuw geformuleerd zodat de inhoud beter aansluit bij bestaande beleidsactiviteiten en/of de beleidsbegroting, omdat ze daar bijvoorbeeld onderdeel van zijn.
3. In de conceptversies waren geraamde bedragen gepresenteerd en de activiteiten zijn na de bespreking in de Politieke Markt financieel doorgerekend voor de (meerjaren)begroting en is het afgestemd met de beleidsbegroting 2021-2024. Dit zorgt voor meer betrouwbare bedragen en in sommige gevallen ook aanpassing van eerder genoemde bedragen.

Variant A; basisbeleid met gewijzigd accent op innovatie en verjonging

Met de vorige beleidsnota koos de gemeenteraad ervoor om de activiteiten t.a.v. beeldende kunst te beperken tot de basis: het bieden van mogelijkheden om te produceren en te presenteren. De beschikbaarheid van de financiële middelen voor de kunst- en cultuursector waren beperkt en vanuit regionaal perspectief is een meer omvattender beleid niet direct van grotere toegevoegde waarde bevonden. In Enschede is er op relatief korte afstand op het gebied van beeldende kunst een compleet aanbod, waar ook de inwoners van Hengelo gebruik van kunnen maken. Hengelo voegt binnen deze variant niet meer toe dan wat er in de regio al staat.

De context is inhoudelijk niet veranderd en de basisvariant past in die lijn. Op basis van de evaluatie dienen er wel nuances in het beleid aangebracht te worden en die ruimte is er. In de praktijk bleek dat er vrijwel geen extra financiële middelen voor beeldende kunst aangevraagd zijn

en er behoefte is aan doorstroming van jonge kunstenaars. Binnen de bestaande beschikbare middelen kan er met een kleine gemeentelijke investering innovatie en verjonging gestimuleerd en gefaciliteerd worden.

Bij variant A stimuleert de gemeente de beeldende kunst vanuit de schakel presenteren, treedt het op als lokale verbinder en fungeert het als klankbord voor het werkveld ten aanzien van hun bijdrage aan de cultuurvisie.

Activiteiten	Partners	Rol gemeente
A1 Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op basis van veranderende situatie, passend bij de activiteiten bij deze variant	Adviescommissie BKV	Secretaris commissie
A2. Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst	Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool, MHHK	Subsident
A3. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	Adviescommissie BKV	Subsident
A4. Realiseren Jaarlijkse Hengelose Kunstprijs voor jongeren, aanmoedigingsprijs voor kunstenaars en makers tot 25 jaar	Adviescommissie BKV	Subsident
Effect Er is ruimte voor beeldend kunstenaars om zich te presenteren en jonge kunstenaars krijgen jaarlijks publieke aandacht.		

Personele gevolgen

Bij deze variant verandert er weinig in de inzet van de ambtelijke ondersteuning en de wijzigingen kunnen worden opgevangen binnen de beschikbare formatie van het team cultuur.

Variant B; basisbeleid met grotere inzet op innoveren en verschillende podia om te presenteren

De afgelopen jaren is gebleken dat de beeldende kunst in al haar facetten niet zonder publieke gelden levensvatbaar is. Met enorme betrokkenheid en bevologenheid zijn er particuliere initiatieven geweest om beeldend kunstenaars de gelegenheid te geven zich te ontwikkelen en te presenteren. Eind 2019 hebben zij laten weten dat zij zonder gemeentelijke financiële ondersteuning niet in staat zijn om hun ambities te realiseren. In de afgelopen periode is gebleken dat er in het werkveld voldoende beeldend kunstenaars zijn die vanuit hun eigen intrinsieke motivatie initiatieven (willen) ontplooiën die bijdragen aan de hele Hengelose sector. Het ontbreekt hen echter soms aan specifieke kennis, de juiste contacten voor partners die bij kunnen dragen of voldoende financiële middelen om dergelijke initiatieven op te starten.

Bij variant B verbindt de gemeente vanuit de visie van de cultuurnota de partijen door hun lokale en regionale netwerk in te zetten en door financiële middelen om initiatieven op te starten beschikbaar te stellen. Het accent ligt naast innovatie en het faciliteren van initiatieven om podia te creëren om te presenteren.

Activiteiten	Partners	Rol gemeente
B1 Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op basis van veranderende situatie, passend bij de activiteiten bij deze variant	Adviescommissie BKV	Ondersteuning (zie B9)
B2. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren, inclusief projectleider 0,6 FTE	n.n.b.	Subsident
B3. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen als OYFO (Zaal Zuid) en Museum Hengelo	OYFO, Museum Hengelo	Subsident
B4. Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst	Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool, MHHK	Subsident

B5. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	Adviescommissie BKV	Subsident
Effect Door het faciliteren van initiatieven uit de sector zijn er meer mogelijkheden voor beeldend kunstenaars om zich te presenteren.		

Personele gevolgen

Bij deze variant verandert de rol van de gemeente omdat er bij diverse activiteiten inzet van de gemeente als subsidiënt en ondersteuner wordt gevraagd. Dit vraagt extra ambtelijke inzet van 0,2 FTE per jaar.

Variant C; ruim beleid met grote inzet op produceren, ontmoeten en presenteren op verschillende locaties

Uit de evaluatie is gebleken dat beeldende kunst door de gemaakte keuzes een marginale positie in Hengelo in is gaan nemen. De bezuinigingen hebben ertoe geleid dat de gemeentelijke voorziening Akkuh niet meer bestaat en het is particuliere initiatieven niet gelukt om met private middelen de vacante positie in te nemen. Vanuit het werkveld is er een sterke behoefte aan een eigen plek in de binnenstad om zich daar te kunnen ontwikkelen en te presenteren en zo een bijdrage te leveren aan alle schakels van de Creatieve Keten.

Bij variant C subsidieert de gemeente vanuit de visie van de cultuurnota de mogelijkheid om in verhouding grote initiatieven op te starten worden en verbindt zij voor de succesvolle uitvoering van de activiteiten haar lokale en regionale netwerk. Het accent ligt op het realiseren van een aanvullende culturele voorziening waar de functies ontmoeten, produceren en presenteren samenkomen en het realiseren van podia in bestaande ruimten van culturele voorzieningen.

Activiteiten	Partners	Rol gemeente
C1 Oprichten adviescommissie BKV met werkgroepen Beeldende Kunst, Verhaal van Hengelo en Kunst in openbare ruimte met ondersteuning cultuurverbinder/stadscurator (0,2 FTE)	Adviescommissie BKV, beeldende kunstenaars	Ondersteuning (zie C11)
C2. Realiseren professioneel Kunstpodium in de binnenstad waar beeldend kunstenaars kunnen produceren, ontmoeten en exposeren, inclusief inzet van projectleider Beeldende kunst (0,6 FTE).	n.n.b.	Subsident
C3. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen als OYFO (Zaal Zuid) en Museum Hengelo	OYFO, Museum Hengelo	Subsident
C4. Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst	Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool, MHHK	Subsident
C5. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	Adviescommissie BKV	Subsident
C6. Onderzoeken mogelijkheden realisatie eigen kunstuitleenorganisatie	HeartPool, Bibliotheek	Verbinder
Effect Er is een professioneel kunstpodium in de binnenstad en realisatie van een (museaal) podium voor beeldende kunst.		

Personele gevolgen

Bij deze variant verandert de rol van de gemeente omdat er bij diverse activiteiten inzet van de gemeente als subsidiënt en ondersteuner wordt gevraagd. Dit vraagt extra ambtelijke inzet van 0,4 FTE per jaar.

7. Investerings

Vanuit de visie op Beeldende kunst in Hengelo beogen de varianten A, B en C andere effecten en verschillen zij onderling van elkaar in de benodigde activiteiten om de doelstellingen te realiseren. De varianten kennen verschillende activiteiten en daarmee verschillen de benodigde financiële middelen. Ten opzichte van de eerder gepresenteerde conceptversies van de varianten (dd. Politieke Markt 25 augustus) is het grote verschil dat de bedragen toen ramingen waren en er met de financiële doorrekening die heeft plaatsgevonden er nu sprake is van begrote kosten per jaar om de activiteiten uit te kunnen (laten) voeren. Ten behoeve van de meerjarenbegroting van de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 zijn onderstaande bedragen als basis gebruikt voor de uitwerking daarvan.

Variant A

basisbeleid met gewijzigd accent op innovatie en verjonging

Activiteiten	Begrote kosten
A1. Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op basis van veranderende situatie, passend bij de activiteiten bij deze variant	€ 0
A2. Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst voor Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool, Museum voor Hedendaagse Hengelse Kunst (MHHK)	€ 36.932
A3. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	€ 54.365
A4. Realiseren Jaarlijkse Hengelse Kunstprijs voor jongeren, aanmoedigingsprijs voor kunstenaars en makers tot 25 jaar	€ 5.000

Totaal	€ 96.297
waarvan jaarlijks 2021-2024	€ 91.297
waarvan eenmalig in 2021: geen	€ 5.000
Reeds meerjaren begroot: A2, A3	€ 91.297
Nieuw beleid en nog niet meerjaren begroot: A4	€ 5.000

Variant B

basisbeleid met grotere inzet op innoveren en verschillende podia om te presenteren

Activiteiten	Begrote kosten
B1. Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op basis van veranderende situatie, passend bij de activiteiten bij deze variant	€ 0
B2. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren, inclusief projectleider 0,6 FTE	€ 95.948
B3. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen als OYFO (Zaal Zuid) en Museum Hengelo	€ 0
B4 Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst voor Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool, Museum voor Hedendaagse Hengelse Kunst (MHHK)	€ 36.932
B5. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	€ 54.365
Extra ambtelijke capaciteit (0,2 FTE) ten behoeve van verruiming activiteiten Beeldende Kunst.	€ 9.302

Totaal	€ 196.547
waarvan jaarlijks 2021-2024	€ 196.547
waarvan eenmalig in 2021	€ 0
Reeds meerjaren begroot: B4, B5	€ 91.297
Nieuw beleid en nog niet meerjaren begroot: B2 en ambtelijke inzet 0,2 FTE	€ 105.250

Variant C

ruim beleid met grote inzet op produceren, ontmoeten en presenteren op verschillende locaties

Activiteiten	Begrote kosten
C1. Oprichten adviescommissie BKV met werkgroepen Beeldende Kunst, Verhaal van Hengelo en Kunst in openbare ruimte	€ 0
C2. Realiseren professioneel Kunstpodium in de binnenstad waar beeldend kunstenaars kunnen produceren, ontmoeten en exposeren (huisvesting 400m2, projectleider 0,6 FTE en activiteitenbudget €50.000).	€ 142.861
C3. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen als OYFO (Zaal Zuid) en Museum Hengelo	€ 0
C4 Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst voor Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool, Museum voor Hedendaagse Hengelse Kunst (MHHK)	€ 36.932
C5. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	€ 54.365
C6. Onderzoek mogelijkheden realisatie eigen kunstuitlenorganisatie	€ 0
Extra ambtelijke capaciteit (0,4 FTE) ten behoeve van verruiming activiteiten Beeldende Kunst.	€ 18.604

Totaal	€ 252.762
waarvan jaarlijks 2021-2024	€ 252.762
waarvan eenmalig in 2021	€ 0
Reeds meerjarenbegroot: C4, C5	€ 91.297
Nieuw beleid en nog niet meerjaren begroot: C2, C3, C6 en ambtelijke inzet 0,4 FTE	€ 161.465

8. Advies speerpunt 8 Beeldende kunst

In de bestuurlijke opdracht van januari 2020 heeft het college gevraagd om de kunst- en cultuurvisie van de gemeente Hengelo voor 2021 en verder te actualiseren en daarbij aandacht te hebben onder andere 'voor de aanbeveling van de evaluatie van cultuurbeleid 2014-2019' en 'een actieve participatie van alle relevante partners in Hengelo bij het vaststellen van de visie en de relevante kunst- en cultuurdomeinen en de uitvoering in de praktijk'. Ten aanzien van speerpunt 8 was een van de aanbevelingen uit de evaluatie om '(de uitvoering van) het gemeentelijk beeldende kunstbeleid opnieuw te bezien'.

In de cultuurbijeenkomst van 4 maart 2020 en in de Politieke Markt van 25 augustus is er met de instellingen in de culturele sector van Hengelo en de fracties van de raad actief gesproken over de actualisering van de kunst- en cultuurvisie en zijn ideeën ten aanzien van beeldende kunst opgehaald en getoetst. In aanvulling daarop heeft een onafhankelijk adviseur de gemeente geadviseerd over wat voor beleid passend is voor een gemeente als Hengelo. Het is ook van belang dat de invulling van speerpunt 8 Beeldende kunst consistent is met de actualisering van de kunst- en cultuurvisie en dat de daarin geformuleerde rol van de gemeente en kernwaarden voor uitvoering van beleid aansluiten bij de overige speerpunten. Tot slot is de door het culturele veld, specifiek de beeldend kunstenaars, en de fracties van de politieke partijen in de bijeenkomsten op 4 maart en 25 augustus expliciet de behoefte geuit aan een ruimhartiger beleid ten aanzien van beeldende kunst. Nadat in de Politieke Markt drie conceptvarianten ter bespreking zijn voorgelegd is de adviescommissie Beeldende Kunst en vorming geraadpleegd en is de opgehaalde informatie verwerkt, tot definitieve versies van drie varianten beleid beeldende kunst. Deze varianten zijn financieel doorgetrokken.

Met in achtname van bovenstaande is het advies om variant B op te nemen als speerpunt 8 in de Kunst- en cultuurnota 2021-2024. Dit betekent een basisbeleid met grotere inzet op innoveren en verschillende podia om te presenteren.

Uitwerking speerpunt 8

De keuze van variant B in de Kunst- en cultuurnota 2021-2024 wordt op de volgende wijze ingepast en kent de volgende uitwerking .

Speerpunt 8 Beeldende kunst met financiële uitwerking						
Activiteiten	Betreft/ samen met	Rol gemeente	Begroting 2021	2022	2023	2024
20. Herijken rol- en taakstelling Adviescommissie Beeldende Kunst en Vormgeving op basis van veranderende situatie, passend bij de activiteiten bij deze variant	-	Organiseren	€ 0	€ 0	€ 0	
21. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren	Nog nader te bepalen	Subsidiënt en verbinder	€ 70.747	€ 95.948	€ 95.948	€ 60.948
22. Realiseren (museale) podia voor Beeldende Kunst bij bestaande culturele voorzieningen als OYFO (Zaal Zuid) en Museum Hengelo	OYFO, Museum Hengelo	Verbinder	€ 0	€ 0	€ 0	
23 Handhaven subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst	Ateliers '93, SWWK, Stichting HeArtpool en MHHK	Subsidiënt	€ 36.932	€ 36.932	€ 36.932	
24. Handhaven van de stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving	-	Subsidiënt	€ 54.365	€ 54.365	€ 54.365	
Extern onderzoek randvoorwaarden realiseren activiteiten om beeldend kunstenaars te laten exposeren			€ 20.201			
Extra personeelslasten ambtelijk beleidsmedewerker t.b.v. verruiming beleid beeldende kunst (0,2 FTE)	-	-	€ 9.302	€ 9.302	€ 9.302	€ 9.302
Effecten - Beeldende kunstenaars krijgen verschillende podia om te presenteren en dat vergroot de aandacht en de toegankelijkheid voor deze kunstvorm. - Beeldend kunstenaars worden gestimuleerd om (innovatief) te produceren.						

Toelichting activiteit 21. Realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren

De meest in het oog springende activiteit van variant B is het realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars op wisselende podia te laten exposeren. Deze activiteit behoeft gezien de omvang van de benodigde financiële middelen toelichting.

Het realiseren van activiteiten om professioneel beeldende kunstenaars te laten exposeren is voor de gemeente Hengelo niet nieuw. In het verleden zijn er instellingen geweest die dat in verschillende verschijningsvormen hebben al hebben gedaan, maar de beschikbare financiële middelen en de context zijn nu compleet anders. Het is van cruciaal belang om de verwachtingen ten aanzien van deze activiteit in een vroeg stadium realistisch te schetsen.

De intentie is om in 2021 te starten met het subsidiëren van de presentatie van professioneel beeldende kunst in Hengelo en dat dit een structurele plaats in het kunst- en cultuurbeleid krijgt. Ten behoeve van deze activiteiten is organisatiekracht en activiteiten budget benodigd. In onderstaande worden de inzet van de financiële middelen en de context toegelicht.

A. Financiële middelen

De factor die het meest van invloed is op de realisatie van de activiteit is het beschikbare budget van de gemeente. In 2021 is dat € 71.000, in 2022 en 2023 € 96.000 en in 2024 € 61.000 (afgeronde bedragen). Voor de begroting van deze activiteit is uitgegaan van drie hoofdposten: activiteiten, personeel en opstartkosten. In onderstaande lichten we dit toe:

	2021	2022	2023	2024
a. Activiteiten	€ 40.119	€ 68.041	€ 68.041	€ 33.041
b. Personeel	€ 11.628	€ 27.907	€ 27.907	€ 27.907
c. Opstart/inrichtingskosten	€ 20.000			
Totaal	€ 70.747	€ 95.948	€ 95.948	€ 60.948

a. Activiteiten

Om activiteiten ten behoeve van presentatie van beeldende kunst te organiseren heeft de projectleider Beeldende kunst budget om de organisatie en huisvesting te financieren. In 2021 is dit € 40.119 en in 2022 en 2023 plm. €68.000. Voor 2024 zijn de financiële middelen beperkt en is het sterk afhankelijk van hoe de werkelijke kosten van kosten van huisvesting en personeel zullen zijn, als ook in hoeverre de activiteiten ook eigen inkomsten genereren.

Een belangrijke component van het activiteitenbudget zijn de lasten om de activiteiten te in een wisselende binnenruimte of buitenruimte te faciliteren dan wel te huisvesten. Het is hiermee de bedoeling om de middelen in te zetten voor huisvesting op wisselende locaties in de stad of een vaste locatie. Aangaande de locatie is het de intentie om te kijken naar leegstand van panden in de stad, omdat dit financieel voordeel kan opleveren. Echter brengt dit ook de onzekerheid met zich mee, dat als het leegstaande pand marktconform verhuurd kan worden er verhuisd zal moeten worden. Dit brengt verhuis- en nieuwe inrichtingskosten met zich mee en mogelijk een periode waarin geen activiteiten ontplooid kunnen worden. Deze extra kosten en gederfde inkomsten zijn moeilijk in te schatten. Ook de ontwikkeling van het nieuwe Marktplaats biedt kansen, maar het is onzeker of een (nieuw) gebouw huisvestingslasten heeft die passen binnen dit budget. Tot slot biedt een vaste locatie als voordeel dat het beeldende kunst een gezicht in de stad geeft en dat vergroot de bekendheid. In combinatie met exposities op wisselende podia (nieuwe en bij bestaande instellingen), zowel binnen als buiten, werkt dat mogelijk zelfs versterkend.

b. Personeel

Om de activiteiten om professioneel beeldende kunstenaars te laten exposeren te organiseren is organisatiekracht nodig. Hiervoor wordt een projectleider Beeldende kunst aangesteld (in dienst van de organisatie die uitvoering gaat geven aan de activiteit). De projectleider is de beoogde de spil aangaande tentoonstellingen en exposities beeldende kunst op alle podia in Hengelo (en fungeert daarmee feitelijk als programmeur en organisator). Hier is 0,6 Fte voor begroot (€27.907).

c. Opstart- en inrichtingskosten

Voor de uitvoering van deze activiteit is nog geen zicht op welke instelling dit gaat doen, op welke wijze dit gedaan gaat worden en welke organisatie- en presentatievorm het beste resultaat kan opleveren. Het eerste jaar is het jaar waarin opgestart wordt en het streven is om per 1 oktober 2021 te starten. Dit heeft gevolgen voor het benodigde budget van activiteiten en personeel. Logischerwijs begint de projectleider beeldende kunst voor de opening, in de begroting is uitgegaan van 1 augustus 2021.. Het opstarten en inrichten van een organisatie die de activiteit gaat uitvoeren, op mogelijk een vaste locatie in de stad, brengt kosten van opstarten en inrichten met zich mee. Daar is een budget van €20.000 voor gereserveerd.

B. Context

Zoals eerder aangegeven is de activiteit om activiteiten om professioneel beeldende kunst te exposeren niet nieuw, maar is de context waarbinnen dit plaatsvindt wel nieuw. In het verleden was er een gemeentelijke instelling en een particulier initiatief die deze activiteit ontplooiden. De rol van de gemeente en de beschikbare financiële middelen waren in die periode(s) ook anders dan nu en daar dient rekening mee gehouden te worden. Het huidige voorstel van deze activiteit benodigd verdere uitwerking, want ten aanzien van de volgende punten zijn onzekerheden:

- voor de uitvoering van deze activiteit is nog geen (culturele) instelling in beeld.
- de activiteiten om te exposeren kunnen plaatsvinden op wisselende podia, op een vast podium of een combinatie daarvan. Voor elke vorm van presenteren zijn voor- en nadelen ten aanzien van herkenbaarheid, inzet van financiële middelen en bereik te formuleren.

Het inzetten van middelen voor een projectleider is nieuw en vraagt nadere uitwerking aangaande invulling van rol en taken en werkgeverschap. Het vertrekpunt is dat de projectleider beeldende kunst in ieder geval de taak krijgt om exposities en tentoonstellingen van beeldend kunstenaars op wisselende locaties te organiseren.

In 2023 wordt de activiteit geëvalueerd zoals dat begin 2021 wordt opgestart.

Toelichting Extern onderzoek realiseren activiteiten om beeldend kunstenaars te laten exposeren

Het realiseren van activiteiten om beeldend kunstenaars te laten exposeren is binnen speerpunt 8 Beeldende kunst een activiteit die van grote invloed is op de realisatie van de geformuleerde doelstelling van dit speerpunt. Bovendien is er jaarlijks een substantieel bedrag mee gemoeid. Uit de toelichting op deze activiteit blijkt zowel ten aanzien van inzet van financiële middelen als de context er aandachtspunten zijn die nadere uitwerking vragen. Deze zijn te bestempelen als kritische succesfactoren en wel de volgende:

1. De investeringen in activiteiten (w.o. huisvesting) en personeel moeten in balans zijn. Wanneer één van deze drie onderdelen te weinig financiële armslag heeft, heeft dat effect op het succes van de uitvoering van de activiteit. Prachtige locaties voor presenteren zijn weinig waard als er niet voldoende personele inzet is en/of als er te weinig budget is voor presentatie, promotie en aankleding. Bij de uitvoering van deze activiteit moet eerst duidelijkheid komen over de werkelijke kosten van huisvesting cq. facilitering van de presentatie op (wisselende) podia. Ook worden de kosten voor de projectleider beeldende kunst pas zeker als meer bekend is over het functieprofiel en waar het werkgeverschap komt te liggen. Met het huidige financiële perspectief lijkt er voldoende activiteitenbudget te zijn om in de jaren 2021, 2022 en 2023 een goede balans te hebben, maar vanaf 2024 lijkt er met de begrote kosten te weinig financiële ruimte te zijn voor financiering van personeel en huisvesting. De vraag is in hoeverre de organisatie die uitvoering gaat geven aan de opdracht om activiteiten te organiseren om professioneel beeldende kunst te exposeren in staat zal zijn eigen inkomsten te genereren. Dit kan mogelijk via entreegelden, sponsoring, fondsenwerving en/of donaties van derde partijen, wat nodig is om voldoende financiële armslag om na 2023 actief te kunnen blijven.

2. De projectleider Beeldende Kunst is cruciaal

De projectleider is een spilfunctie en krijgt de verantwoordelijkheid om beeldende kunst in de stad op verschillende podia succesvol te presenteren. Het moet iemand zijn die met weinig middelen in staat is om maximale prestaties te leveren. Dat vereist een nadere uitwerking van diens functieprofiel, rol en een goede werving en selectie.

3. De vorm van uitvoering van de activiteiten om op (wisselende) podia te exposeren dient goed uitgewerkt te worden

Het doel is primair om professioneel beeldende kunst een plek te geven om te exposeren. Hierbij wordt uitgegaan van wisselende en diverse podia in de stad, maar kan een vaste locatie ook waardevol zijn. Met het oog op de beschikbare financiële middelen is het van belang om voor deze opties uit te zoeken wat kosten/batenverhouding is en in hoeverre de vorm ook bijdraagt aan het beoogde effect.

4. Er moet een betrouwbare partner gevonden worden die de activiteiten om beeldende kunstenaars te laten exposeren wil en kan uitvoeren en de projectleider in dienst wil en kan nemen

In de uitwerking van de activiteit is bij 'samenwerking organisatie' nog nader te bepalen geformuleerd wordt, want het is niet bekend welke organisatie in staat is of bereid is om aan deze

activiteit uitvoering te geven. Het kan zelfs zijn dat er een organisatie voor moet worden opgericht. Het is van belang dat (de vertegenwoordigers van) de organisatie beschikken over specifieke kennis in Hengelo, presenteren van beeldende kunst en exploiteren van een culturele instelling, maar ook de juiste contacten voor partners heeft om activiteiten te realiseren. Aan de wens om financiële middelen om dergelijke initiatieven mogelijk te maken vervult de gemeente nu. Conform de rol die de gemeente in de rest van de geactualiseerde cultuurvisie heeft, treedt de gemeente op als subsidiënt.

In de rol van subsidiënt is een uitwerking van de activiteiten in een profiel noodzakelijk. Zo kan vanaf de start gestuurd en gemonitord kan worden op de artistiek-inhoudelijke en maatschappelijke waarde. In de afgelopen jaren is dit ook gedaan bij de culturele kernvoorzieningen en in de nieuwe beleidsperiode wordt ook voorgesteld om onder andere hiermee het accounthouderschap van andere culturele voorzieningen te versterken. Dat betekent dat de activiteiten alleen gerealiseerd kan worden als er een partij bereid is om de exploitatie te doen, zoals beschreven in het uit te werken profiel.

5. De bijdrage van betrokken vrijwilligers is noodzakelijk

Het beschikbare budget houdt rekening met een betaalde projectleider, die zorgt voor continuïteit en stabiliteit, maar acquireren, organiseren en promoten van voldoende tentoonstellingen en exposities vraagt veel tijd en de projectleider is er drie dagen per week. Net als elders in de cultuursector is de bijdrage van een betrokken groep vrijwilligers onontbeerlijk en zijn zij een belangrijke randvoorwaarde.

Conclusie

Het is niet reëel is om te veronderstellen dat er per 1 januari 2021 meteen aangevangen kan worden met de activiteit en er meteen een projectleider beeldende kunst actief kan zijn. Enerzijds omdat de voorbereidingstijd tussen raadsbesluit en die datum te kort is en anderzijds omdat de bovenstaande punten laten zien dat er diverse vraagstukken ten aanzien van presentatie van beeldende kunst in de stad nog nadere uitwerking behoeven.

Advies

In de begroting is in 2021 budget gereserveerd om de richting en het kader van de activiteit 'realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars laten exposeren' verder vorm te geven (ca. €20.000). Het advies is om een externe partij hiervoor de opdracht te geven. Dit houdt het volgende in:

- Er wordt een partner gezocht die uitvoering kan geven aan de activiteit. Vanuit de visie van de kunst- en cultuurnota wordt een helder profiel van de instelling die de activiteit 'realiseren van activiteiten om professioneel beeldend kunstenaars te laten exposeren' opgesteld. Er worden prestatie-indicatoren aan de instelling en de activiteiten verbonden zodat vanaf de start de artistiek-inhoudelijk en maatschappelijke waarde van de activiteit gemonitord kan worden;
- inventariseren van huisvestingsmogelijkheden in de binnenstad (binnen het beschikbare budget) met kostenplaatje;
- beschrijven van de functie van de projectleider Beeldende Kunst en de werving en selectie hiervan, waarbij het vertrekpunt is dat deze persoon de activiteit op wisselende podia realiseert en een verbindende rol heeft;
- uitwerken van het businessplan waarin de vorm waarop de presentatie van beeldende kunst wordt beschreven en de meerjarige financiering wordt toegelicht (w.o. huisvestingsmogelijkheden in de binnenstad);
- bekijken welke organisaties in aanmerking willen komen om de activiteit om beeldend kunstenaars te laten exposeren te exploiteren en een voorselectie te doen.

College en raad worden in juni 2021 geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek.

Toelichting extra personeelslasten ambtelijk beleidsmedewerker t.b.v. verruiming beleid beeldende kunst

Omdat het Beeldende Kunstbeleid bij variant B ruimhartiger wordt, is er 0,2 Fte extra ambtelijke capaciteit nodig. Het beeldende kunstbeleid kent een aantal nieuwe activiteiten en in de rollen als subsidiënt en verbinder is ambtelijke sturing en monitoring noodzakelijk; net als dat ook bij andere subsidierelaties gebeurt.

Bijlage 4 – Inspraaknotitie concept Kunst- en cultuurnota 2021-2024

A. Lijst van inspraakreacties op concept cultuurnota (Politieke Markt 25 augustus 2020)

1. Mevrouw Hoffschulte	Stichting Kamermuziek Hengelo
2. De heer	Betrokken inwoner
3. Mevrouw van Deuveren	Stichting Hengelo Leest
4. De heer van Dam	Stichting Koorschool Lambertus, Stichting Orgelconcerten Hengelo.
5. Mevrouw	Beeldend kunstenaar
6. De heer Noltes	Stichting HeArtpool
7. De heer de Gruil	Erfgoedcommissie Hengelo
8. Mevrouw Engwerda	Beeldend kunstenaar en adviescommissie BKV
9. Mevrouw Jonquière	Muziekvereniging Armonia

B. Gespreksverslag adviescommissie Beeldende kunst en vormgeving (5 juni 2020)

A. Lijst van inspraakreacties op concept cultuurnota (Politieke Markt 25 augustus 2020)

1. Mevrouw Hoffschulte, stichting Kamermuziek Hengelo

Punten voor inbreng Publieke Markt dd 25 aug 2020

Dank voor de snelle ondersteuning in tijden van Corona, los van deze Cultuurnota.

In de cultuurnota: Hengelo moet aantrekkelijk vestigingsklimaat bieden. Dat betekent breed en gevarieerd palet aan cultureel aanbod.

1. De nota is misschien ambitieus en actiegericht, maar niet wervend. Hij lijkt voor intern gebruik: wie doet wat en wat mag dat kosten. Alleen het 'bovenstedelijk poppodium' Metropool wordt bijvoorbeeld genoemd als het om muzikaal aanbod gaat. Er valt nog veel te winnen bij Cultuur in Hengelo.

2. Klassieke en kamer-muziek: zijn niet of nauwelijks zichtbaar. Dat is niet uitdagend als kwaliteit van Hengelo als vestigingsplaats. Komt dat wellicht doordat het cohort 60+ uit de volksraadpleging is verdwenen?

3. Nodig is een breed en duidelijk overzicht van het muziekaanbod, waarin helder wordt dat de schouwburg ook grotere klassieke concerten geeft en in de Waterstaatskerk in het seizoen nationaal en internationaal bekende artiesten optreden.

4. Het beleid zou ook niet moeten volstaan met wat 'men' nu wil in Hengelo, zeker niet op basis van een weinig selecte steekproef als 'volksraadpleging'. De gemeente moet pro-actief voor een breed aanbod zorgen, als zij zich bekommert om het vestigingsklimaat.

5. Praktisch: Ik wil wel op korte termijn een tekst aanleveren voor wat betreft de Kamermuziek Hengelo in de akoestisch riante Waterstaatskerk als onderdeel van het brede palet aan cultuur in Hengelo.

Stg Kamermuziek Hengelo.

Reactie:

Binnen de Kunst- en cultuurnota is de creatieve keten de leidraad. Langs de schakels leren, produceren, presenteren en interesseren worden activiteiten op verschillende niveaus uitgevoerd bijvoorbeeld door de kernvoorzieningen, aanvullende voorzieningen en verenigingen.

In de nieuwe nota is de visie geactualiseerd en is het vertrekpunt dat huidig beleid wordt voortgezet; er verandert niets aan bestaande subsidieregelingen voor amateurkunst. Met de geformuleerde visie en kernwaarden zijn programmalijnen uitgewerkt die het kader vormen voor beleidsuitvoering, en die hebben betrekking op alle kunstvormen. De Gemeente Hengelo beoogt een kunst- en cultuuraanbod voor al haar inwoners en om dat te realiseren zal jaarlijks de waardering daarvan gemonitord worden; ook voor 60+-ers. Daarnaast is het actief promoten en zichtbaar maken van het kunst- en cultuuraanbod als specifieke activiteit (onder nummer 9 en 17) opgenomen in de nota.

2. De heer, betrokken inwoner

Bijdrage aan de politieke markt over de nieuwe kunst- en cultuurnota gemeente Hengelo

Dames en heren,

Het valt te prijzen dat het College zich bij het opstellen van zijn nieuwe kunst- en cultuurnota mede heeft laten leiden door een Cultuurpeiling onder de bevolking en door een onafhankelijk Beeldende Kunst advies.

In de conceptnota van het College wordt verwezen naar die peiling, als zou het gaan om de mening van de Hengeloërs. Helaas is dat niet het geval. De Cultuurpeiling Hengelo, uitgevoerd door Kennispunt Twente, is niet representatief, zelfs dubbel niet-representatief, waardoor de resultaten onbetrouwbaar zijn en dus onbruikbaar voor welke onderbouwing dan ook. Deze bewering doe ik na consultatie van een oud-hoogleraar statistiek van de Universiteit Twente.

Allereerst is het Hengelo Panel zelf niet representatief. Het is namelijk niet samengesteld op basis van een aselechte steekproef, nee, iedere 18-plusser die zich aanmeldt is welkom. En ook al heeft Kennispunt Twente geprobeerd via weging de representativiteit te verbeteren, als de uitgangspositie té slecht is blijft verbetering dubieus.

Weging is weliswaar een goede poging om de representativiteit proberen te herstellen, maar als je dat zoals Kennispunt Twente heeft gedaan zowel op leeftijd als op geslacht als op wijk gaat doen bij een groepsgrootte van slechts 800 dan worden sommige subgroepjes onverantwoord klein, en de onzekerheidsmarges fors groot.

Met andere woorden: de resultaten van de Cultuurpeiling zijn onbruikbaar: u kunt er niets mee staven, u kunt er zich niet achter verschuilen. De fundering lijkt, zoals mijn zegsman zei, broos. (Het lijkt me trouwens beter in de toekomst ook bij andere onderwerpen te stoppen met het Hengelopanel, om herhaling van niet representatieve metingen die leiden tot onbetrouwbare gegevens te voorkomen. Niemand is gebaat bij argumenten gebaseerd op drijfzand).

Verder vind ik de weergave van de verkregen gegevens in de factsheet niet altijd objectief. Waarom heeft men er voor gekozen om bij de weergave van de tevredenheid van de Hengeloërs over het aanbod op het gebied van kunst- en cultuur in de factsheet de resultaten voor 60-plussers weg te laten? Misschien omdat die tevredenheid ver onder die van de jongere bevolkingsgroepen lag? Meer dan een kwart van de volwassen Hengeloërs is zestig-plus!! Manipuleren met cijfers hoort niet!

Daarnaast: als de peiling al zou deugen, dan is het nogal makkelijk om het antwoord 'tevreden over het kunstaanbod' te krijgen wanneer blijkt dat het overgrote deel van de respondenten niet vaker dan één tot twee keer per jaar een expositie bezoekt. Ik zou meer geïnteresseerd zijn in de doelgroep, de kunstliefhebbers. Dat lijkt me heel wat relevanter. U gaat bijvoorbeeld toch ook niet aan bejaarden vragen of er in Hengelo voldoende kinderopvang is.

Dan nog een enkele opmerking naar aanleiding van het advies van mevrouw Reinders. Daarbij is specifiek naar de positie van de Beeldende Kunst in Hengelo gekeken. Uit vergelijkingen met soortgelijke gemeenten blijkt dat die positie op zijn hoogst middelmatig is. Om het beeld wat op te poetsen is de best presterende gemeente, Helmond, in een van de vergelijkingen maar weggelaten. Dat vind ik ook een vorm van manipulatie, dus ongewenst. Met enig gevoel voor understatement schrijft Reinders in haar advies, ik citeer *"Wanneer de ambitie enkel is om een minimaal niveau in stand te houden en hier niet specifiek op te profileren (zoals in Helmond) dan kan verondersteld worden dat hieraan in 2017 werd voldaan"*. Variant C is qua budget dan ook echt wel het minste als investering in de kunst, het blijft te weinig!

Daar komt nog bij dat de respons van de peiling ver, echt ver is achtergebleven bij wat statistisch verantwoord is. De respons was 35%. Een non-respons van 5% vindt men geen probleem; bij 25% non-respons heet het nog verdraagbaar, maar als de non-respons 65% bedraagt zoals dat bij deze cultuurpeiling het geval was, dan is elke representativiteit zoek, zeker als de uitgangsgroep zelf ook nog eens niet-representatief is.

In het Coalitieprogramma lees ik: *"Kunst en cultuur dragen er aan bij dat onze stad aantrekkelijk is voor verblijf en als vestigingsplaats voor mens en bedrijf. Wij streven naar een kwalitatief sterke, duurzame en diverse culturele infrastructuur, die past bij de aard en omvang van Hengelo"*. Coalitie, voeg de daad bij het woord! 'Passend bij de aard en de omvang van Hengelo' lijkt mij in ieder geval een cultuurbegroting die is gebaseerd op het gemiddelde bedrag dat gemeenten in

Nederland uitgeven aan Kunst en Cultuur. Dat bedrag was 101 Euro per inwoner. Hengelo gaf 89 Euro per inwoner uit (peildatum 2017). Kunst en Cultuur worden dus al jarenlang onderbedeeld in Hengelo. Hengelo gaf per jaar bijna een miljoen Euro minder uit aan Kunst en Cultuur dan wat op basis van het gemiddelde in Nederland verwacht mocht worden. Reden genoeg om dit nu gelijk te trekken met dat gemiddelde, en dan is Hengelo nog steeds niet meer dan een gemiddelde Cultuurgemeente. Het zou al een hele vooruitgang zijn.

De heer, 24 augustus 2020

Betrokken burger met een brede culturele belangstelling

Nog actief als dichter

Voorheen voorzitter Stichting Kamermuziek Hengelo, lid Raad van Toezicht Schouwburg Hengelo, samensteller van aantal 'Achter de basiliek sokkelprojecten literair' van Heartpool

Reactie:

De opmerkingen over het HengeloPanel zijn voor kennisgeving aangenomen. De Gemeente Hengelo beoogt een kunst- en cultuuraanbod voor al haar inwoners en om dat te realiseren zal jaarlijks de waardering daarvan gemonitord worden. Ten aanzien van de uitgaven voor Kunst- en cultuur is de vergelijking sterk afhankelijk welke budgetten worden meegerekend. Bovendien is de insteek van deze kunst- en cultuurnota erop gericht om binnen de financiële ruimte, maximaal effect te sorteren. Daarbinnen zijn en moeten keuzes worden gemaakt.

3. Mevrouw van Deuveren, Hengelo Leest

De stichting Hengelo Leest draagt bij aan verschillende doelstellingen zoals in de concept nota verwoord en wil dat ook graag blijven doen. Op de hoofdlijnen en een aantal speerpunten kunnen wij ons dan ook in veel doelstellingen vinden. Een greep uit onze activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen: een maandelijks Cultuurpodium, ondersteuning en verkiezing stadsdichter, het Hengelo 's Boekenbal, het ontwikkelen van een aanbod voor leesbevordering voor scholen via bibliotheken en het zichtbaar maken van literatuur en poëzie door middel van citaten op gevels in de binnenstad. Ook zorgen wij voor voedsel voor de geest voor minima door ze via de Voedselbank boeken te leveren (de Boekenbank) en organiseren we bijeenkomsten om schrijvers die een link hebben met Hengelo of de regio een podium te bieden. Een voorbeeld hiervan is de lezingen reeks van Jaap Scholten deze zomer in het Prins Bernard plantsoen, die we naar aanleiding van een nieuwe roman die een deel van de historie van Stork beschrijft in samenwerking met onder meer de bibliotheek hebben georganiseerd.

Hengelo Leest werkt samen met de bibliotheek, de schouwburg, Metropool, de voedselbank, Boekhandel Broekhuis en vele andere, veelal regionale partners. Een aantal doelstellingen, beschreven in speerpunten kunnen we dus op hoofdlijnen onderschrijven en het doet Hengelo Leest dan ook deugd dat het instituut stadsdichter, waarvoor Hengelo Leest verantwoordelijk is, in de nota is opgenomen. Te meer daar de laatste twee stadsdichters een minimale vergoeding hebben gekregen vanuit een restant subsidie van inmiddels bijna 6 jaar geleden, dat nu echt op is. 'De letteren' worden echter slechts een maal genoemd in de nota onder het kopje activiteiten, doelen worden niet gesteld. Ze komen er verder bekaaid van af, hetgeen niet aansluit bij de doelstelling een compleet en divers cultureel aanbod te realiseren.

Hengelo Leest is een stichting die literatuur en poëzie en lezen in het algemeen wil bevorderen. Wij beoefenen geen amateurkunst maar willen literatuur en poëzie zo toegankelijk mogelijk maken voor een breed publiek. Hengelo Leest is daarmee de enige organisatie in Hengelo die in deze combinatie van activiteiten als zodanig deze aspecten van cultuur onder de aandacht brengt. Hengelo Leest pleit er dan ook voor 'de letteren' of breder de cultuur van het geschreven woord, toch al niet zo florerend tegenwoordig een prominentere plek te geven in het cultuurbeleid en vragen u dringend Hengelo Leest en daarmee ook het instituut stadsdichter te erkennen als een aanvullende culturele voorziening. Wij vragen u ook -evenals in de inspraakronde van vorig jaar- onze activiteiten financieel te steunen zodat uitvoering kunnen blijven geven aan het beleid om een divers en compleet cultuuraanbod te realiseren.

Wij kijken uit naar een compleet en concreet uitvoeringsprogramma en wensen de raad culturele wijsheid bij de besluitvorming toe.

Reactie:

Bibliotheek Hengelo is de kernvoorziening in Hengelo op het gebied van letteren en taalverwerving (zie speerpunt 1). Daarnaast zijn er initiatieven in de stad die 'de letteren' voor het voetlicht brengen, zoals de stichting Hengelo Leest en de Stadsdichter. In de kunst- en cultuurnota is het voorstel opgenomen om de vergoeding van de Stadsdichter te herijken (zie speerpunt 6). Voor de initiatieven van de stichting Hengelo Leest kan de stichting een beroep doen op het budget (subsidieregeling) voor kleine culturele initiatieven.

4. De heer van Dam, Stichting Koorschool Lambertus, Stichting Orgelconcerten Hengelo. Inspraak op de Nota van de gemeente Hengelo

"Samen meer voor Kunst en Cultuur", kunst- en cultuurnota 2021-2024, (op dinsdagavond 25 augustus 2020 werd er in de Stadhuishal een 'Politieke markt' gehouden over de genoemde nota. De onderstaande tekst heb ik daar in verkorte vorm uitgesproken.)

Vooraf: ik spreek nu in op basis van mijn bestuurservaring in Hengelo in de besturen van

- De Stichting Koorschool Lambertus, en
- De Stichting Orgelconcerten Hengelo.

Vanuit de ervaring met de Koorschool wil ik een pleidooi houden voor meer pluriformiteit in kunst en cultuur, vooral waar het gaat om nieuwe, kleinschalige initiatieven. De gemeente kan hierbij in woord en met (klein) geld een stimulerende en ondersteunende rol spelen. Zulke pluriformiteit in kunst en cultuur weerspiegelt de veelkleurigheid van onze samenleving.

Wanneer ik nieuwe en kleine initiatieven graag vanuit de openbare kas gesteund wil zien, ga ik in discussie over de speerpunten 5 en 7 van de nota. Speerpunt 5 beklemtoont kunst en cultuur als een middel van sociale cohesie. En speerpunt 7 heet eenvoudigweg 'Vernieuwen en verjongen'. De teksten aldaar verwijzen naar instituties en formele kanalen van contact en bemiddeling.

In grote lijnen kan de Kunst- en Cultuurnota worden onderschreven. De algemene principes zijn goed uiteengezet en de geldstromen gaan vanwege de continuïteit natuurlijk voor een groot deel naar de grote klanten, zoals uitgelijst in bijlage 1. De 3 programmalijnen en 8 speerpunten vormen, wel in nogal vormelijke en abstracte taal, een logisch samenhangend geheel. De uitkomst van beleid ten gunste van Bibliotheek, Schouwburg, Oyfo, Museum, Helemaal Hengelo etc. onderstreept het belang van de vaste instituties in onze gemeente. En daaraan doe ik niets af of aan.

En toch komt de vraag op: is er tegelijkertijd ruimte voor nieuwe en kleine initiatieven, waar kunst en cultuur juist zo'n rol in het brandpunt van de samenleving kunnen vervullen? Zijn er naast de grote geldstromen ook kleine stroompjes en potjes om nieuwe initiatieven een eind op weg te helpen?

Nu wil ik teruggrijpen op eigen ervaring met een klein initiatief.

De Koorschool is 8 jaar geleden begonnen vanuit het niks. Er was niets, er was geen geld, wel enthousiasme. Kleine geldstroompjes zijn buiten de gemeente om op gang gebracht met als belangrijkste bron een vergoeding van ouders voor het deelnemen van hun kinderen. Intussen is dat kleine initiatief uitgegroeid tot een bezetting met 35 kinderen, vanaf 5 tot 16 jaar, vanuit Nederlandse herkomst, maar er zijn ook kinderen bij uit Kroatië, Syrië, Irak, Turkije en Suriname. Ons bestuur heeft externe bronnen weten aan te boren. Toen bv. vorig jaar de elektrische piano aan zijn einde was, hebben wij bij twee fondsen geld losgekregen voor de aanschaf van een nieuwe elektrische piano. Het enthousiasme intern binnen de Koorschool is groot en bij optredens extern blijkt er grote waardering voor de muziek van deze 5- tot 16-jarigen.

Meermalen heb ik met ambtenaren overlegd over mogelijkheden van gemeentelijke steun, maar dit merkwaardige initiatief van muziekontwikkeling bij jonge kinderen paste niet precies in de regels van subsidie en de vaste categorieën van denken en financieren. Ons bestuur heeft dat altijd ervaren als een gemis. Dat is natuurlijk geen verwijt aan ambtenaren, maar kennelijk vormen kaders en regels zo'n keurslijf, dat nieuwe, originele zaken geen stimulansen van de lokale overheid kunnen krijgen. Dat is een gemis.

Dat is nog een extra gemis, omdat de zogenaamde bijvangst, een term uit de visserijwereld, van deze koorschool bijzonder is. De Koorschool blijkt kleine kinderen uit diverse landen onder het hoofdstuk 'Plezier met muziek' bijeen te brengen. Dat is bijzonder, omdat in het basisonderwijs het muziekonderwijs naar de gallemiezen is geholpen in de loop der jaren. De Koorschool compenseert op kleine schaal waarin het basisonderwijs tekortschiet: spelen met muziek. Nog een ander effect is van maatschappelijk belang. Er is veel praat over integratie van kinderen en volwassenen uit diverse landen en culturen. Men moet aan kinderen niet vragen wat zulke integratie precies betekent. Ze doen en spelen eenvoudigweg samen, de Koorschool bewijst dat veelkleurigheid geen maatschappelijk probleem behoeft te zijn. Ons bestuur vindt deze twee punten van 'maatschappelijke bijvangst' van de Koorschool, waar het basisonderwijs achterblijft en er vaak wat moeilijke praat is over veelkleurigheid in de samenleving, goede bijdragen aan de maatschappelijke cohesie, waarover speerpunt 5 van de gemeentelijke nota schrijft.

Nu wil ik iets vertellen over een kleine bijdrage die de gemeente WEL heeft verschaft ten gunste van kunst en cultuur. Toen het orgel van de Lambertus werd gerestaureerd, maakte de Stichting Orgelconcerten Hengelo een aantal moeilijke jaren door. Waar ons doel is het organiseren van concerten en het presenteren van muziek rondom dat geweldige instrument orgel, was dat instrument een aantal jaren weg, in reparatie, in verbouwing. Onze stichting heeft toen gedurende drie jaar een gemeentelijke bijdrage ontvangen ter overbrugging naar het patroon van concerten en muzikale manifestaties en zo konden wij dit jaar ons 30-jarig bestaan beleven, zij het dat corona juist in dit lustrumjaar de concerten heeft geblokkeerd.

Ik pleit ervoor, dat de lokale overheid naast de grote geldstromen voor de gevestigde clubs en instituties ook mogelijkheden schept voor nieuwe kleine initiatieven, en dat met klein geld. Dat zou misschien extra gericht moeten zijn op de jeugd en op de veelkleurigheid van onze samenleving. Muziek, taal, toneel, je kunt er de jeugd niet genoeg mee plezier en ontwikkelen en bijdragen vanuit de Syrische of Noord-Afrikaanse cultuur verrijken onze samenleving. De cultuurnota dient bv. voor 95 % de geldstromen te laten gaan naar de grote clubs en de vaste patronen, maar ook een 5 % van het budget reserveren voor kleinschalige, oorspronkelijke zaken, die zich niet zomaar in strikte regels laten vastleggen. De ontstaansgeschiedenis van de Koorschool laat dat zien. Het moet voor het fonds van juristen onder de Hengelose ambtenaren mogelijk zijn onder de speerpunten 5 en 7 hiervoor in taal en geld ruimte te scheppen. Cohesie en verjonging zijn belangrijke begrippen, extra krediet daarvoor is van groot belang.

Ik wil hier nog enige ervaring uit mijn Haagse loopbaan toevoegen. Minister Cees Veerman van Landbouw beschikte over miljarden op zijn begroting. Veel daarvan was onderworpen aan preciese regels vanwege de EU, verdragen, wetten, overeenkomsten etc. Wanneer er nu een relatief klein verzoek bij hem kwam voor een stimulering, een experiment of een onderzoek, gaf minister Veerman nogal eens ten antwoord: Als ik in de plooiën van mijn jas ga zoeken, vind ik misschien nog wat centen. Hij gaf daarmee met een aardige zeggwijze precies de verhouding tussen grote vastgetimmerde begrotingsposten en kleine, wat lossere mogelijkheden binnen zijn begroting aan.

Ik zou bij die verhouding a la Veerman willen aanknopen met de mogelijkheden voor nieuwe, veelkleurige initiatieven, die ook met financiële ondersteuning mogelijk moeten zijn binnen de Kunst- en Cultuurnota 2021-2024 van de gemeente Hengelo. De Koorschool Lambertus levert een illustratie van een heel klein begonnen initiatief, dat zich heeft kunnen ontwikkelen ZONDER enige gemeentelijke ruggensteun.

Een stimulerende en ondersteunende rol voor nieuwe kleinschalige initiatieven misstaat de gemeente niet.

Reactie:

Binnen de gemeentebegroting zijn budgetten opgenomen voor kleine, culturele initiatieven. Deze budgetten blijven ook voor de komende jaren beschikbaar. Deze zijn bedoeld om eenmalige kleine activiteiten te ondersteunen, zoals de inspreker benoemde. Ook Hengelo Promotie heeft budget voor kleinschalige evenementen. Daarnaast is er een herijking opgenomen van de verdeling en opbouw van de subsidie voor amateurkunstverenigingen (activiteit 6).

5. Mevrouw, Beeldend kunstenaar

Mijn naam is mevrouw. Ik draai al heel wat jaren mee als kunstenaar en spreek hier namens een aantal professionele beeldend kunstenaars, net als afgelopen december. Ik heb toen onder meer gesproken over het grote belang van een presentatieruimte voor autonome kunst van professionele kunstenaars in Hengelo.

In de nieuwe cultuurnota die voor ons ligt staat, ik citeer nu daaruit "dat het bieden van mogelijkheden om te produceren en presenteren van beeldende kunst het uitgangspunt is. Uit de evaluatie Kunst- en Cultuurvisie 2014-2020 blijkt dat de beeldende kunst in al haar facetten publieke gelden nodig heeft om levensvatbaar te zijn". Verder staat in deze nota, ik citeer nog steeds "dat in Hengelo voldoende beeldend kunstenaars zijn die vanuit hun eigen intrinsieke motivatie initiatieven willen ontplooiën die bijdragen aan de hele Hengelose sector." Voor u staat zo'n kunstenaar.

Mijn eerste opmerking richting de politiek is dat wij sinds de bezuinigingen van 2012 als kunstenaars een vast aanspreekpunt binnen de gemeente missen. Als wij vragen of opmerkingen hebben spreken wij steeds een andere ambtenaar. Dit geeft onduidelijkheid en verwarring. Benoem een cultuurambtenaar, al is het maar voor een dagdeel per week, zodat wij een vast aanspreekpunt krijgen. Maak duidelijk via de gemeentesite welk dagdeel wij hem of haar kunnen bereiken.

Ons werd gevraagd naar samenwerking met de gesubsidieerde kernvoorzieningen en te mogelijkheden en kansen daarvan te onderzoeken. Ik heb vervolgens samen met college kunstenaar dhr. X in januari contact opgenomen met dhr. Siteur, directeur van de bibliotheek Hengelo.

Ons doel was een expositieruimte voor professionele Hengelose kunstenaars te realiseren. Deze is er momenteel niet. De gesprekken verliepen goed, Siteur wilde graag meer professionalisering op expositie gebied en zag in dat de bestaande expositiewanden niet voldoende waren. Vervolgens is gezocht naar oplossingen om in de bestaande ruimte met zijn beperkingen zonder veel kosten een betere expositiemogelijkheid te creëren. En die expositieruimte gaat er komen. Het zal een aanvulling zijn op een toekomstig te vormen platform voor alle beeldend kunstenaars. Ik wil met ons initiatief dat platform niet in de weg staan maar een extra tentoonstellingsmogelijkheid bieden.

Vanaf maart 2021 zal de professionele kunst een vaste plek krijgen op de begane grond van de bibliotheek in de vernieuwde expositieruimte rechts van de trap én voor de glazen gevel aan de B.P. Hofstedestraat. Natuurlijk heeft het exposeren in de bibliotheek zijn beperkingen zowel wat betreft formaat, plaats tussen de kunstboeken als wat betreft het soort werk dat getoond kan worden. Maar het is wel een kans om op een laagdrempelige manier in "de huiskamer van Hengelo" werk te laten zien en het gesprek aan te gaan. Het is op dit moment naar ik hoop een eerste stap naar meer expositiemogelijkheden voor de beeldend kunstenaars in Hengelo.

Met een team van kunstenaars zullen we overleggen welke kunstenaars uitgenodigd worden om te exposeren. Thema's die in die periode in de bibliotheek centraal staan kunnen hiervoor een aanleiding zijn. We willen elke twee maanden een nieuwe expositie organiseren met een daarbij horend kunstenaars gesprek. Er zijn nog meer ideeën maar dit is niet het moment om daarover uit te wijden. Wel wil ik zeggen dat we de deelnemende kunstenaars een onkosten tegemoetkoming willen geven. Je kunt kunstenaars niet steeds vragen alles voor niets te doen. Zij moeten immers de huur van hun atelier betalen en materiaal aanschaffen. Ook organiserende kunstenaars verdienen een vergoeding.

Het is u nu wel duidelijk ook dit initiatief kost geld. Maar dankzij alle medewerking van de bibliotheek is dat een bescheiden bedrag. We hebben bekeken hoe we met beperkte middelen zoveel mogelijk resultaat kunnen genereren. We hebben hiervoor, naast enkele begin investeringen, € 7.000,00 op jaarbasis nodig.

Uit de cultuurnota blijkt dat u het belang van presenteren onderschrijft en samenwerking met de kernvoorzieningen stimuleert. Ik hoop en verwacht dan ook dat u ons de gevraagde financiële ondersteuning middels een "vaste" plek in de nieuwe cultuurnota wilt geven. Zo kunnen wij bouwen aan een verankering van de expositie mogelijkheid voor de professionele beeldende kunst in de bibliotheek van Hengelo.

Dank u wel.

Reactie:

Binnen varianten B en C van het voorstel Beeldende Kunst is er vanwege een veranderende rol van de gemeente bij diverse activiteiten inzet gevraagd. Dit vraagt om respectievelijk extra ambtelijke capaciteit van 0,2 fte bij variant B en 0,4 fte bij variant C. Hiermee is er voor de Beeldende Kunstenaars een aanspreekpunt binnen de gemeente met specifieke aandacht voor dat terrein.

Met de culturele kernvoorzieningen worden op basis van het Culturele Waardemodel afspraken gemaakt over hun verbindende rol voor de rest van de culturele sector in Hengelo. In dat kader staan zij, passend bij hun eigen profiel, open voor samenwerkingen met andere partijen. Hierin past ook de mogelijkheid om in de gebouwen die zij in gebruik hebben te exposeren. In de uitvoering van deze samenwerking is de gemeente geen partij. Daarnaast biedt de stimuleringsregeling de mogelijkheid om dergelijke initiatieven ook financieel (mede) te ondersteunen.

6. De heer Noltes, Stichting HeArtpool

Allereerst dank voorzitter voor de gelegenheid om in te mogen spreken.

Mevrouw Stork Damen nam in 1948 het initiatief tot de oprichting van de Hengelose Kunstzaal. Het initiatief van de Dartele Dame, zoals haar bijnaam was, ontwikkelde zich in de loop der jaren tot een van de belangrijkste podia voor de professionele beeldende kunst in Twente. In de loop van de jaren veranderde de naam van Hengelose Kunstzaal naar Kunstcentrum naar AkkuH maar de reputatie bleef onveranderd. Totdat in 2013 het college besloot 4 ton te bezuinigen op de cultuur in Hengelo. Niet naar draagkracht over alle culturele instellingen maar geheel op de professionele Beeldende Kunst. In één klap werd ruim 65 jaar traditie en reputatie teniet gedaan. Een Linkse hobby werd door een links college om zeep geholpen. De arm van VVD minister Halbe Zijlstra reikte tot aan alle partijen die het toen voor het zeggen hadden in Hengelo. Wat bleef was een beschamende 50.000 euro voor de professionele beeldende kunst. Met deze bezuiniging werd een traditie en een reputatie van 65 jaar professionele Beeldende kunst in onze stad ten grave gedragen. De dame dartelde niet meer.

Laten we gemakshalve de jaren die volgden overslaan. Die verdienen geen schoonheidsprijs. Voor de mensen die dat gemist hebben verwijs ik u naar het archief van Tubantia.

In 2016 zorgde het particulier initiatief met de financiële steun van instellingen als o.a. het Lokaal Fonds Hengelo, de Rabobank, het bedrijfsleven en kunstenaarsinitiatieven als Startion, later 074 PK en HeArtGallery ervoor dat er nog volop kunst te beleven viel in Hengelo.

En de bestuurders, zij stonden erbij en keken ernaar. HeArtGallery moest na ruim 3 enerverende jaren haar deuren sluiten en ook 074PK kan amper haar hoofd nog boven water houden.

En nu ligt er dan een nieuwe cultuurvisie waarbij een meerderheid van u als raad mag aangeven wat er moet gebeuren als het gaat om de professionele beeldende kunst. U heeft de keuze uit drie opties.

A. Totaal € 65.500,-

Alles blijft dan ongeveer zoals het was met uitzondering van de jaarlijkse subsidie aan HeArtpool. Die wordt gemakshalve alvast gehalveerd.

B. Totaal € 98.000,-

Minus 32.000 voor ambtelijke ondersteuning, rest 65.550,-. (hetzelfde bedrag als optie A alleen met een andere invulling)

C. Totaal € 177.000,-

Minus 65.300 voor ambtelijke ondersteuning om € 112.550,- passend te besteden.

Ook bij B en C is overigens de subsidie aan Heartpool alvast gehalveerd.

Het zijn geen bedragen die de balans met het overige culturele aanbod weer enigszins herstellen. Schouwburg 1,2 milj. , Metropool 1,1 milj., Bibliotheek 2.3 milj. en Oyfo ruim 2 milj..Laat staan dat hier ambitie uitspreekt.

Maar laten we het positief benaderen. Er worden mogelijk weer stappen gezet al zijn het kleine. Persoonlijk hou ik mij vast aan punt 7 bij de opties B en C. Daar staat: Onderzoek samenwerking Concordia en speerpunt 8. In deze Cultuurnota waarin staat, en ik citeer:

Speerpunt 8. Beeldende kunst

Net als andere kunst- en cultuurterreinen overstijgt beeldende kunst de gemeentegrenzen. In 2018 is het Cultuurprofiel Twente 'Ruimte voor verbeelding' vastgesteld en hiermee is ervoor gekozen om bij invulling van het lokaal kunst- en cultuurbeleid het regionaal perspectief te hanteren. De gedachte is dat een samenwerking tussen gemeenten en tussen culturele instellingen in Twente leidt tot een sterkere culturele infrastructuur dan wanneer ieder voor zich aan de slag gaat.

HeArtGallery heeft al een jaar geleden contact gezocht met Concordia in Enschede en deze organisatie staat open voor samenwerking als wij als Hengelo dat willen. We kunnen ons de kosten van een onderzoek, € 2.000,- besparen.

Stop de professionele beeldende kunst niet in een hoekje van de Bibliotheek (onderzoek € 2.000) of op het dak van de Schouwburg (onderzoek € 2.000) maar geef het een volwaardige eigen plaats in het hart van onze stad. HeArtGallery heeft aangetoond dat het werkt.

Concordia wil graag haar professionaliteit delen met Hengelo, een podium voor professionele beeldende kunst in onze stad exploiteren, de bestaande kunstuitleencollectie overnemen en samen met Hengelo het regionaal perspectief oppakken.

Ik ben er van overtuigd dat een samenwerking tussen beide gemeenten leidt tot een sterkere culturele infrastructuur dan wanneer ieder voor zich aan de slag gaat met minimale middelen. Zo Metropool aantoonde dat gemeentegrens overstijgende samenwerking tot succes kan leiden zo kan dat ook m.b.t. de professionele beeldende kunst.

Ook al beslist u als raad voor optie C, het is onvoldoende en Hengelo onwaardig. Zoek de samenwerking en ik ben er van overtuigd dat optie C + Concordia de stad vele malen meer oplevert. Voor de kunstenaars, de kunstliefhebbers en de mensen die overwegen hier te komen wonen en of werken.

De titel van deze Kunst- en cultuurnota 2021-2024 is hoopvol:
Samen meer voor Kunst en Cultuur.

Reactie:

In principe juicht de gemeente alle initiatieven die beeldende kunst dicht bij de inwoners brengen toe. Deze samenwerking is er op gericht om het beheer van een kunstcollectie van een particulier over te dragen van HeArtGallery naar Concordia, ten behoeve van kunstuitleen. In deze specifieke situatie is een actieve of stimulerende rol van de gemeente niet passend. Op 15 mei 2012 heeft het toenmalige college bij de Cultuurbezuinigingen 2012-2015 besloten dat de gemeente geen expliciete rol heeft ten aanzien van de kunstuitleen van de benoemde collectie. De gemeente is geen eigenaar of beheerder van deze collectie. Omdat er geen nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van dat besluit zijn, is een wijziging op dit besluit niet opportuun. In de praktijk zijn de eigenaar van de collectie en de mogelijke kunstuitleenorganisatie aan zet.

Ten aanzien van de subsidie aan HeArtpool is een correctie opgenomen in het definitieve voorstel Beeldende Kunst, deze blijft zoals eerder bedoeld, gehandhaafd bij alle drie de varianten als onderdeel van de subsidie uitvoeringsregeling Beeldende Kunst.

7. De heer de Gruil, Erfgoedcommissie Hengelo

Politieke markt gemeenteraad van Hengelo
Onderwerp: Concept Kunst en Cultuurnota 2021.
Inspreker: De heer de Gruil namens het Erfgoed.

Beste Raadsleden,
Dank dat ik in de gelegenheid word gesteld om in te spreken op de concept- Kunst en Cultuurnota. Maar waarom zou ik eigenlijk inspreken.
Onder punt 5 van activiteiten genoemd cultureel erfgoed. Daarbij wordt aangegeven de waarde van het museum Hengelo te onderzoeken.
Dat is alles! Is dat alles?
Betekent deze nota dat de gemeenteraad van Hengelo verder totaal geen belang hecht aan erfgoed?

Spoorfietsen, Storkiaan, archeologie werkgroep, werkgroep markestenen en grenspalen, stichting Erfgoed Hengelo, museum Hengelo, Erfgoedcommissie en andere organisaties en individuen doen hun best om het erfgoed van Hengelo te bewaren, te beschermen, her te gebruiken en beleefbaar en zichtbaar te maken.

In het belang van Hengelo, van haar identiteit en van de toekomst van Hengelo en haar bewoners. Deze organisaties horen graag van U, raadsleden en raadsfracties hoeveel het erfgoed voor u waard is. Mooie woorden of ook concrete daden.

Ik wil u helpen met 3 voorstellen:

1. Bij de presentatie van de canon van Oldenzaal bleek dat Hengelo nog steeds geen canon heeft.

Er zijn vrijwilligers en professionals die **de canon voor Hengelo** willen oppakken. Tenminste in de vorm dat het en voor volwassenen en voor de jeugd/ educatie beschikbaar en bruikbaar is. Wil de gemeenteraad dit initiatief daadwerkelijk ondersteunen.

2. Bij de genoemde organisaties leeft het idee om te komen tot een **erfgoedcentrum**. Wil de gemeenteraad dit initiatief ondersteunen.

3. De gemeente Hengelo doet zijn best om heel veel eigen bezit te verkopen. En in een aantal gevallen met begrip voor de aanwezige kwaliteit. Maar niet meer voor de functie die het gehad heeft, doch meestal voor een woonfunctie.

Het meest cultuurhistorisch gebouw dat Hengelo nog in haar bezit heeft staat ook op de nominatie verkocht te worden. De eerste pogingen zijn gelukkig mislukt. We hebben het hier over **de openbare leeszaal en bibliotheek aan de Vondelstraat**. Is de gemeenteraad bereid om dit gebouw in gemeentebestuur te houden en een passende voorzieningenfunctie te geven.

Het wordt tijd dat **de gemeenteraad afstapt van haar dogma** dat voor cultuur geen geld meer beschikbaar wordt gesteld om stenen te stapelen. Dat is net zo idioot als geen sportvelden voor sport en geen onderwijsgebouwen voor onderwijs beschikbaar stellen.

De erfgoedsector is zeer benieuwd naar uw betrokkenheid.
En staat zoals altijd open voor overleg en informatie.

Dank voor uw aandacht.

Reactie:

Binnen speerpunt 2, activiteit 5 past zowel de vraag om uitwerking van de inhoudelijke kant van de geschiedenis van Hengelo (in een Canon van Hengelo) als het vormen van een netwerk om deze inhoud te laten landen. Wij willen onderzoeken of en hoe Museum Hengelo een rol kan spelen in dit netwerk en wellicht als Erfgoedcentrum kan gaan fungeren. Bij dit onderzoek betrekken we alle relevante partners in de stad. We juichen de initiatieven toe die zich hard willen maken om een Canon van de grond te trekken en zullen deze helpen vormgeven en helpen deze in het onderwijs te laten landen; dit kan binnen de bestaande structuren van bijvoorbeeld het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024, waarbinnen de aandacht voor erfgoed ook als doel is opgenomen (zie ook speerpunt 4).

Het college waardeert zeker de historie van de stad en specifiek van panden met een geschiedkundige waarde. De afweging om panden te verkopen wordt gedaan vanuit een breder perspectief. In 2014 is er een onderzoek verricht naar herbestemming van het genoemde pand.

Omdat het pand een monumentale status heeft, is daarbij als uitgangspunt meegenomen dat er met respect naar de monumentale waarden van het pand gekeken is.

8. Mevrouw Engwerda, beeldend kunstenaar en adviescommissie BKV

Beste Dames en heren,

Via de Adviescommissie BKV hadden we geen uitnodiging ontvangen voor deze politieke markt, maar gelukkig werden we er op gewezen door een attente inwoner.

Met trots willen we mededelen dat we het afgelopen jaar zeer verrast werden met het succes van de nieuwe stimulerings-regeling beeldende kunst en vormgeving, geschreven in 2019.

Er zijn twee rondes geweest.

Voor de eerste ronde kwamen er maar liefst 19 aanvragen binnen van professionele beeldende kunstenaars, met een totaal bedrag van ruim €105.000,- (€ 105.963,-) aan aanvragen.

Met de tweede ronde kwamen daar nog eens 13 aanvragen bij, met een totaal bedrag van bijna € 40.000,- (€ 38.486,-).

Totaal € 143.486,-.

We hebben het vertrouwen blijkbaar terug weten te winnen bij een deel van de kunstenaars.

Helaas moesten we ook een groot deel teleurstellen, omdat de regeling een plafond heeft van €50.000,-. Toch lazen we niets van dit succes terug in het rapport van Carin Reinders. We lazen met grote verontwaardiging dat het rapport werd gebaseerd op verouderde informatie, terwijl we haar wel op de hoogte hadden gebracht. In het rapport noemt ze het oude aanjaagbudget, dat al langere tijd niet meer aansloot bij de vraag vanuit het werkveld en trok daaruit haar conclusies. Helaas constateerden we dat het hele rapport zeer oppervlakkig is, vol met (toen al) verouderde informatie, foute berekeningen en dubieuze conclusies.

Eigenlijk zouden we bijna we een nieuw onderzoek willen adviseren, waarin dieper ingegaan wordt;

-Op bijvoorbeeld, ons inziens relevantere, vergelijking tussen gemeentes met hetzelfde aantal inwoners die een Kunstacademie in de buurt hebben, ipv een Technische Universiteit.

-Hoeveel gemeenten hebben een specifieke Ambtenaar BKV.

-Is er in deze gemeenten een subsidie regeling voor vernieuwende projecten, experimenten en daarmee ruimte voor ontwikkeling van autonome kunst? Wat zijn de budgetten daar?

-Hebben ze musea voor specifiek Moderne Kunst? Want in de vergelijkingstabellen van het rapport worden alle musea meegenomen. Ook bijvoorbeeld scheepvaart- en spoorwegmusea.

-Hebben deze steden een Kunst Centrum? Een adviescommissie?

-Hoeveel kunstenaars wonen en werken er? Hoeveel ateliers?

-Zijn er in vergelijkbare gemeenten nog andere specifieke zaken, waar het budget voor Kunst en Cultuur aan uit geven wordt en hoeveel?

-En het belangrijkste, hoe succesvol zijn deze gemeenten op het gebied van Kunst en waardoor komt dit?

-Dat Oss alleen maar evenveel inwoners telt, omdat het bestaat uit vele samengevoegde kleine gemeentes. Het centrum zelf schijnt nauwelijks iets voor te stellen (Volgens Peter Vink, hij komt daar vandaan, maar ik heb dat zelf niet na kunnen gaan).

-Hebben ze een website met een overzicht van alle openingen en evenementen, waar kunstenaars zichzelf presenteren, met de aanwezigheid van een prikbord om contact te zoeken met elkaar en waar de gemeentelijke collectie van binnen en buiten kunst te ontdekken valt?

-Wat is het gemiddelde van dit alles in alle gemeenten in Nederland met het vergelijkbare aantal inwoners waar mevr. Reinders aan refereert?

Deze cruciale gegevens zijn niet onderzocht. Ook een belangrijk gegeven om in het achterhoofd te houden; Hengelo heeft een belangrijke spoorwegverbinding in het centrum en heeft de A1. We zouden met dit voordeel zo mooi de uitdaging aan kunnen gaan om deze voorbijgangers de stad in te lokken.

Er wordt vanuit de gemeente gevraagd naar initiatief vanuit het werkveld. Maar telkens als er een persoon of groep een ruimte voor autonome kunst, een prachtige tentoonstellingsplek van de grond heeft weten te krijgen, ik noem bijvoorbeeld het voor uit strevende Stork Pet-paviljoen, Startion en natuurlijk HeArtgallery, als mensen opstaan met heel veel energie, enthousiasme en een grote groep vrijwilligers om zich heen, dan leren we dat er nauwelijks belangstelling en hulp vanuit de gemeente gaat komen.

Graag willen we ook jullie aandacht voor het compleet maken van de Adviescommissie. We zijn behoorlijk onderbezet en de adviescommissie wacht al bijna een jaar op versterking. We willen dan ook graag nogmaals aandringen op het werven van een collega met goede ervaring als conservator en iemand die bekend is met kunst- en culturele instellingen. Eventueel nog een prof. beeldend

kunstenaar van buiten Hengelo of in combinatie met de genoemde professies.

Ik noemde al, wegens groot succes, de aanbeveling van het in stand houden van de stimuleringsregeling. Dit wil niet zeggen dat we voor variant B zijn, want hoe meer geld voor Kunst, hoe beter voor de stad.

We hadden liever met voorstellen A, B en C, oplopende varianten gezien. Een soort Basis, Basis-Plus en Basis-PlusPlus variant. Nu staan we bijvoorbeeld voor de bijna onmogelijke keuze tussen C, een Kunstcentrum, of B, het behoud van de succesvolle Stimulerings-regeling. Ook mag het budget bewezen omhoog naar € 75.000,- per jaar.

We zouden tenslotte graag zien dat er in de gaten wordt gehouden;

-Dat we het vanuit het veld met name hebben over professionele Autonome hedendaagse kunst.

-We zien het woord 'onderzoek' veelvuldig terug in de A, B en C varianten. Mocht er geld worden uitgegeven voor een onderzoek, er dan ook geld is voor een eventuele uitwerking van dat onderzoek. Anders is het bij voorbaat weggegooid geld.

We hopen dan ook dat er niet te veel uit wordt gegaan van het beschamende rapport van mevrouw Reinders, maar dat de gemeente met haar inwoners zelf goed kijkt en nadenkt, want tenslotte willen we allemaal het beste voor Hengelo. We willen allemaal graag in een fijne en geweldige stad wonen. We hebben veel hoop en geloof in een nieuwe toekomst. Hengelo, kijk en pak de kansen. Ze liggen telkens voor het oprapen.

Extra kanttekening: Bijzonder is het feit, dat mevrouw Reinders, tegelijkertijd dat ze gevraagd werd voor het rapport begin dit jaar, in het nieuws kwam omdat ze niets voor kunstenaars over bleek te hebben binnen het museum waar ze zelf directeur van is.

Aanpakken bij de kern. Waar loopt het scheef met 'de 4 Instellingen' en 'al die kunstenaars'. De Schouwburg, bibliotheek, Oyfo en Metropool zijn vier kernvoorzieningen. Overkoepelende organisaties van Kunstenaars/artiesten met een Directeur, Beleids-ambtenaar en een Ruimte om de kunsten te tonen.

Bibliotheek; schrijvers en dichters

Schouwburg; cabaretiers, toneelgroepen, opera, musici, zangers, ballet en dans.

Metropool; Zangers, bands

Oyfo; Hobby en educatie van Muziek, dans, ambacht en multimedia. Techniek Museum, inclusief een kleine Toonzaal Zaal Zuid voor thema's Beeldende Kunst zowel professioneel als amateur.

En dan hebben we zo gezegd nog 'alle professionele kunstenaars'

Wil je dit krachtig en overzichtelijker krijgen, dan is er ook voor deze tak een ruimte, directeur en een gedreven beleidsambtenaar beeldende kunst nodig.

Om Hengelo compleet te krijgen is er een Museum/ Kunst Centrum nodig. Een aparte, overkoepelende organisatie voor Beeldende kunst. Autonome Kunst van Prof. Beeldende Kunstenaars krijgen dan ook een plek en kunnen worden vertegenwoordigd, zoals schrijvers, dichters, bands, zangers, cabaretiers, toneel en dans groepen reeds hebben.

Beleids ambtenaar prof. Beeldende kunst in dezen niet te verwarren met een cultuurmakelaar voor amateurkunst!

Bovendien kan een goede beleid-ambtenaar in samenwerking met een instelling (directeur) subsidies en gelden van buiten binnen halen. Vanuit de Provincie, het Mondriaan-fonds etc. en kan op deze manier ook groter worden.

Reactie:

Naar aanleiding van de inspraakreactie en de ambtelijke raadpleging van de adviescommissie Beeldende Kunst en Vorming (5 juni) is in een bestuurlijk gesprek de inspraakreactie en verslag van de raadpleging besproken en bekrachtigd. In het advies Beeldende kunst is het afwegingskader van het advies voor speerpunt Beeldende kunst opgenomen. Binnen de beschikbare financiële ruimte zijn de suggesties verwerkt en adviezen ter harte genomen wat heeft geleid tot diverse aanpassingen, waaronder het opnemen van de stimuleringsregeling in alle varianten Beeldende kunst.

9. Mevrouw Jonquière, muziekvereniging Armonia

Deze inspraakreactie is mondeling toegelicht in de politieke markt en is vervolgens ambtelijk samengevat.

Pleidooi voor het ondersteunen van initiatieven waardoor kinderen weer meer met muziek in aanraking komen (bijvoorbeeld in het onderwijs), en het inzetten van muziekverenigingen in de stad voor dit doel. Deze activiteiten zouden zichtbaar gemaakt kunnen worden op een nieuwe site www.hengelocultuur.nl.

Reactie:

Cultuureducatie is een speerpunt in de Kunst- en Cultuurnota 2021-2024 (zie speerpunt 4). In het uitwerkingsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 zijn de lijnen uitgezet om cultuureducatie in het onderwijs te behouden, te verstevigen en verder uit te bouwen. In deze periode wordt ook gestreefd naar versterking van binnen- en buitenschoolse cultuureducatie rondom muziek (in nauwe samenwerking met de scholen, de muziekverenigingen in de stad, de Federatie van Hengelose Muziekverenigingen en Oyfo Muziek). Het aanbod om de domeinnaam www.hengelocultuur.nl te gaan gebruiken wordt in overweging genomen. Op dit moment zijn de websites www.cultuurwijshengelo.nl en www.jeugdpleinhengelo.nl al in de lucht.

B. Gespreksverslag adviescommissie Beeldende kunst en vormgeving (5 juni 2020)

Introductie

De bespreking van de concept Cultuurnota en varianten Beeldende Kunst in gemeenteraad vindt na het zomerreces plaats, er is nog geen definitieve datum bepaald. Parallel aan de bespreking in de gemeenteraad wordt het concept besproken met de adviescommissies, waaronder de commissie Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV).

Na de beeldvormende bespreking in de gemeenteraad en de input van de commissie wordt de definitieve nota opgesteld. Dit zal de basis zijn voor uitvoeringsplannen inclusief planning en begroting. Naar verwachting is het geheel november 2020 concreet.

Voorafgaand heeft de gemeente Hengelo twee vragen aan de adviescommissie BKV gesteld:

1. In de bestuurlijke opdracht is het vertrekpunt van de totstandkoming van de nieuwe nota opgenomen. Impliciet zijn hierin ook de aanbevelingen van de adviescommissie BKV opgenomen. Kan de commissie toetsen of in de nieuwe nota en/ of varianten van Beeldend Kunstbeleid de aanbevelingen voldoende worden beantwoord?
2. Het advies van Carin Reinders, de Cultuurpeiling HengeloPanel en de cultuurbijeenkomst van 4 maart hebben geleid tot uitwerking van drie varianten voor het speerpunt Beeldende Kunst. Graag vernemen we jullie reactie op de varianten van speerpunt Beeldende Kunst.

De commissie geeft aan dat ze deze vragen niet meer zo scherp had staan. In hun reactie is voornamelijk aandacht voor vraag 2. De gemeente geeft aan dat beantwoording van vraag 1 ook wenselijk is.

Reactie van de adviescommissie / samenvatting besproken punten

De adviescommissie heeft een eigen variant voorgesteld, welke een combinatie is van de activiteiten in B en C. De gemeente Hengelo geeft aan dat dit overzichtelijk hun reactie op de onderdelen weergeeft, maar dat conform de opdracht ervoor gekozen is om drie varianten met een divers profiel aan de politiek aan te bieden. Van de activiteiten in de verschillende varianten zijn de volgende punten besproken:

1. De adviescommissie vindt het belangrijk dat er een ambtelijke ondersteuner van de commissie komt met kennis van beeldende kunst, met daarbij een nadere duiding van het verschil tussen de taken van een stadscurator en de ambtelijk projectleider beeldende kunst (variant C). Ten aanzien van de rol- en taakstelling van de commissie wordt afgesproken om na de keuze voor één van de varianten Beeldende Kunst door de gemeenteraad, de rol- en taakstelling te bepalen en de commissie daarin te betrekken.
2. Het realiseren van een kunstpodium vindt de commissie erg belangrijk en ziet men als meerwaarde voor de stad. Een plek in de binnenstad heeft de voorkeur. Het vraagt een nadere uitwerking wat de bijdrage van kunstenaars zelf en die van de gemeente is bij de organisatie van het podium.
3. Er zijn vragen t.a.v. de maatschappelijke meerwaarde (o.a. bereik, aantal exposities) van MHHK. Deze vragen passen goed binnen de visie van de nota. Bij de subsidieverstrekking worden met alle culturele instellingen wordt in de nieuwe beleidsperiode beoogd om nadere afspraken te maken over de maatschappelijke meerwaarde van de instelling.
4. De subsidie van de Wolvecamp-prijs moet worden gehandhaafd.
5. In plaats van een innovatiesubsidie pleit de commissie er voor om de huidige stimuleringsregeling in stand te houden. Dit is het eerste jaar dat de regeling er in de huidige vorm is en de ervaringen zijn positief. Een naamswijziging heeft mogelijk een negatieve invloed op de bekendheid van de regeling.
6. Realiseren van een website Kunst Non Stop wordt als verrijking gezien. Daarbij de opmerking of de begrote kosten bestemd zijn voor de realisatie / uitvoering. De insteek is dat het bedrag een budget is om de website te realiseren maar dat het daarna zichzelf zal moeten bedruipen. Dit zal nader blijken uit de verkenning met Kunst Non Stop in Enschede (maar kan daar ook onderdeel van zijn).
7. Onderzoek samenwerking Concordia en expositieruimten in Bibliotheek en Schouwburg, er is

een vraag hoe de begrote kosten in verhouding staan tot de taken van de ambtelijk projectleider Beeldende Kunst. Uit de onderzoeken moet blijken of de beschreven activiteiten de gewenste mogelijke effecten haalbaar (dan wel levensvatbaar) zijn. Ten aanzien van Concordia wordt afgesproken om op basis van de reactie van de commissie de twee afzonderlijke activiteiten samen te voegen tot één activiteit.

8. Het realiseren van een eigen kunstuitleenorganisatie wordt niet onderschreven. De commissie geeft aan dat het verstandig is om eerst een basis te creëren waarmee kunstenaars uit Hengelo voldoende mogelijkheden hebben om te produceren en presenteren en vervolgens te onderzoeken of een eigen kunstuitleen van meerwaarde is.

9. De commissie vindt het belangrijk dat er een ambtelijk aanspreekpunt komt met specifieke aandacht voor en kennis van Beeldende Kunst. Er wordt voorgesteld om de ambtelijke capaciteit uit te breiden, in eerste instantie voor twee dagen per week. Vervolgens pas deze verder uit te breiden naar de behoefte, passend bij de activiteiten. Dat lijkt hen voldoende.

Verdere opmerkingen / afspraken

Opmerking: de bevinding van Carin Reinders over het laten doorstromen van jonge kunstenaars wordt niet gedeeld. Wel hecht men er belang aan dat Hengelo een aantrekkelijk klimaat heeft voor jonge kunstenaars om zich te vestigen en er te kunnen werken.

Opmerking: het onderscheid tussen eenmalige/incidentele en structurele kosten is niet duidelijk. Op basis van het gesprek wordt aangegeven dat de gemeente dit zal verwerken bij de nieuwe versie.

Reactie:

De raadpleging van de adviescommissie BKV is op 18 september in gesprek met wethouder Van Wakeren besproken en vastgesteld. Op de volgende onderdelen heeft dit geleid tot aanpassingen:

- De realisatie van een professioneel kunstpodium heeft zijn beslag gekregen in de uitwerking van varianten B en C. Hieraan zijn wel kritische randvoorwaarden verbonden die van belang zijn in welke mate het kunstpodium succesvol kan zijn.

- De stimuleringsregeling Beeldende Kunst en Vormgeving is opgenomen in alle varianten en blijft in naamgeving ongewijzigd. Het advies van de commissie om de huidige subsidieregeling in stand te houden wordt gedeeld

- Er is voor gekozen om de realisatie van de website KunstNonStop (promotie beeldende kunst) te integreren in de uitvoering van activiteit 17 'Zichtbaar maken van aanbod van kunst en cultuur voor inwoners en bezoekers van Hengelo' en daar expliciet te agenderen. Deze keuze is gemaakt omdat er onzekerheid bestaat over dat dit losstaand platform voldoende bij kan dragen aan de promotie van Beeldende Kunst en er is ook onzekerheid over de financiering op de lange termijn om de website up to date, vindbaar en bekend te houden. Het past niet bij de beoogde rol van de gemeente binnen de geactualiseerde visie om hierin zelf een actieve bijdrage te leveren.

- Onderzoek samenwerking Concordia en expositieruimten in Bibliotheek en Schouwburg

In principe juicht de gemeente alle initiatieven die beeldende kunst dicht bij de inwoners brengen toe. Deze samenwerking is er op gericht om het beheer van een kunstcollectie van een particulier over te dragen van HeArtGallery naar Concordia, ten behoeve van kunstuitleen. In deze specifieke situatie is een actieve of stimulerende rol van de gemeente niet passend. Op 15 mei 2012 heeft het toenmalige college bij de Cultuurbezuinigingen 2012-2015 besloten dat de gemeente geen expliciete rol heeft ten aanzien van de kunstuitleen van de benoemde collectie. De gemeente is geen eigenaar of beheerder van deze collectie. Omdat er geen nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van dat besluit zijn, is een wijziging op dit besluit niet opportuun. In de praktijk zijn de eigenaar van de collectie en de mogelijke kunstuitleenorganisatie aan zet.

- In variant C wel kunstuitleen want het past bij de omvang van de activiteiten en bij het verschillend profiel van de varianten.

- Aanspreekpunt; geborgd in de varianten B en C met voorstel van extra ambtelijke inzet van 0,2 FTE

Bedrijfscode	Grootboek rekening	Kostensoort	Ink.-Uitg (I - U)	Structureel	Bedrag Begrotingsjaar	Bedrag jaar +1	Bedrag jaar +2	Bedrag jaar +3	Bedrag jaar +4	Omschrijving
1	69901001	380999	U	N	-35000	-35000	-35000	0	0	Aframen perspectief voor kunst en cultuurnota
1	60805001	380999	U	J	-75000	-75000	-75000	-75000	-75000	Aframen stelpost kunst en cultuurnota
1	65402001	380809	U	N	0	-5000	0	0	0	Inzet cultuurregiobudget tbv cultuurnota
1	65402001	380809	U	N	5000	0	0	0	0	Cultuurnota activiteit 5 (musea)
1	65306001	110400	U	J	9302	9302	9302	9302	9302	Cultuurnota extra ambtelijke inzet
1	65306008	438100	U	J	54747	60384	60384	60384	60384	Cultuurnota activiteit 21
1	65306008	380809	U	N	20201	0	0	0	0	Cultuurnota onderzoek randvoorwaarden act 21
1	65306008	438100	U	J	16000	35564	35564	564	564	Cultuurnota activiteitenbudget act 21
1	65306001	438103	U	J	4750	4750	4750	4750	4750	Cultuurnota overige activiteiten (16, 18, monitor)
1	65402001	380809	U	N	0	5000	0	0	0	Cultuurnota activiteit 3 regionale samenwerking